

Sytuacja demograficzna województwa łódzkiego w latach 2021–2024

Demographic situation of Łódzkie Voivodship
in years 2021–2024

Urząd Statystyczny w Łodzi Statistical Office in Łódź

Łódź 2025

Opracowanie merytoryczne

Content-related works

Urząd Statystyczny w Łodzi, Łódzki Ośrodek Badań Regionalnych
Statistical Office in Łódź, Łódzkie Centre For Regional Surveys

pod kierunkiem
supervised by
Katarzyny Szkopieckiej

Zespół autorski

Editorial team
Anna Gierlich
Magdalena Hochman
Izabela Kaleta
Aneta Matysiak

Skład i opracowanie graficzne

Typesetting and graphics
Magdalena Hochman
Mateusz Kusztelak

ISBN 978-83-971302-4-1

Publikacja dostępna na stronie internetowej

Publications available on the website
<https://lodz.stat.gov.pl/>

Przy publikowaniu danych GUS prosimy o podanie źródła

When publishing Statistics Poland data — please indicate the source

Przedmowa

Urząd Statystyczny w Łodzi przekazuje Państwu publikację analityczną „Sytuacja demograficzna województwa łódzkiego w latach 2021–2024”.

Zasadniczą część opracowania stanowi komentarz analityczny, który obejmuje różnorodne zagadnienia demograficzne, takie jak stan ludności i jej rozmieszczenie na terytorium województwa, zmiany w strukturze populacji według płci i wieku, a także czynniki tych zmian – elementy ruchu naturalnego ludności: małżeństwa, rozwody, urodzenia i zgony oraz ruchu wędrówkowego: migracje wewnętrzne i zagraniczne. Całość wzbogacono graficzną ilustracją w postaci map i wykresów prezentujących wybrane zjawiska i tendencje. Uzupełnienie opracowania stanowi analiza aktywności demograficznej powiatów i gmin województwa łódzkiego.

Szczegółowe dane o stanie i strukturze ludności oraz o ruchu naturalnym i migracjach dostępne są w bazach danych GUS: Bazie Demografia oraz Banku Danych Lokalnych dostępnych z poziomu strony internetowej GUS oraz w licznych opracowaniach dotyczących tych obszarów.

Przekazując Państwu niniejszą publikację, mam nadzieję, że okaże się ona cennym źródłem informacji o sytuacji demograficznej mieszkańców województwa łódzkiego dla wszystkich odbiorców zainteresowanych tą problematyką.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Łodzi

dr Piotr Ryszard Cmela

Preface

The Statistical Office in Łódź presents the analytical publication “Demographic situation of Łódzkie Voivodship in years 2021–2024”.

The major part of the study is an analytical commentary which covers various demographic issues, such as the state of the population and its distribution in the voivodship, changes in the structure of the population by sex and age, as well as the factors of these changes – elements of the vital statistics of population: marriages, divorces, births and deaths, and migration: internal migration and international migration. The whole study is graphically illustrated with maps and charts presenting selected phenomena and trends. The elaboration is supplemented by an analysis of demographic activity of powiats and gminas of Łódzkie Voivodship.

Detailed data on the state and structure of the population, as well as on natural movement and migration are available on the databases of the Statistics Poland: The Demography Database and The Local Data Bank and in numerous studies on these areas.

I sincerely hope that that the publication will be a valuable source of information about the demographic situation of Łódzkie Voivodship population for all interested in that subject.

Director
of the Statistical Office in Łódź

Piotr Ryszard Cmela, Ph.D.

Spis treści

Contents

	Str. Page
Przedmowa	3
Preface	4
Spis treści	5
Contents	
Spis tablic	7
List of tables	
Spis wykresów	9
List of charts	
Spis map	11
List of maps	
Objaśnienia znaków umownych	14
Symbols	
Ważniejsze skróty	14
Main abbreviations	
Synteza	15
Executive summary	17
Rozdział 1. Stan i rozmieszczenie ludności w układzie terytorialnym	19
Chapter 1. Size of population and its structure in territorial layout	
1.1. Powierzchnia i podział terytorialny	19
1.1. Area and territorial division	
1.2. Stan ludności	22
1.2. Size of population	
1.3. Ludność według miejsca zamieszkania	25
1.3. Population by place of residence	
1.4. Gęstość zaludnienia	28
1.4. Population density	
Rozdział 2. Ludność według płci i wieku	31
Chapter 2. Population by sex and age	
2.1. Ludność według płci	31
2.1. Population by sex	
2.2. Ludność według wieku	34
2.2. Population by age	
2.3. Ludność według biologicznych grup wieku	38
2.3. Population by biological age groups	

	Str. Page
2.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku	46
2.4. Population by economic age groups	
Rozdział 3. Ruch naturalny ludności	52
Chapter 3. Vital statistics of population	
3.1. Małżeństwa, rozwody i separacje	52
3.1. Marriages, divorces and separations	
3.2. Przyrost naturalny	65
3.2. Natural increase	
3.3. Urodzenia i dzietność kobiet	68
3.3. Births and female fertility	
3.4. Umieralność	74
3.4. Mortality	
3.5. Trwanie życia	79
3.5. Life expectancy	
Rozdział 4. Migracje ludności	81
Chapter 4. Migration of population	
4.1. Migracje wewnętrzne ludności	84
4.1. Internal migration of population	
4.2. Migracje zagraniczne ludności	91
4.2. International migration of population	
4.3. Osoby zameldowane na pobyt czasowy oraz mieszkańcy czasowo nieobecni	93
4.3. Persons registered temporarily and residents temporarily absent	
Rozdział 5. Aktywność demograficzna	96
Chapter 5. Demographic activity	

Spis tablic

List of tables

	Str. Page
1. Podregiony, powiaty i liczba gmin w powiatach w 2024 r.	19
1. Subregions, powiats and number of gminas in powiats in 2024	
2. Ludność w latach 2021–2024	22
2. Population in 2021–2024	
3. Ludność według miejsca zamieszkania	25
3. Population by place of residence	
4. Gęstość zaludnienia według miejsca zamieszkania	28
4. Population density by place of residence	
5. Ludność według płci	31
5. Population by sex	
6. Ludność według biologicznych grup wieku	38
6. Population by biological age groups	
7. Ludność według ekonomicznych grup wieku	47
7. Population by economic age groups	
8. Małżeństwa zawarte	52
8. Marriages contracted	
9. Rozwody	58
9. Divorces	
10. Separacje	64
10. Separations	
11. Przyrost naturalny	66
11. Natural increase	
12. Urodzenia żywe	68
12. Live births	
13. Zgony	74
13. Deaths	
14. Zgony niemowląt	78
14. Infant deaths	
15. Przeciętne trwanie życia w momencie narodzin	79
15. Life expectancy at birth	
16. Migracje ludności na pobyt stały	82
16. Migration of population for permanent residence	
17. Migracje wewnętrzne według grup wieku	88
17. Internal migrations by age groups	
18. Migracje zagraniczne na pobyt stały według kierunków	92
18. Migration of population for permanent residence by directions	

	Str. Page
19. Migracje na pobyt czasowy	94
19. Migration for temporary stay	
20. Typologia demograficzna powiatów według metody Webba	97
20. Demographic typology of powiats by Webb's method	

Spis wykresów

List of charts

Str.
Page

1. Powierzchnia według powiatów w 2024 r.	21
1. Area by powiats in 2024	
2. Współczynnik feminizacji	34
2. Feminization rate	
3. Mediana wieku ludności	35
3. Median age of population	
4. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności	39
4. Share of persons aged 0–14 in the total population	
5. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności	41
5. Share of persons aged 65 years and more in the total population	
6. Struktura ludności według biologicznych grup wieku	43
6. Structure of population by biological age groups	
7. Indeks starości	44
7. Ageing ratio	
8. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku	48
8. Structure of population by economic age groups	
9. Ludność według płci i wieku	51
9. Population by sex and age	
10. Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania	53
10. Marriages contracted by the place of residence	
11. Małżeństwa zawarte według rodzaju i miejsca zamieszkania	55
11. Marriages contracted by type and the place of residence	
12. Nowożeńcy według płci i wieku	56
12. Newlyweds by sex and age	
13. Nowożeńcy według płci i poziomu wykształcenia	57
13. Newlyweds by sex and educational level	
14. Rozwody według miejsca zamieszkania	59
14. Divorces by the place of residence	
15. Rozwody według płci i wieku w momencie wniesienia powództwa	61
15. Divorced by sex and age at the moment of filing petition	
16. Rozwody według płci i poziomu wykształcenia	62
16. Divorced by sex and educational level	
17. Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie	63
17. Divorces by the number of underage children in the marriage	

	Str. Page
18. Separacje według miejsca zamieszkania	64
18. Separations by the place of residence	
19. Ruch naturalny ludności	66
19. Vital statistics of population	
20. Współczynnik płodności	71
20. Female fertility rate	
21. Współczynnik dzietności	72
21. Fertility rate	
22. Zgony według przyczyn	77
22. Causes of death	
23. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu w momencie narodzin	80
23. Healthy life expectancy at birth	
24. Saldo migracji ludności na pobyt stały	81
24. Net migration of population for permanent residence	
25. Migracje wewnątrzwojewódzkie na pobyt stały według kierunków	85
25. Intravoivodship migrations for permanent residence by directions	
26. Skumulowane saldo migracji międzywojewódzkich w latach 2021–2024	87
26. Accumulated net intervoivodship migration in 2021–2024	
27. Saldo migracji wewnętrznych według grup wieku	89
27. Internal net migration by age groups	
28. Migracje wewnętrzne ludności według płci i wieku w 2024 r.	90
28. Internal migration of population by sex and age in 2024	
29. Liczba imigrantów i emigrantów na pobyt stały według miejsca zamieszkania	91
29. Immigrants and emigrants for permanent residence by place of residence	
30. Migracje zagraniczne na pobyt stały według grup wieku	93
30. International migration for permanent residence by age groups	
31. Saldo migracji czasowej według powiatów w 2024 r.	95
31. Net temporary migration by powiats in 2024	

Spis map

List of maps

	Str. Page
1. Podział terytorialny województwa łódzkiego w 2024 r.	20
1. Territorial division of Łódzkie Voivodship in 2024	
2. Zmiana liczby ludności według powiatów w latach 2021–2024	23
2. Change of the number of population by powiats in 2021–2024	
3. Zmiana liczby ludności według gmin w latach 2021–2024	24
3. Change of the number of population by gminas in 2021–2024	
4. Współczynnik urbanizacji według powiatów w 2024 r.	27
4. Urbanization rate by powiats in 2024	
5. Gęstość zaludnienia według powiatów w 2024 r.	29
5. Population density by powiats in 2024	
6. Gęstość zaludnienia według gmin w 2024 r.	30
6. Population density by gminas in 2024	
7. Współczynnik feminizacji według powiatów w 2024 r.	32
7. Feminization rate by powiats in 2024	
8. Współczynnik feminizacji według gmin w 2024 r.	33
8. Feminization rate by gminas in 2024	
9. Mediana wieku ludności według powiatów w 2024 r.	36
9. Median age of population by powiats in 2024	
10. Mediana wieku ludności według płci i powiatów w 2024 r.	37
10. Median age of population by sex and powiats in 2024	
11. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności według powiatów w 2024 r.	40
11. Share of persons aged 0–14 in the total population by powiats in 2024	
12. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności według gmin w 2024 r.	40
12. Share of persons aged 0–14 in the total population by gminas in 2024	
13. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności według powiatów w 2024 r.	42
13. Share of persons aged 65 years and more in the total population by powiats in 2024	
14. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności według gmin w 2024 r.	42
14. Share of persons aged 65 years and more in the total population by gminas in 2024	
15. Indeks starości według powiatów w 2024 r.	45
15. Ageing ratio by powiats in 2024	
16. Indeks starości według gmin w 2024 r.	45
16. A geing ratio by gminas in 2024	
17. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym według powiatów w 2024 r.	49
17. Number of people of non-working age by powiats in 2024	

	Str. Page
18. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym według gmin w 2024 r.....	49
18. Number of people of non-working age by gminas in 2024	
19. Małżeństwa zawarte według powiatów w 2024 r.	53
19. Marriages contracted by powiats in 2024	
20. Małżeństwa zawarte według gmin w 2024 r.	54
20. Marriages contracted by gminas in 2024	
21. Rozwody według powiatów w 2024 r.	59
21. Divorces by powiats in 2024	
22. Przyrost naturalny według powiatów w 2024 r.	67
22. Natural increase by powiats in 2024	
23. Przyrost naturalny według gmin w 2024 r.	67
23. Natural increase by gminas in 2024	
24. Urodzenia żywe według powiatów w 2024 r.....	69
24. Live births by powiats in 2024	
25. Urodzenia żywe według gmin w 2024 r.	69
25. Live births by gminas in 2024	
26. Współczynnik płodności według powiatów w 2024 r.	71
26. Female fertility rate by powiats in 2024	
27. Współczynnik dzietności według powiatów w 2024 r.	73
27. Fertility rate by powiats in 2024	
28. Zgony według powiatów w 2024 r.	75
28. Deaths by powiats in 2024	
29. Zgony według gmin w 2024 r.	75
29. Deaths by gminas in 2024	
30. Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały według powiatów w 2024 r.	83
30. Internal and international migration of population for permanent residence in 2024	
31. Saldo migracji na pobyt stały według gmin w 2024 r.	84
31. International net migration for permanent residence by gminas in 2024	
32. Napływ migrantów z innych województw do województwa łódzkiego na pobyt stały w latach 2021–2024	86
32. Inflow of migrants from other voivodships to Łódzkie Voivodship for permanent residence in 2021–2024	
33. Odływ migrantów z województwa łódzkiego do innych województw na pobyt stały w latach 2021–2024	86
33. Outflow of migrants from Łódzkie Voivodship to other voivodships for permanent residence in 2021–2024	

Str.
Page

34. Typologia demograficzna powiatów i gmin według metody Webba w latach 2021–2024	99
34. Demographic typology of powiats and gminas by Webb's method in 2021–2024	
35. Typologia demograficzna gmin według metody Webba w latach 2021 i 2024	100
35. Demographic typology of gminas by Webb's method in 2021 and 2024	

Objaśnienia znaków umownych

Symbols

Symbol Symbol	Opis Description
Kreska (-)	zjawisko nie wystąpiło. magnitude zero.
Zero: (0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,5. magnitude not zero, but less than 0.5 of a unit.
(0,0)	zjawisko istniało w wielkości mniejszej od 0,05. magnitude not zero, but less than 0.05 of a unit.
Znak (.)	brak informacji, konieczność zachowania tajemnicy statystycznej lub wypełnienie pozycji jest niemożliwe albo niecelowe. data not available, classified data (statistical confidentiality) or providing data impossible or purposeless.
„W tym” “Of which”	oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy. indicates that not all elements of the sum are given.

Ważniejsze skróty

Main abbreviations

Skrót Abbreviation	Znaczenie Meaning
tys.	tysiąc thousand
mln	milion
p. proc. pp	punkt procentowy percentage point
r.	rok year
tabl.	tablica table
tj. i.e	to jest that is
km ²	kilometr kwadratowy square kilometre

Województwo łódzkie, położone w środkowej części Polski, zajmuje obszar 18219 km², stanowiący 5,8% powierzchni kraju.

Na koniec grudnia 2024 r. liczba ludności województwa łódzkiego wyniosła 2345,9 tys. osób i stanowiła 6,3% ludności kraju. W porównaniu z 2021 r. ubyło 49,0 tys. mieszkańców, tj. 2,0%. Średnia gęstość zaludnienia w końcu 2024 r. w województwie łódzkim wyniosła 129 osób na 1 km² lokując województwo na 5. miejscu w kraju. Pomimo systematycznego zmniejszania się liczby ludności miast, utrzymuje się wysoki stopień urbanizacji, na poziomie 61,9%.

W strukturze ludności według płci w województwie łódzkim przeważają kobiety, które w końcu grudnia 2024 r., tak jak w roku poprzednim i w 2021 r., stanowiły 52,4% ogólnej liczby mieszkańców województwa. Przewagę kobiet odnotowano zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich. Na przestrzeni czterech analizowanych lat liczba kobiet zmniejszyła się o 2,0% i według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. wyniosła 1228,2 tys. osób. Populacja kobiet, we wszystkich latach analizy, była wyższa od populacji mężczyzn o ponad 110 tys. W latach 2021–2024 współczynnik feminizacji wynosił w województwie łódzkim niezmiennie 110.

W końcu 2024 r. statystyczny mieszkaniec województwa łódzkiego miał przeciętnie 45 lat. Mediana wieku osób w województwie łódzkim, w ciągu analizowanych lat, wzrosła o 1,3 roku (z 43,7 w 2021 r. do 45,0 w 2024 r.). We wszystkich analizowanych latach kobiety były przeciętnie starsze od mężczyzn – o ponad 4 lata.

W 2024 r. liczba osób w wieku poniżej 15 lat, w porównaniu z 2021 r., obniżyła się o 7,5% i wyniosła 322,0 tys. W 2024 r. udział dzieci w ogólnej liczbie mieszkańców województwa łódzkiego wyniósł 13,7%, wobec 14,5% w 2021 r. Zwiększyła się natomiast liczebność populacji w wieku 65 lat i więcej. W latach 2021–2024 wielkość tej grupy osób wzrosła o 5,9% do poziomu 538,2 tys. osób. W latach 2021–2024 systematycznie wzrastał udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie mieszkańców województwa łódzkiego, określany współczynnikiem starości demograficznej – z 21,8% w 2021 r. do 22,9% w ostatnim roku analizy. Z kolei indeks starości wyniósł w 2024 r. w województwie łódzkim 167. Oznacza to, że na 100 dzieci w wieku 0–14 lat, przypadało 167 osób w wieku 65 lat i więcej. Rok wcześniej relacja ta wyniosła 159, podczas gdy w 2021 r. wskaźnik starości przyjął wartość 146.

Według stanu na koniec 2024 r. liczba mieszkańców województwa łódzkiego w wieku przedprodukcyjnym była niższa o 4,2% w odniesieniu do 2021 r. Grupa osób poniżej 18 roku życia w łódzkim w 2024 r. stanowiła 16,9% ogólnej populacji województwa (wobec 17,3% w 2021 r.). Warto zauważyć, że głębszy spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym zanotowano na wsi (o 5,3 %) niż w miastach (o 3,4%). Jednocześnie liczba osób w wieku produkcyjnym zmniejszyła się o 3,4% w porównaniu z rokiem 2021 r. Dodatkowo, nastąpił spadek udziału tej zbiorowości w ogólnej liczbie ludności województwa z 57,6% w 2021 r. do 56,8% w 2024 r. W latach 2021–2024 liczebność zbiorowości osób w wieku poprodukcyjnym zwiększyła się w skali województwa o 2,6%. Udział tej grupy ludności osiągnął poziom 26,3% populacji łódzkiego i był większy o 1,2 p. proc. w stosunku do zanotowanego w 2021 r.

Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., na terenie województwa łódzkiego współczynnik obciążenia demograficznego, tj. liczba osób w wieku nieprodukcyjnym na 100 osób w wieku produkcyjnym, wyniósł 76, podczas gdy w 2021 r. – 74. W województwie łódzkim współczynnik obciążenia demograficznego był wyższy w miastach niż na wsi. W końcu 2024 r. wynosił odpowiednio 79 w miastach i 71 na wsi (w 2021 r. odpowiednio 76 i 70).

W 2024 r. w województwie łódzkim zawarto 8,3 tys. małżeństw, tj. o 20,4% mniej niż w 2021 r. W miastach województwa łódzkiego zawarto 5,3 tys. związków małżeńskich, tj. 64,2% ogółu małżeństw. Współczynnik natężenia zawierania małżeństw, tj. współczynnik małżeństw na 1000 ludności wyniósł 3,51.

W 2024 r. w województwie łódzkim prawomocnie orzeczono 3,7 tys. rozwodów, tj. o 11,7% więcej niż w 2021 r. Liczba rozwodów na 1000 ludności wyniosła 1,56. Współczynnik natężenia rozwodów był wyższy w miastach niż na wsi i wyniósł odpowiednio 1,85 i 1,09.

W 2024 r. w województwie łódzkim prawomocnie orzeczono 42 separacje (52 w 2021 r.). Współczynnik natężenia separacji na 100 tys. ludności wyniósł 1,78 (w miastach – 1,85, na wsi – 1,68).

Wskutek znaczącej nadwyżki liczby zgonów nad liczbą urodzeń w 2024 r. w województwie łódzkim zanotowano ubytek naturalny w wysokości 15,2 tys. osób (w 2021 r. – minus 18,5 tys.). W 2024 r. zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich odnotowano ubytek naturalny, który w miastach był jednak zdecydowanie większy i ukształtował się na poziomie minus 10,7 tys., a na wsi minus 4,5 tys. osób. Współczynnik przyrostu naturalnego liczony na 1000 mieszkańców województwa łódzkiego wyniósł w 2024 r. minus 6,45, wobec minus 7,67 w 2021 r.

W 2024 r. w województwie łódzkim zarejestrowano 14,9 tys. urodzeń żywych, tj. o 24,1% mniej niż w 2021 r. W miastach urodziło się 9,0 tys. dzieci, tj. 60,8% ogółu urodzeń żywych. Współczynnik urodzeń, tj. liczba urodzeń żywych na 1000 ludności, wyniósł 6,31 wobec 8,14 w 2021 r. W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość 6,18, a na wsi 6,52. W latach 2021–2024 współczynnik dzietności w województwie łódzkim zmniejszał się systematycznie i w żadnym z obserwowanych lat nie gwarantował prostej zastępowalności pokoleń, tj. kiedy na 1 kobietę w wieku 15–49 lat przypada średnio 2 dzieci. W 2024 r. współczynnik dzietności wyniósł 1,11 wobec 1,33 w 2021 r.

W 2024 r. w województwie łódzkim zmarło 30,0 tys. osób, tj. o 21,0% mniej niż w 2021 r. W miastach zarejestrowano 19,7 tys. zgonów, tj. prawie 2/3 ogólnej liczby zgonów. W województwie łódzkim zauważalne było zjawisko nadumieralności kobiet. Udział zgonów kobiet w ogólnej liczbie zgonów w województwie wyniósł 50,3%. Współczynnik zgonów, tj. liczba zgonów na 1000 ludności ukształtował się na poziomie 12,76, wobec 15,81 w 2021 r. W 2024 r. w województwie łódzkim zanotowano 51 zgonów niemowląt, tj. o 28,2% mniej w porównaniu z 2021 r. Zgony niemowląt stanowiły w 2024 r. 0,17% wszystkich zgonów, a trzy lata wcześniej – 0,19%. Współczynnik zgonów niemowląt, obliczany na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,43 wobec 3,63 w 2021 r.

W 2023 r. w województwie łódzkim statystyczny mężczyzna żył przeciętnie 73,2 roku, a kobieta 81,2 roku. W skali kraju, wskaźniki przeciętnego trwania życia, zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet, były wyższe niż w województwie i ukształtowały się odpowiednio na poziomie 74,7 lata i 82,0 lata.

Województwo łódzkie jest województwem o małym natężeniu migracji na pobyt stały na tle innych województw. Od lat utrzymuje się przewaga odpływu migracyjnego nad napływem, choć saldo migracji zagranicznych od 2016 r. jest dodatnie. W 2024 r. ogólne saldo migracji stałej w przeliczeniu na 1000 mieszkańców wyniosło minus 0,59 (wobec minus 0,89 w 2021 r.). Ubytek migracyjny dotyczył tylko miast, na terenach wiejskich natomiast był dodatni bilans migracyjny. W 2024 r. w miastach ubytek migracyjny wyniósł minus 2,78 na 1000 ludności, natomiast na wsi saldo migracji to 2,98.

Zgodnie z klasyfikacją Webba, biorącą pod uwagę relację przyrostu naturalnego i salda migracji stałej, łódzkie w okresie 2021–2024 należało do grupy województw nieaktywnych demograficznie, czyli wyludniających się. Spadek liczby ludności był tu konsekwencją ujemnego przyrostu naturalnego oraz ujemnego salda migracji na pobyt stały.

Executive summary

Łódzkie Voivodship, located in the central part of Poland, covers an area of 18219 km², which is 5.8% of the country's area.

At the end of December 2024, the population of Łódzkie Voivodship was 2345.9 thousand and accounted for 6.3% of the country population. Compared to 2021, there was an decrease of 49.0 thousand inhabitants, i.e. 2.0%. The average population density at the end of 2024 in Łódzkie Voivodship was 129 people per 1 km², placing the Voivodship on the 5th place in the country. Despite the systematic decrease in the number of urban population, a high degree of urbanization remains at the level of 61.9%.

The population structure by sex in Łódzkie Voivodship is dominated by females, who at the end of December 2024, as in the previous year and in 2021, constituted 52.4% of the total population of the voivodship. Females predominated in both urban and rural areas. Over the four years analyzed, the number of females decreased by 2.0%, amounted to 1228.2 thousand as of 31 December 2024. The females population exceeded the male population by over 110 thousand in all years of analysis. In 2021–2024, the feminisation rate in Łódzkie Voivodship remained constant at 110.

At the end of 2024, the average resident of Łódzkie Voivodship was 45 years old. The median age of persons in Łódzkie Voivodship increased during the analyzed years by 1.3 years (from 43.7 in 2021 to 45.0 in 2024). In all years analyzed, female were on average older than male – by over 4 years.

In 2024, the number of persons under the age of 15, compared to 2021, decreased by 7.5%, amounted to 322.0 thousand. In 2024, the share of children in the total population of Łódzkie Voivodship was 13.7%, compared to 14.5% in 2021. However, the population aged 65 and over increased. Between 2021 and 2024, this group increased by 5.9%, reaching 538.2 thousand persons. Between 2021 and 2024, share of persons aged 65 and more in the total population of Łódzkie Voivodship named the demographic of ageing rate, systematically increased from 21.8% in 2021 to 22.9% in the last year of analysis. In turn, the ageing ratio in Łódzkie Voivodship was 167 in 2024. This means that for every 100 children aged 0–14, there were 167 persons aged 65 and over. A year earlier, this ratio was 159, while in 2021, the aging index was 146.

At the end of 2024, the number of pre-working age residents of Łódzkie Voivodship was 4.2% lower compared to 2021. The group of persons under 18 years of age in Łódzkie Voivodship in 2024 constituted 16.9% of the total population of the voivodship (compared to 17.3% in 2021). It is worth noting that a deeper decline in the pre-working age population was recorded in rural areas (by 5.3%) than in urban areas (by 3.4%). At the same time, the number of persons of working age decreased by 3.4% compared to 2021. Additionally, there was a decrease in the share of this population in the total population of the voivodship from 57.6% in 2021 to 56.8% in 2024. In the years 2021–2024, the size of the post-working age population increased by 2.6% across the voivodship. The share of this population group reached 26.3% of the Łódzkie Voivodship population and was 1.2 percentage points higher than in 2021.

As of 31 December 2024, the demographic dependency ratio in Łódzkie Voivodship, i.e. the number of non-working age population per 100 persons of working age, was 76, while in 2021 it was 74. In Łódzkie Voivodship, the demographic dependency ratio was higher in urban areas than in rural areas. At the end of 2024, it was 79 in urban areas and 71 in rural areas (respectively in 2021 it was 76 and 70).

In 2024, 8.3 thousand marriages were concluded in Łódzkie Voivodship, i.e. 20.4% less than in 2021. In urban areas 5.3 thousand marriages were concluded, i.e. 64.2% of all marriages. The marriage rate, i.e. the number of marriages per 1000 population, was 3.51.

In 2024, 3.7 thousand divorces were legally granted in Łódzkie Voivodship, i.e. 11.7% more than in 2021. The number of divorces per 1000 population was 1.56. The divorce rate was higher in urban areas than in rural areas, at 1.85 and 1.09 respectively.

In 2024, 42 separations were legally granted in Łódzkie Voivodship (52 in 2021). The rate of separations per 100 thousand population was 1.78 (1.85 in urban areas and 1.68 in rural areas).

As a result of a significant surplus of deaths over births in 2024 in the Łódzkie Voivodship, a natural decrease of 15.2 thousand people was recorded (in 2021 – minus 18.5 thousand). In 2024, both in urban areas and in rural areas, a natural decrease was recorded, which, however, was significantly higher in urban areas, amounting to minus 10.7 thousand, while in the rural areas it was minus 4.5 thousand people. The rate of natural increase per 1000 population was minus 6.45 in 2024, compared to minus 7.67 in 2021.

In 2024, 14.9 thousand live births were registered in Łódzkie Voivodship, i.e. 24.1% less than in 2021. 9.0 thousand children were born in urban areas, i.e. 60.8% of all live births. The birth rate, i.e. the number of live births per 1000 population, was 6.31 compared to 8.14 in 2021. In urban areas, the birth rate was 6.18, and in rural areas, it was 6.52. In period 2021–2024, the fertility rate in Łódzkie Voivodship decreased systematically and did not guarantee simple generational replacement in any of the years observed, i.e. when there are on average two children per female aged 15–49. In 2024, the fertility rate was 1.11, compared to 1.33 in 2021.

In 2024, 30.0 thousand people died in Łódzkie Voivodship, i.e. 21.0% less than in 2021. 19.7 thousand deaths were registered in urban areas, i.e. almost two-thirds of the total number of deaths. In Łódzkie Voivodship, the phenomenon of excess mortality among females was noticeable. The share of females deaths in the total number of deaths in voivodship was 50.3%. The mortality rate, i.e. the number of deaths per 1000 population, was at the level of 12.76, compared to 15.81 in 2021. In 2024, 51 infant deaths were recorded in Łódzkie Voivodship, i.e. 28.2% less than in 2021. Infant deaths accounted for 0.17% of all deaths in 2024, compared to 0.19% three years earlier. The infant mortality rate, calculated per 1000 live births, was 3.43 compared to 3.63 in 2021.

In 2023, the average life expectancy for males in Łódzkie Voivodship was 73.2 years, and for females 81.2 years. In Poland, life expectancy rates for both males and females were higher than in voivodship, at 74.7 years and 82.0 years, respectively.

Łódzkie is a voivodship with a low intensity of migration for permanent residence compared to other voivodships. For years the predominance of migration outflow over inflow has persisted, although the net of foreign migration has been positive since 2016. In 2024, net of permanent migration per 1000 inhabitants was minus 0.59 (compared to minus 0.89 in 2021). The migration loss only affected cities, while rural areas had a positive migration balance. In 2024, in cities the migration decrease was minus 2.78 per 1000 population, while in rural areas the migration net was 2.98.

According to the Webb's classification, which takes into account the ratio of natural increase and net of permanent migration, Łódzkie Voivodship in period 2021–2024 has belonged to the group of voivodships demographically inactive, i.e. depopulating. The decrease of the population here was a consequence of the negative natural increase and negative net of migration for permanent residence.

Rozdział 1

Chapter 1

Stan i rozmieszczenie ludności w układzie terytorialnym

Size of population and its structure in territorial layout

1.1. Powierzchnia i podział terytorialny

1.1. Area and territorial division

**Tablica 1. Podregiony, powiaty i liczba gmin w powiatach w 2024 r.
Stan w dniu 1 stycznia**

Table 1. Subregions, powiats and number of gminas in powiats in 2024
As of 1 January

Podregiony Subregions	Powiaty Powiats	Liczba gmin Number of gminas			
		ogółem total	miejskie urban	miejsko- -wiejskie urban- -rural	wiejskie rural
Łódzki	łódzki wschodni	6	-	3	3
	pabianicki	7	2	1	4
	zgierski	9	3	3	3
	brzeziński	5	1	1	3
Miasto Łódź City of Łódź	miasto na prawach powiatu – Łódź city with powiat status – Łódź	1	1	-	-
Piotrkowski	bełchatowski	8	1	1	6
	opoczyński	8	-	4	4
	piotrkowski	11	-	3	8
	radomszczański	14	1	2	11
	tomaszowski	11	1	2	8
	miasto na prawach powiatu – Piotrków Trybunalski city with powiat status – Piotrków Trybunalski	1	1	-	-
Sieradzki	łaski	5	-	1	4
	pajęczański	8	-	2	6
	poddębicki	6	-	2	4
	sieradzki	11	1	3	7
	wieluński	10	-	2	8
	wieruszowski	7	-	3	4
	zduńskowolski	4	1	1	2
Skierniewicki	kutnowski	11	1	3	7
	łęczycki	8	1	2	5
	łowicki	10	1	1	8
	rawski	6	1	1	4
	skierniewicki	9	-	1	8
	miasto na prawach powiatu – Skierniewice city with powiat status – Skierniewice	1	1	-	-

Województwo łódzkie położone jest w centralnej części Polski i graniczy z sześcioma województwami: kujawsko-pomorskim, mazowieckim, opolskim, śląskim, świętokrzyskim oraz wielkopolskim. Stolicą województwa jest Łódź – miasto na prawach powiatu.

Zgodnie z Klasyfikacją Jednostek Terytorialnych do Celów Statystycznych (NUTS), łódzkie wraz z województwem świętokrzyskim tworzy makroregion centralny. Województwo łódzkie podzielone zostało na: 5 podregionów (Łódzki, Piotrkowski, Sieradzki, Skierniewicki oraz Miasto Łódź).

**Mapa 1. Podział terytorialny województwa łódzkiego w 2024 r.
Stan w dniu 1 stycznia**

Map 1. Territorial division of Łódzkie Voivodship in 2024
As of 1 January

- Granice powiatów
Powiat boundaries
- Granice gmin
Gmina boundaries
- ŁÓDŹ** Miasta na prawach powiatu
Cities with powiat status
- brzeziński** Nazwy powiatów
Powiat names
- Główna Nazwy gmin
Gmina names

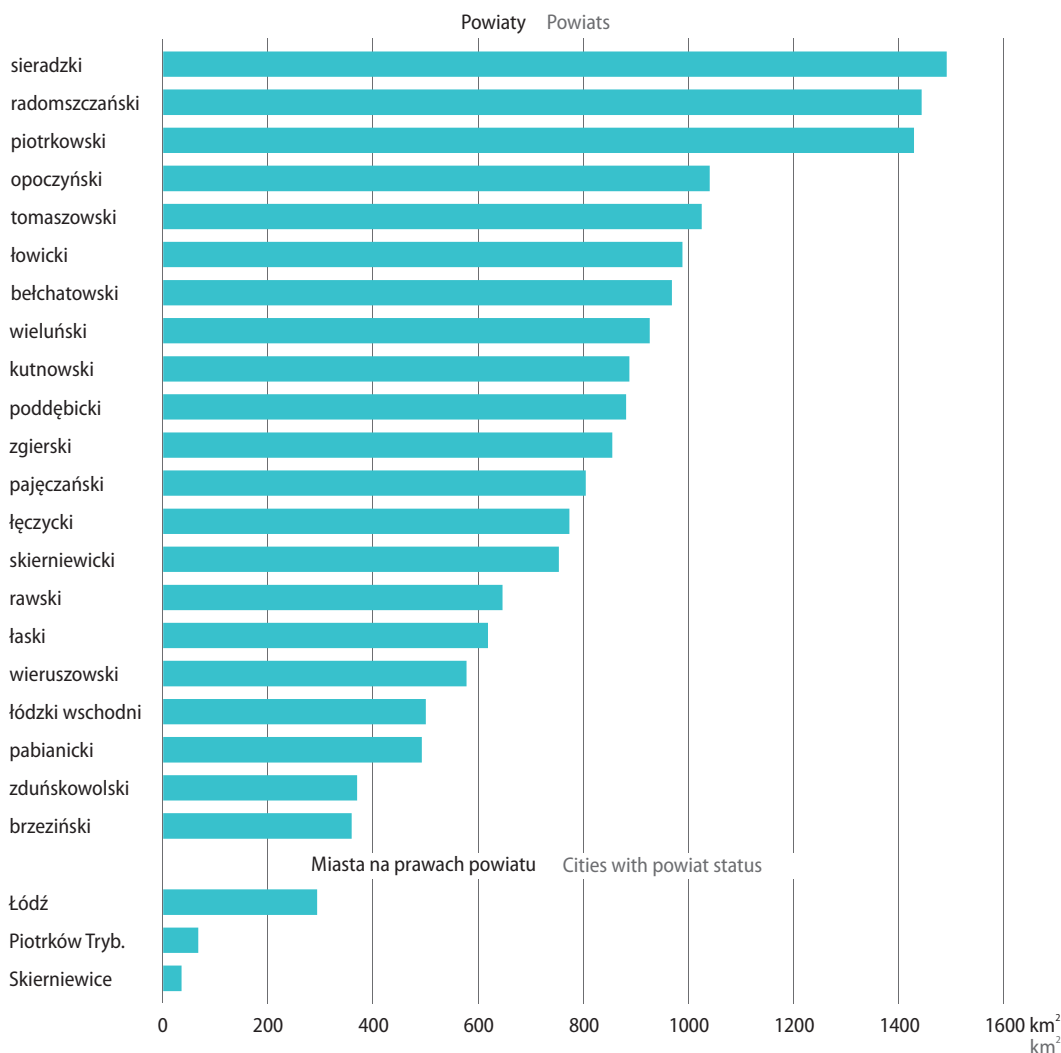
W 2024 r. struktura administracyjna województwa łódzkiego obejmowała 24 powiaty (z tego trzy miasta na prawach powiatu: Łódź, Piotrków Trybunalski, Skierniewice) oraz 177 gmin (z tego 18 gmin miejskich, 42 gminy miejsko-wiejskie oraz 117 gmin wiejskich).

Na przestrzeni lat 2021–2024 14 gmin zmieniło status z gmin wiejskich na miejsko-wiejskie. Były to: w 2022 r. – Bolimów (w powiecie skierniewickim) i Lutomiersk (w powiecie pabianickim), w 2023 r. – Dąbrowice (w powiecie kutnowskim), Jeżów (w powiecie brzezińskim), Rozprza (w powiecie piotrkowskim), Ujazd (w powiecie tomaszowskim), w 2024 r. – Białaczów (w powiecie opoczyńskim), Bolesławiec (w powiecie wieruszowskim), Grabów (w powiecie łęczyckim), Inowłódz (w powiecie tomaszowskim), Kiernożia (w powiecie łowickim), Osjaków (w powiecie wieluńskim), Parzęczew (w powiecie zgierskim) oraz Żarnów (w powiecie opoczyńskim).

Powierzchnia województwa łódzkiego wynosi 18219 km², co stanowi 5,8% powierzchni kraju. Wśród województw uporządkowanych według malejących powierzchni, łódzkie zajmuje 9. miejsce. Największe województwo mazowieckie (35559 km²) jest niemal dwukrotnie większe niż łódzkie, z drugiej strony obszar łódzkiego jest blisko dwukrotnie większy od najmniejszego województwa opolskiego (9411 km²).

Wykres 1. Powierzchnia według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 1 stycznia

Chart 1. Area by powiats in 2024
As of 1 January

Największym obszarowo powiatem był powiat sieradzki (8,2% powierzchni województwa), kolejne to radomski (7,9%) oraz piotrkowski (7,8%). Natomiast najmniejszymi powiatami pod względem zajmowanej powierzchni były powiaty: brzeziński i zduńskowolski (po 2,0%) oraz miasta na prawach powiatu: Skierniewice (0,2% powierzchni województwa), Piotrków Trybunalski (0,4%) oraz Łódź (1,6%).

1.2. Stan ludności

1.2. Size of population

Według krajowej definicji zamieszkania, do **ludności** danej gminy zalicza się osoby tam zamieszkujące (przebywające) przez okres co najmniej 3 miesięcy. Oznacza to, że w liczbie ludności danej gminy są ujęci: stali mieszkańcy (osoby tam zameldowane) z wyjątkiem tych mieszkańców, którzy wyjechali na ponad 3 miesiące do innej gminy w kraju oraz osoby przybyłe z innego miejsca w kraju na okres ponad 3 miesiące.

Do ludności gminy nie są zaliczani imigranci przebywający w Polsce czasowo, natomiast stali mieszkańcy Polski przebywający czasowo za granicą (bez względu na okres ich nieobecności) są ujmowani w stanie ludności danej gminy.

Według stanu na koniec grudnia 2024 r. w województwie łódzkim mieszkało 2345,9 tys. osób. Mieszkańcy województwa, podobnie jak w poprzednich analizowanych latach, stanowili 6,3% ludności Polski. Pod względem wielkości populacji łódzkie plasuje się na 7. miejscu w kraju wśród województw uporządkowanych według malejącej liczby ludności, co oznacza spadek o jedno miejsce wobec wcześniejszych analizowanych lat. Największe województwo mazowieckie ma ponad dwukrotnie większą liczbę mieszkańców (5508,3 tys. osób). Większym od łódzkiego zaludnieniem charakteryzowały się ponadto: śląskie (4291,4 tys.), wielkopolskie (3480,0 tys.), małopolskie (3429,1 tys.), dolnośląskie (2868,2 tys.) i pomorskie (2359,5 tys.). Z drugiej strony zaludnienie łódzkiego jest 2,5-krotnie większe od liczby mieszkańców dwóch najmniejszych pod tym względem województw: opolskiego (930,3 tys.) i lubuskiego (969,8 tys.).

Tablica 2. Ludność w latach 2021–2024

Table 2. Population in 2021–2024

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Ludność (stan w dniu 31 grudnia) Population (as of 31 December)	2394946	2378483	2362519	2345924
Średnioroczne tempo ubytku ludności w % Annual population decrease rate in %	-0,86	-0,69	-0,67	-0,70

W latach 2021–2024 ludność województwa łódzkiego zmniejszyła się o 49,0 tys. osób, tj. o 2,0%. W analizowanym okresie łódzkie należało do grona 15 województw charakteryzujących się ubytkiem zaludnienia. Tylko w województwie świętokrzyskim oraz lubelskim dynamika spadku była większa (odpowiednio minus 2,5% i minus 2,1%), a najmniejsze rozmiary przybrała w małopolskim (minus 0,04%), mazowieckim (minus 0,1%), wielkopolskim (minus 0,6%). Minimalny przyrost liczby ludności odnotowano jedynie w województwie pomorskim (0,03%). Ogółem w Polsce liczba ludności zmniejszyła się w tym okresie o 1,1%.

Liczba ludności województwa łódzkiego malała z roku na rok, na przestrzeni ostatnich czterech lat, średnio o 17,5 tys. osób rocznie, co sprawia, że łódzkie jest jednym z najszybciej wyludniających się województw w Polsce.

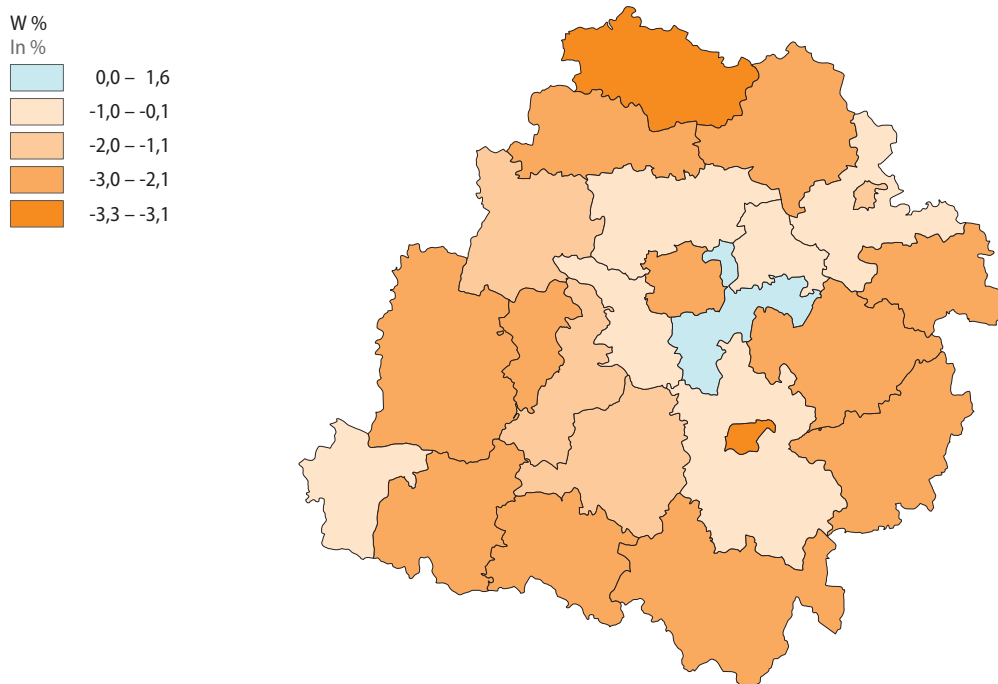
Wśród powiatów ziemskich najliczniejszymi pod względem liczby ludności były powiaty: zgierski (165,8 tys. osób), pabianicki (118,7 tys. osób), sieradzki (110,7 tys. osób), tomaszowski (109,6 tys. osób), bełchatowski (108,0 tys. osób) oraz radomszczański (105,6 tys. osób). Na przestrzeni analizowanych lat ubytki w zaludnieniu odnotowano w prawie wszystkich powiatach. Największy spadek liczby ludności wystąpił w powiatach: kutnowskim (o 3,1%), radomszczańskim (o 2,8%), łęczyckim (o 2,7%), pajęczańskim (o 2,6%), tomaszowskim i opoczyńskim (po 2,4%). Wzrost liczby mieszkańców odnotowano jedynie w powiecie łódzkim wschodnim (o 1,6%).

Mapa 2. Zmiana liczby ludności według powiatów w latach 2021–2024

Stan w dniu 31 grudnia

Map 2. Change of the number of population by powiats in 2021–2024

As of 31 December

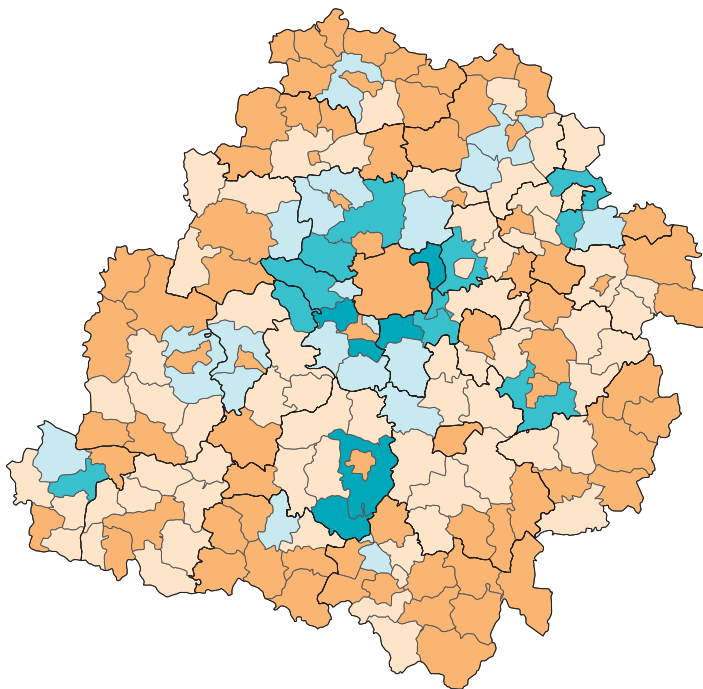
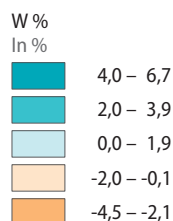

Analiza danych w przekroju gminnym wskazuje, że najliczniejsze pod względem liczby ludności było miasto Łódź liczące 645,7 tys. mieszkańców, co stanowiło 27,5% ogółu ludności województwa. W stosunku do 2021 r. odnotowano spadek liczby ludności o 19,2 tys. osób oraz odsetka w ogóle ludności województwa o 0,3 p. proc. Poza miastem wojewódzkim, najwięcej ludności skupiały także miasta: Piotrków Trybunalski (66,0 tys. osób, tj. 2,8% ogółu ludności w regionie), Pabianice (59,9 tys. – 2,6%), Tomaszów Mazowiecki (56,7 tys. – 2,4%), Zgierz (55,9 tys. – 2,3%) oraz Bełchatów (51,6 tys. – 2,2%). Najmniejszymi gminami pod względem liczby mieszkańców w województwie łódzkim były gminy wiejskie: Regnów oraz Dąbrowice liczące odpowiednio 1,7 tys. oraz 1,8 tys. mieszkańców, co stanowiło po 0,1% ludności województwa.

Na przestrzeni analizowanych lat wydłnia się szczególnie stolica województwa – Łódź oraz gminy na obrzeżach terytorium województwa. Wzrost liczby ludności odnotowują głównie gminy wiejskie, położone wokół Łodzi, ale także te zlokalizowane wokół innych miast województwa łódzkiego m.in. Bełchatowa, Skierniewic, Wieruszowa, Łowicza.

**Mapa 3. Zmiana liczby ludności według gmin w latach 2021–2024
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 3. Change of the number of population by gminas in 2021–2024
As of 31 December

W porównaniu z 2021 r. jedynie w 34 gminach odnotowano wzrost liczby ludności, największy w gminach wiejskich: Pabianice (o 6,7%), Bełchatów (o 5,7%), Nowosolna (o 5,0%), Kleszczów (o 4,5%), a także gminie miejsko-wiejskiej Rzgów (o 4,3%).

Największy spadek liczby mieszkańców zaobserwowano w gminach miejsko-wiejskich: Żychlin (o 4,5%), Kiernozia (o 4,1%), Przedbórz (o 4,1%), Krośnice (o 3,9%), Bolesławiec (o 3,9%), gminach wiejskich: Bedlno (o 4,2%) i Bielawy (o 4,0%), a także gminach miejskich: Bełchatów (o 3,9%) i Zduńska Wola (o 3,9%).

1.3. Ludność według miejsca zamieszkania

1.3. Population by place of residence

Ludność miejska – liczba osób (ogółem lub według określonych cech) zamieszkująca w miejscowościach posiadających urzędowe prawa miejskie (status miasta).

Współczynnik urbanizacji – procentowy udział ludności mieszkającej w miastach w ogólnej liczbie mieszkańców danego obszaru.

W końcu 2024 r. w miastach województwa łódzkiego mieszkało 1452,9 tys. osób. Liczba ta zmniejszyła się w porównaniu z 2021 r. o 29,3 tys. osób (tj. o 2,0%). W miastach w Polsce ubytek wyniósł 348,1 tys. osób (tj. o 1,5%) i charakteryzował piętnaście województw. Jedynie w województwie mazowieckim zaludnienie miast minimalnie powiększyło się.

Tablica 3. Ludność według miejsca zamieszkania
Stan w dniu 31 grudnia

Table 3. Population by place of residence
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	2394946	2378483	2362519	2345924
Miasta Urban areas	1482200	1468809	1459655	1452889
Wieś Rural areas	912746	909674	902864	893035
W % In %				
Ogółem Total	100,0	100,0	100,0	100,0
Miasta Urban areas	61,9	61,8	61,8	61,9
Wieś Rural areas	38,1	38,2	38,2	38,1

Liczba mieszkańców miast w województwie łódzkim systematycznie maleje, mimo że w analizowanym okresie, aż czternastu dotychczasowym miejscowościom wiejskim nadano prawa miejskie. Niekorzystna tendencja dla miast spowodowana była między innymi rozwojem ośrodków podmiejskich, najczęściej skupionych wokół dużych miast, które zostały zasilone byłymi mieszkańcami miast.

Na obszarze województwa łódzkiego znajduje się obecnie 60 miast. Ponad 3/4 z nich (46) to małe miasta, których zaludnienie nie przekracza 20 tys. osób. Miasta te skupiają zaledwie 17,1% ogółu ludności miejskiej. Najmniejsze z nich to równocześnie najmłodsze z miast: Inowłódz (0,8 tys. osób), Kiernozia (0,8 tys. osób), Bolesławiec (0,9 tys. osób), Bolimów (0,9 tys. osób), Parzęczew (0,9 tys. osób) oraz Dąbrowice (0,9 tys. osób). Poza Łodzią w pięciu innych miastach liczba mieszkańców przekraczała 50 tys. Były to: Piotrków Trybunalski (66,0 tys. osób), Pabianice (59,9 tys. osób), Tomaszów Mazowiecki (56,7 tys. osób), Zgierz (52,9 tys. osób) oraz Bełchatów (51,6 tys. osób). Miasta te koncentrowały 19,8% ogółu ludności miejskiej w województwie, a Łódź (645,7 tys.) dalsze 44,4%.

Na przestrzeni analizowanych lat największe spadki ludności dotknęły największych miast. W grupie miast na prawach powiatu uwagę zwraca Łódź, która straciła 19,2 tys. mieszkańców (2,9%), co stanowiło aż 65,4% całego ubytku ludnościowego w miastach województwa łódzkiego w latach 2021–2024. Ubytek wystąpił także w Piotrkowie Trybunalskim (o 2,2 tys. osób) oraz Skierniewicach (o 0,8 tys. osób). W pozostałych miastach w województwie, największy ubytek odnotowano w Pabianicach (o 2,3 tys. osób), Tomaszowie Mazowieckim (o 2,1 tys. osób), Bełchatowie (o 2,1 tys. osób), Zgierzu (o 1,6 tys. osób), Radomsku (o 1,5 tys. osób), Zduńskiej Woli (o 1,5 tys. osób), Kutnie (o 1,4 tys. osób) i Sieradzu (o 1,3 tys. osób).

Wśród powiatów ziemskich, w porównaniu z 2021 r., ludność miejska w trzynastu powiatach zmniejszyła się, w największym stopniu w bełchatowskim (o 2,4 tys. osób), zgierskim (o 1,9 tys. osób), radomszczańskim (o 1,8 tys. osób) oraz sieradzkim i zduńskowolskim (w każdym o 1,6 tys. osób). W ośmiu powiatach ludność w miastach zwiększyła się. Najwięcej ludności miejskiej przybyło w powiatach: piotrkowskim (o 1,5 tys. osób), opoczyńskim (o 1,2 tys. osób) oraz brzezińskim (o 1,0 tys. osób). Przyrost ludności w powiecie skierniewickim wiąże się z faktem, że miejscowość Bolimów z dniem 1 stycznia 2022 r. zmieniła status z gminy wiejskiej na miejsko-wiejską i zasilila ludność miejską w tym powiecie (do tej pory cała ludność powiatu zamieszkiwała tereny wiejskie).

Pomimo systematycznego spadku liczby ludności w całym województwie udział mieszkańców miast w populacji regionu, na przestrzeni analizowanych lat, utrzymuje się na podobnym poziomie. W końcu 2024 r. wskaźnik urbanizacji wyniósł 61,9%. Udział ludności miejskiej w ogólnej ludności pozostaje na nieco wyższym poziomie niż w skali całego kraju, gdzie w ostatnim z badanych lat wyniósł 59,4%, co oznacza jego spadek o 0,3 p. proc. wobec 2021 r.

Do najbardziej zurbanizowanych województw w 2024 r. należało województwo śląskie (75,7%), zachodniopomorskie (67,9%) i dolnośląskie (67,1%). Natomiast najmniejszym odsetkiem ludności miejskiej charakteryzowały się województwa: podkarpackie (41,0%), świętokrzyskie (45,1%), lubelskie (46,2%) i małopolskie (47,8%). Województwo łódzkie w tej klasyfikacji uplasowało się na 7. pozycji w kraju, podobnie jak w poprzednich latach. W porównaniu z 2021 r. współczynnik urbanizacji obniżył się w większości województw, najbardziej w województwie pomorskim (z 62,9% do 62,1%). W województwie lubelskim pozostał na tym samym poziomie. Odsetek ludności miejskiej wzrósł jedynie w województwie mazowieckim (z 64,6% do 64,8%) oraz świętokrzyskim (z 44,9% do 45,1%).

Analiza wskaźnika urbanizacji w podziale na powiaty województwa łódzkiego wskazuje na jego wyraźne zróżnicowanie. W końcu 2024 r. wyższy od średniej wojewódzkiej, udział ludności miejskiej w liczbie ludności ogółem, odnotowano w powiatach: pabianickim (68,0%), zgierskim (66,4%) oraz zduńskowolskim (63,1%). Relatywnie wysoką wartością tego wskaźnika charakteryzowały się również powiaty: kutnowski (58,7%), bełchatowski (54,2%) i tomaszowski (53,8%). Powiatem z najmniejszym odsetkiem mieszkańców miast był powiat skierniewicki (2,4%). Niski odsetek ludności miejskiej występuje również w powiatach: piotrkowskim (10,9%), a także pajęczańskim (23,8%), poddębickim (24,6%) i wierszowskim (27,3%).

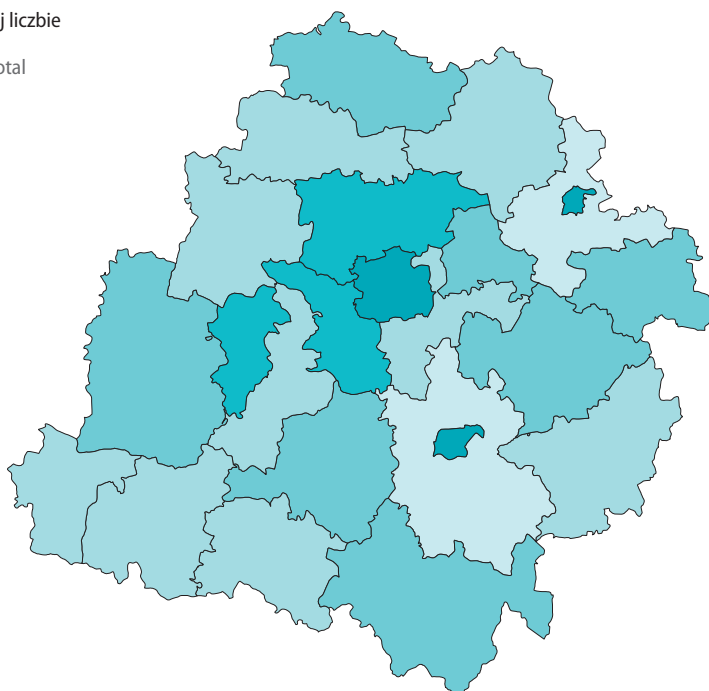
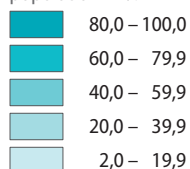
W porównaniu z 2021 r. w 11 powiatach odnotowano wzrost stopnia urbanizacji, w tym największy w powiatach: brzezińskim (o 3,7 p. proc.), opoczyńskim (o 2,5 p. proc.) i skierniewickim (o 2,4 p. proc.). Natomiast największy spadek tego wskaźnika wystąpił w powiatach: bełchatowskim (o 1,4 p. proc.), zduńskowolskim (1,1 p. proc.) i łódzkim wschodnim (o 1,0 p. proc.).

Mapa 4. Współczynnik urbanizacji według powiatów w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**

Map 4. Urbanization rate by powiats in 2024

As of 31 December

Udział ludności miejskiej w ogólnej liczbie
ludności w %
Share of urban population in the total
population in %

Ludność wiejska – liczba osób (ogółem lub według określonych cech) zamieszkująca w miejscowościach nieposiadających urzędowych praw miejskich – czyli nieposiadających statusu miasta.

Współczynnik ruralizacji – procentowy udział ludności mieszkającej na wsi w ogólnej liczbie mieszkańców danego obszaru.

W końcu 2024 r. na terenach wiejskich województwa łódzkiego zamieszkiwało 893,0 tys., co oznacza spadek liczby ludności wiejskiej, na przestrzeni analizowanych lat, o 19,7 tys. osób (tj. 2,2%).

Ubytki na wsi dotknęły większość województw, największe w świętokrzyskim (o 2,8%) oraz lubelskim (o 2,1%). Wzrost zaludnienia wsi wystąpił jedynie w województwach: pomorskim (o 2,1%), wielkopolskim (o 0,8%), dolnośląskim (o 1,1%) oraz małopolskim (o 0,2%). W skali Polski liczba ludności wiejskiej spadła o 70,6 tys. osób, tj. o 0,5%.

Na przestrzeni ostatnich czterech lat w siedemnastu powiatach województwa łódzkiego ubyło ludności wiejskiej. Największe ubytki zanotowano w powiatach opoczyńskim (ubytek o 2,9 tys. osób), tomaszowskim (ubytek o 2,9 tys. osób), piotrkowskim (ubytek o 2,0 tys. osób) oraz wieluńskim (ubytek o 2,0 tys. osób), co stanowiło odpowiednio 14,8%, 14,8%, 11,8% oraz 10,2% całego ubytku ludności wiejskiej w województwie. Przyrost liczby ludności na wsi nastąpił w sąsiadujących z Łodzią powiatach: łódzkim wschodnim i zgierskim, w których przybyło odpowiednio o 1,6 tys. osób oraz 0,7 tys. osób. Przyrost zaludnienia cechował także powiaty bełchatowski (o 0,8 tys. osób) i zduńskowolski (o 0,2 tys. osób).

W końcu 2024 r., podobnie jak cztery lata wcześniej, ludność wiejska stanowiła 38,1% ogólnej liczby ludności województwa łódzkiego. W kraju odsetek ten ukształtował się na poziomie 40,6% (wobec 40,3% w 2021 r.). Do województw o najwyższym udziale ludności wiejskiej należały: podkarpackie (59,0%), świętokrzyskie (54,9%), lubelskie (53,8%) oraz małopolskie (52,2%).

W ostatnim z analizowanych lat współczynnik ruralizacji poniżej średniej wojewódzkiej osiągnęły powiaty: pabianicki (32,0%), zgierski (33,6%) oraz zduńskowolski (36,9%). Najwyższy udział ludności wiejskiej w ogólnej liczbie ludności obserwowano w powiatach: skierniewickim (97,6%) i piotrkowskim (89,1%). Na przestrzeni analizowanych lat, najwyższy wzrost tego wskaźnika wystąpił w powiatach: bełchatowskim (o 1,4 p. proc.) i zduńskowolskim (o 1,1 p. proc.), natomiast największy jego spadek wystąpił w powiatach: brzezińskim (o 3,7 p. proc.), opoczyńskim (o 2,5 p. proc.) oraz skierniewickim (o 2,4 p. proc.).

1.4. Gęstość zaludnienia

1.4. Population density

Gęstość zaludnienia – to miara zagęszczenia ludności na określonym terytorium – wyrażana najczęściej w osobach na 1 km² (również w osobach na 1 ha - przy bardzo dużym zaludnieniu np. w aglomeracjach). W obliczeniach podstawą odniesienia jest powierzchnia w hektarach, następnie przeliczona jako liczba osób na km².

Zmiany w liczbie ludności wpłynęły na zmianę gęstości zaludnienia. W końcu 2024 r. gęstość zaludnienia w województwie łódzkim wyniosła 129 osób na 1 km². Wskaźnik ten zmniejszył się w porównaniu z 2021 r. o prawie 3 osoby na 1 km². W kraju przeciętnie na 1 km² przypadło 119 osób (w pierwszym z analizowanych lat 121 osób). W miastach województwa łódzkiego, na przestrzeni analizowanych lat, wskaźnik ten obniżył się znacznie – z 1251 do 1103 osób na 1 km², natomiast na wsi spadł minimalnie do poziomu 53 osób na 1 km².

Tablica 4. Gęstość zaludnienia według miejsca zamieszkania
Stan w dniu 31 grudnia

Table 4. Population density by place of residence
As of 31 December

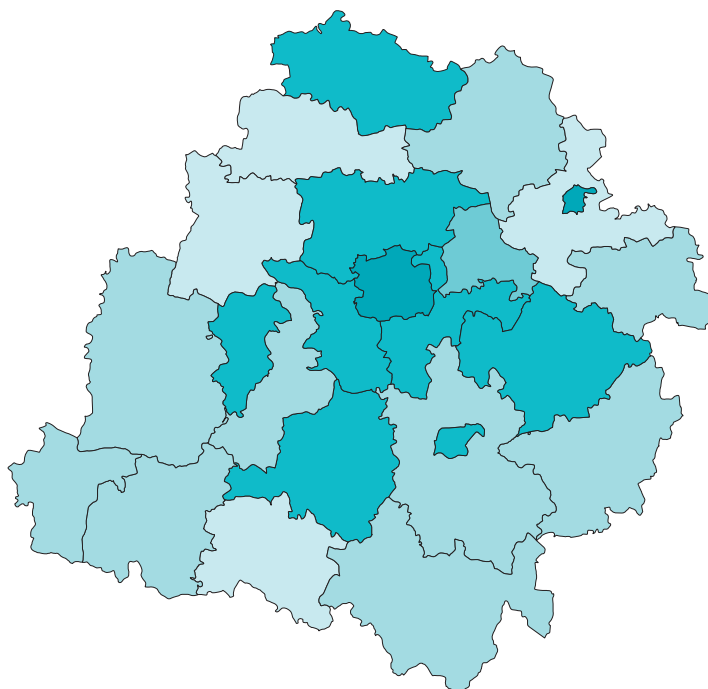
Wyszczególnienie Specification	Ludność na 1 km ² Population per 1 km ²			
	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total	131,5	130,5	129,7	128,8
Miasta Urban areas	1251,4	1230,8	1178,3	1102,8
Wieś Rural areas	53,6	53,4	53,2	52,8

Województwo łódzkie znajduje się na 5. miejscu wśród województw pod względem gęstości zaludnienia, za województwami: śląskim (348 osób na 1 km²), małopolskim (226 osób), mazowieckim (155 osób) oraz dolnośląskim (144 osoby). Najmniejszą gęstością zaludnienia charakteryzują się województwa: warmińsko-mazurskie i podlaskie (po 56 osób na 1 km²).

Omawiany wskaźnik charakteryzował się znacznym zróżnicowaniem przestrzennym na terenie województwa. W końcu 2024 r. w miastach na prawach powiatu: Łodzi, Skierniewicach oraz Piotrkowie Trybunalskim wyniósł odpowiednio 2202, 1304 i 982 osób na 1 km². Wśród powiatów ziemskich najgęściej zaludnionym był powiat pabianicki, gdzie na 1 km² przypadało 241 osób. Wysoką gęstością zaludnienia charakteryzowały się także powiaty: zgierski (194 osoby na 1 km²), zduńskowolski (170 osób), łódzki wschodni (150 osób), bełchatowski (112 osób) oraz tomaszowski (107 osób). Najmniejszą liczbę ludności na 1 km² odnotowano w powiatach: poddębickim i oraz skierniewickim, odpowiednio – 44 i 50 osób.

Mapa 5. Gęstość zaludnienia według powiatów w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**Map 5. Population density by powiats in 2024
As of 31 December

Ludność na 1 km ²	Population per 1 km ²
	1 000,0 – 2 201,9
	100,0 – 999,9
	80,0 – 99,9
	60,0 – 79,9
	44,5 – 59,9

W porównaniu z pierwszym z analizowanych lat gęstość zaludnienia zmniejszyła się w prawie wszystkich powiatach województwa łódzkiego. Największe zmiany zaobserwowano w miastach na prawach powiatu. W Łodzi liczba osób na 1 km² zmniejszyła się o 65, w Piotrkowie Trybunalskim o 33 osoby, natomiast w Skierniewicach o 23 osoby. Wśród powiatów ziemskich największy spadek tego wskaźnika wystąpił w powiatach: zduńskowolskim (o 4 osoby na 1 km²), kutnowskim i tomaszowskim (po 3 osoby na 1 km²). Wzrost gęstości zaludnienia w porównaniu z 2021 r. odnotowano jedynie w powiecie łódzkim wschodnim (o 2 osoby na 1 km²).

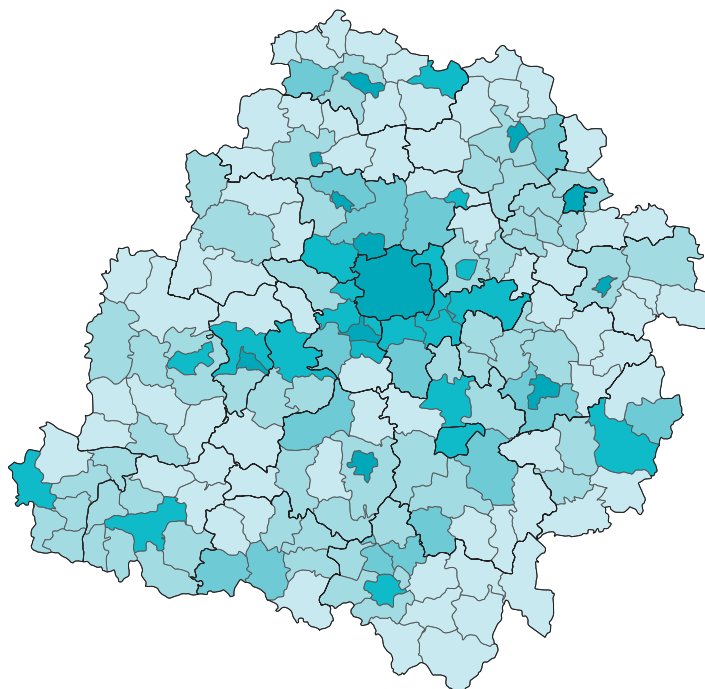
W przekroju gminnym, w końcu grudnia 2024 r., największą gęstością zaludnienia wyróżniała się niezmienne Łódź z liczbą 2202 osób na 1 km². Wysokim wskaźnikiem gęstości zaludnienia charakteryzowały się również gminy miejskie: Pabianice (1816 osób na 1 km²), Zduńska Wola (1542 osoby), Bełchatów (1491 osób), Łęczyca (1436 osób), Tomaszów Mazowiecki (1372 osoby), Skierniewice (1304 osoby), Zgierz (1251 osób), Kutno (1201 osób), Rawa Mazowiecka (1104 osoby), Łowicz (1094 osoby), Piotrków Trybunalski (982 osoby), Radomsko (825 osób), Sieradz (748 osób), Konstantynów Łódzki (707 osób), Głowno (653 osoby), Brzeziny (549 osób). Wśród gmin wiejskich wysoką wartością tego wskaźnika charakteryzowały się: Andrespol (576 osób na 1 km²) i Ksawerów (561 osób), natomiast wśród gmin miejsko-wiejskich: Aleksandrów Łódzki (304 osoby) oraz Wieluń (224 osoby). Najmniejszą gęstość zaludnienia odnotowano natomiast w gminach wiejskich: Poświętne (20 osób), Żytno (24 osoby), Pęczniew (26 osób), Klonowa, Łęki Szlacheckie oraz Aleksandrów (każda po 29 osób).

Mapa 6. Gęstość zaludnienia według gmin w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**

Map 6. Population density by gminas in 2024

As of 31 December

Ludność na 1 km ²	
Population per 1 km ²	
1 000,0 – 2 201,9	
100,0 – 999,9	
75,0 – 99,9	
50,0 – 74,9	
20,3 – 49,9	

Na przestrzeni analizowanych lat zaobserwowano zmniejszenie gęstości zaludnienia w większości gmin na terenie województwa. Istotne spadki dotyczyły gmin miejskich: Pabianice (spadek o 71 osób na 1 km²), Łódź (o 65 osób), Zduńska Wola (o 62 osoby), Bełchatów (o 60 osób), Łęczyca (o 54 osoby), Tomaszów Mazowiecki (o 51 osób), Kutno (o 42 osoby), Łowicz (o 41 osób), Zgierz (o 38 osób), Ozorków (o 38 osób), Piotrków Trybunalski (o 33 osoby), Rawa Mazowiecka (o 32 osoby) oraz Radomsko (o 30 osób).

Jedynie w 33 gminach województwa łódzkiego gęstość zaludnienia wzrosła na przestrzeni ostatnich czterech lat. Największym wzrostem wskaźnika charakteryzowały się gminy wiejskie: Kleszczów (wzrost o 12 do 62 osób na 1 km²), Andrespol (wzrost o 12 do 576 osób), Pabianice (wzrost o 7 do 104 osób), Nowosolna (wzrost o 5 do 108 osób), Ksawerów (wzrost o 4 do 561 osób), Brójce (wzrost o 3 do 106 osób), gminę miejską: Konstantynów Łódzki (wzrost o 6 do 707 osób) oraz gminy miejsko-wiejskie: Aleksandrów Łódzki (wzrost o 8 do 304 osób) i Rzgów (wzrost o 7 do 174 osób).

Rozdział 2

Chapter 2

Ludność według płci i wieku

Population by sex and age

2.1. Ludność według płci

2.1. Population by sex

Struktura ludności według płci w województwie łódzkim na przestrzeni ostatnich lat nie ulega większym zmianom. Podobnie jak przeciętnie w kraju, przeważają kobiety, które w końcu grudnia 2024 r. (tak jak w roku poprzednim i w 2021 r.) stanowiły 52,4% ogólnej liczby mieszkańców województwa. Przewagę kobiet odnotowano zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich. W Polsce, we wszystkich analizowanych latach, odsetek kobiet wyniósł 51,7%. Warto zauważyć, że udział kobiet zanotowany w województwie łódzkim, w ciągu badanych lat, był najwyższy wśród wszystkich województw.

Tablica 5. Ludność według płci
Stan w dniu 31 grudnia
Table 5 Population by sex
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Mężczyźni Males				
Ogółem Total	1141072	1133290	125675	1 117687
Miasta Urban areas	688074	681717	677566	674253
Wieś Rural areas	452998	451573	448109	443434
Kobiety Females				
Ogółem Total	1253874	1245193	1236844	1228237
Miasta Urban areas	794126	787092	782089	778636
Wieś Rural areas	459748	458101	454755	449601

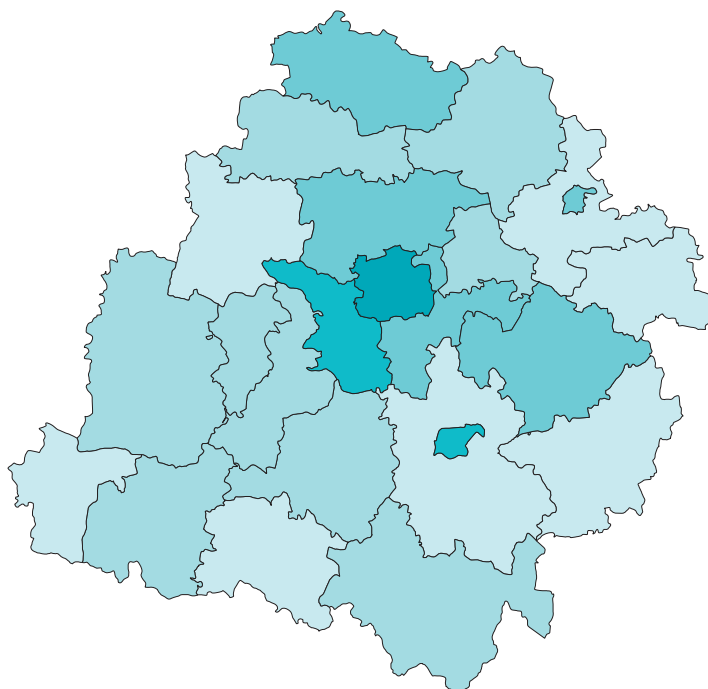
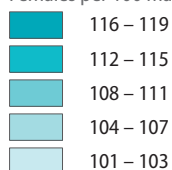
Na przestrzeni czterech analizowanych lat liczba kobiet zmniejszyła się o 2,0% i według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r. wyniosła 1228,2 tys. osób. Populacja kobiet, we wszystkich latach analizy, była wyższa od populacji mężczyzn o ponad 110 tys. Zasadniczy wpływ na ten wynik miała przewaga liczby kobiet w miastach – o ponad 104 tys. osób, na wsi różnica ta kształtowała się na poziomie 6 tys. osób.

Współczynnik feminizacji – liczba kobiet przypadająca na 100 mężczyzn.

Jedną z miar stosowanych w analizie struktury ludności według płci jest współczynnik feminizacji. Pozwala on określić wzajemne relacje między liczbą kobiet i mężczyzn. W latach 2021–2024 współczynnik feminizacji wynosił w województwie łódzkim niezmiennie 110. Tym samym, wartość wskaźnika stanowiła najwyższą liczbę kobiet przypadającą na 100 mężczyzn spośród wszystkich województw. W kraju wartość współczynnika feminizacji kształtowała się w badanych latach średnio na poziomie 107.

Mapa 7. Współczynnik feminizacji według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

 Map 7. Feminization rate by powiats in 2024
 As of 31 December

 Kobiety na 100 mężczyzn
 Females per 100 males

Chociaż w rozpatrywanych latach, we wszystkich powiatach województwa łódzkiego, liczba kobiet przewyższała liczbę mężczyzn, to rozpiętość wartości wskaźnika wskazuje na znaczne zróżnicowanie w podziale terytorialnym. Najwyższa przewaga liczby kobiet nad liczbą mężczyzn charakteryzowała miasta na prawach powiatu: Łódź oraz Piotrków Trybunalski, w których wartość współczynnika feminizacji wyniosła odpowiednio 119 oraz 114. Natomiast najniższą wartość wskaźnika odnotowano w powiatach pączękańskim i skierniewickim, w których na 100 mężczyzn przypadało 101 kobiet.

Przegląd wartości współczynnika feminizacji wskazuje na większe sfeminizowanie ludności miejskiej. W miastach województwa łódzkiego wskaźnik ten ukształtował się w 2024 r. na poziomie 115, zaś na wsi na poziomie 101 (w Polsce współczynnik feminizacji wyniósł odpowiednio 112 oraz 101). Spośród gmin województwa najwyższymi wartościami omawianego wskaźnika charakteryzowały się gminy miejskie: Łódź – 119, Pabianice – 117 oraz Łęczyca – 117. Natomiast przewagę liczby mężczyzn nad liczbą kobiet w 2024 r. odnotowano w 40 gminach, przy czym najniższe wartości współczynnika feminizacji wystąpiły w gminach wiejskich: Łanięta oraz Ładzice, w których na 100 mężczyzn przypadały odpowiednio: 88 oraz 94 kobiety.

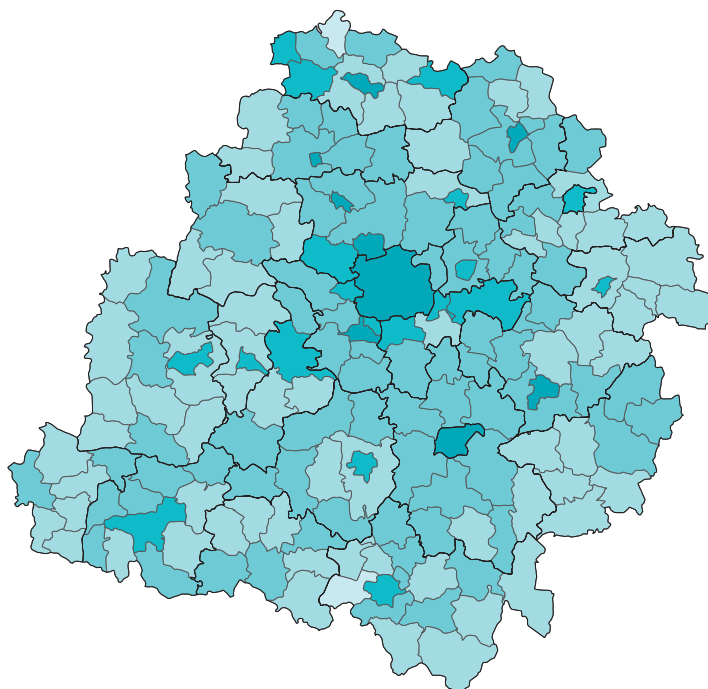
Mapa 8. Współczynnik feminizacji według gmin w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**

Map 8. Feminization rate by gminas in 2024

As of 31 December

Kobiety na 100 mężczyzn
Females per 100 males

	114 – 119
	108 – 113
	102 – 107
	96 – 101
	88 – 95

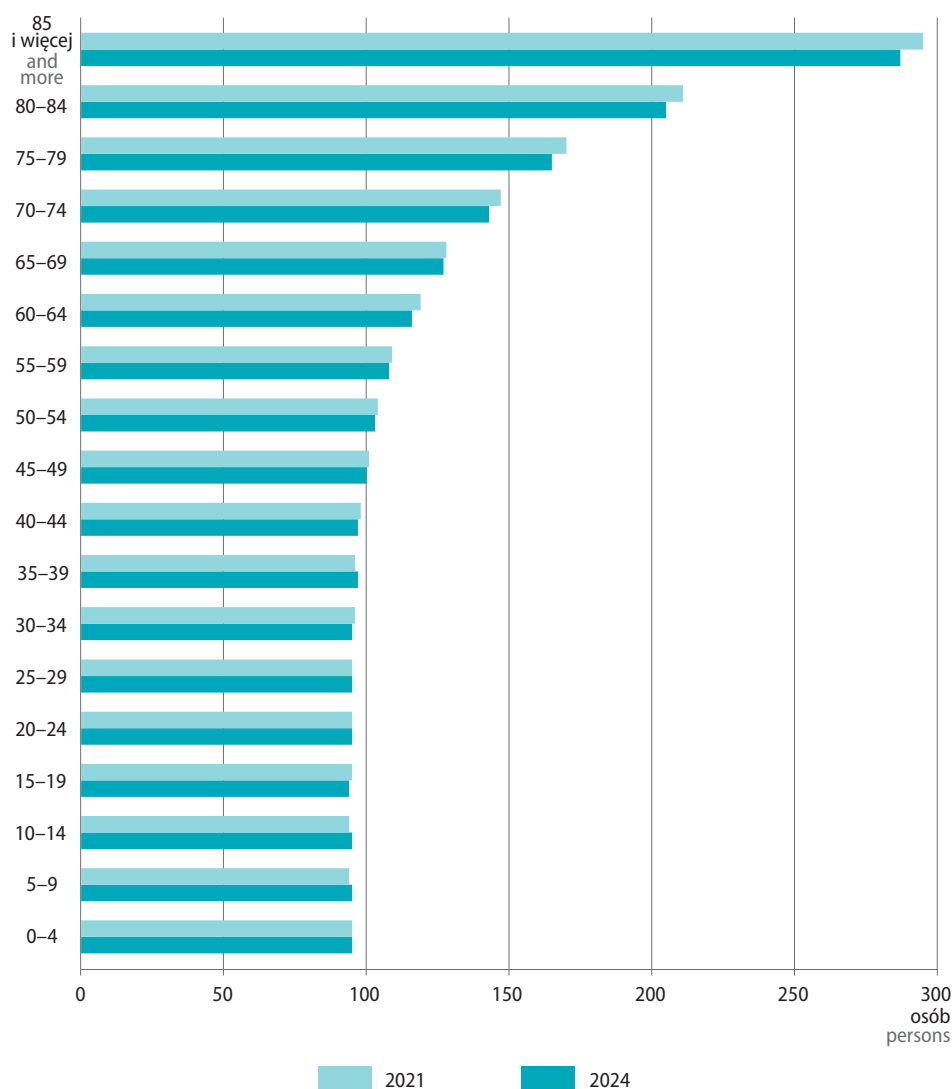
Analiza relacji obydwu płci w odniesieniu do postępującej zmiany wieku ludności, pokazuje istotne zróżnicowanie współczynnika feminizacji ze względu na wiek. W 2024 r., liczebną przewagę mężczyzn zanotowano wśród mieszkańców województwa łódzkiego do 46 roku życia. Wynika to z faktu, iż rodzi się więcej chłopców niż dziewczynek. Na 100 mężczyzn w tej grupie wieku przypadało 96 kobiet. W kolejnych grupach wieku, z powodu nadumieralności mężczyzn, relacja ta ulega odwróceniu. Dla osób w wieku 47 lat i więcej, mieszkających w województwie łódzkim w 2024 r., współczynnik feminizacji wyniósł 129. Relacja ta ulega jeszcze większym zmianom w starszych grupach wieku, co wynika z dłuższego trwania życia kobiet. Wśród mieszkańców województwa w wieku 65 lat i więcej, współczynnik feminizacji wyniósł 157, zaś dla grupy wieku 85 lat i więcej – 287.

Znaczące zmiany w relacjach obu płci wraz z wiekiem, najłatwiej zaobserwować na podstawie zmian wartości współczynnika feminizacji, obliczonego dla pięcioletnich grup wieku. W latach 2021–2024 zarówno wśród dzieci, jak również osób dorosłych do 45 roku życia, współczynnik feminizacji przyjmował wartości między 94, a 98. W przedziale wieku 45–49 lat zanotowano zbliżone liczby kobiet i mężczyzn. Natomiast im starsze roczniki, tym bardziej widoczna staje się rosnąca nadwyżka liczby kobiet. W przypadku osób w wieku 80–84 lata, w rozpatrywanych latach, na 100 mężczyzn przypadało ponad 200 kobiet.

Wykres 2. Współczynnik feminizacji**Stan w dniu 31 grudnia**

Charts 2. Feminization rate

As of 31 December

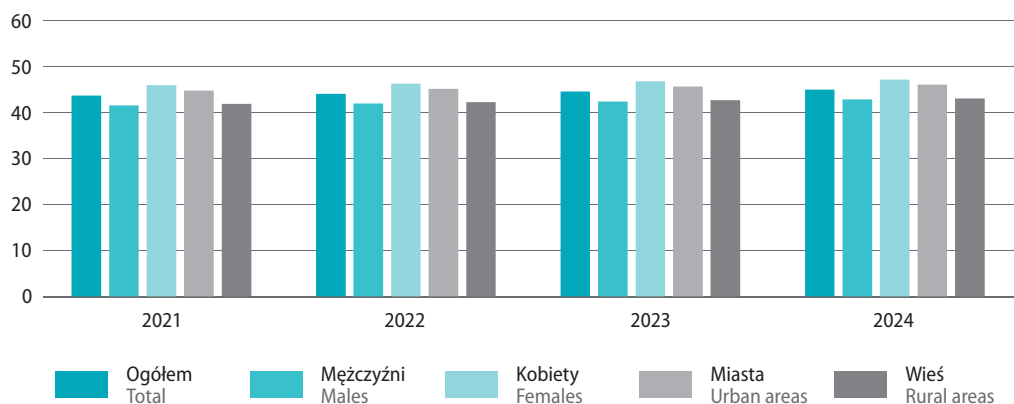
2.2. Ludność według wieku**2.2. Population by age**

Obserwowane od wielu lat zmiany w liczbie i strukturze ludności według wieku są rezultatem wydłużania się trwania życia, procesów w zakresie ruchu naturalnego, a także procesów migracyjnych (zarówno wewnętrznych, jak i zagranicznych). Spadek liczby urodzeń wpływa na zmniejszenie liczby dzieci i zwiększenie populacji osób starszych. Wydłużanie się przeciętnego trwania życia i zmniejszenie natężenia zgonów, wpływają na zwiększenie liczebności populacji w najstarszych grupach wieku. Z kolei częstsze uczestnictwo w migracjach osób z młodszych roczników, przekłada się na odmłodzenie społeczeństw tych gmin, do których przybywają migranci.

Mediana wieku (wiek środkowy) ludności – parametr wyznaczający granicę wieku, którą połowa ludności już przekroczyła, a druga połowa jeszcze nie osiągnęła.

W końcu 2024 r. statystyczny mieszkaniec województwa łódzkiego miał przeciętnie 45 lat. Mediana wieku osób w województwie łódzkim, w ciągu analizowanych lat, wzrosła o 1,3 roku (z 43,7 w 2021 r. do 45,0 w 2024 r.). W Polsce, w ciągu czterech lat, wiek środkowy przesunął się z 41,9 do 43,3. Systematyczny wzrost wieku środkowego świadczy o procesie starzenia się mieszkańców, zarówno województwa łódzkiego, jak i całego kraju. Warto zauważyć, że województwo łódzkie, razem z województwem świętokrzyskim, od kilku lat charakteryzują się najstarszą populacją w Polsce.

Wykres 3. Mediana wieku ludności
Stan w dniu 31 grudnia
 Charts 3. Median age of population
 As of 31 December

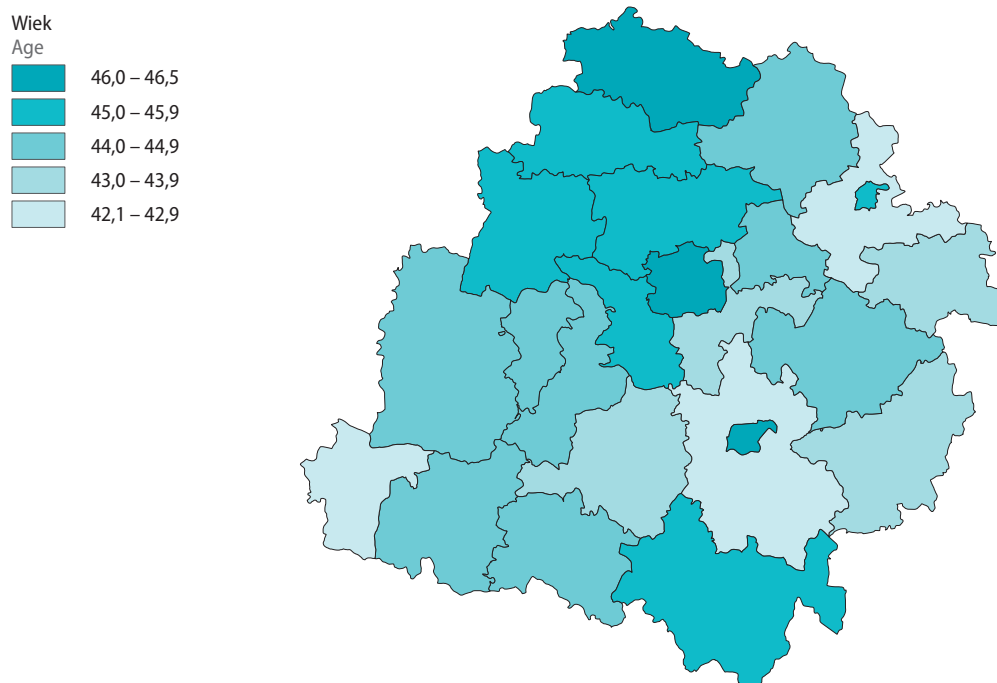

Analiza terytorialna uwidacznia zróżnicowanie zjawiska starzenia się ludności w wymiarze demograficznym. Mieszkańcy miast są statystycznie starsi od osób mieszkających na wsi. Przy czym w województwie łódzkim różnica ta wynosiła średnio 3 lata, zaś w kraju – 2,5 roku.

Dane dla powiatów pokazują, że w rozpatrywanych latach najwyższe wartości mediany charakteryzowały powiat kutnowski (46,5 roku w 2024 r. wobec 45,3 w 2021 r.) oraz miasta na prawach powiatu: Łódź (46,1 roku w 2024 r. wobec 45,0 w 2021 r.) i Piotrków Trybunalski (46,1 roku w 2024 r. wobec 44,6 w 2021 r.). Natomiast najniższy wiek środkowy notowano w powiatach: skierniewickim (42,1 roku w 2024 r. wobec 40,9 w 2021 r.), wieruszowskim (42,7 roku w 2024 r. wobec 41,4 w 2021 r.) oraz piotrkowskim (42,9 roku w 2024 r. wobec 41,4 w 2021 r.).

**Mapa 9. Mediana wieku ludności według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 9. Median age of population by powiats in 2024
As of 31 December

We wszystkich analizowanych latach kobiety były przeciętnie starsze od mężczyzn – o ponad 4 lata. Z kolei, w wyniku dłuższego trwania życia, wartość mediany wzrosła dla obydwu płci. W rezultacie, w 2024 r. kobiety z województwa łódzkiego miały średnio nieco ponad 47 lat, zaś mężczyźni prawie 43 lata.

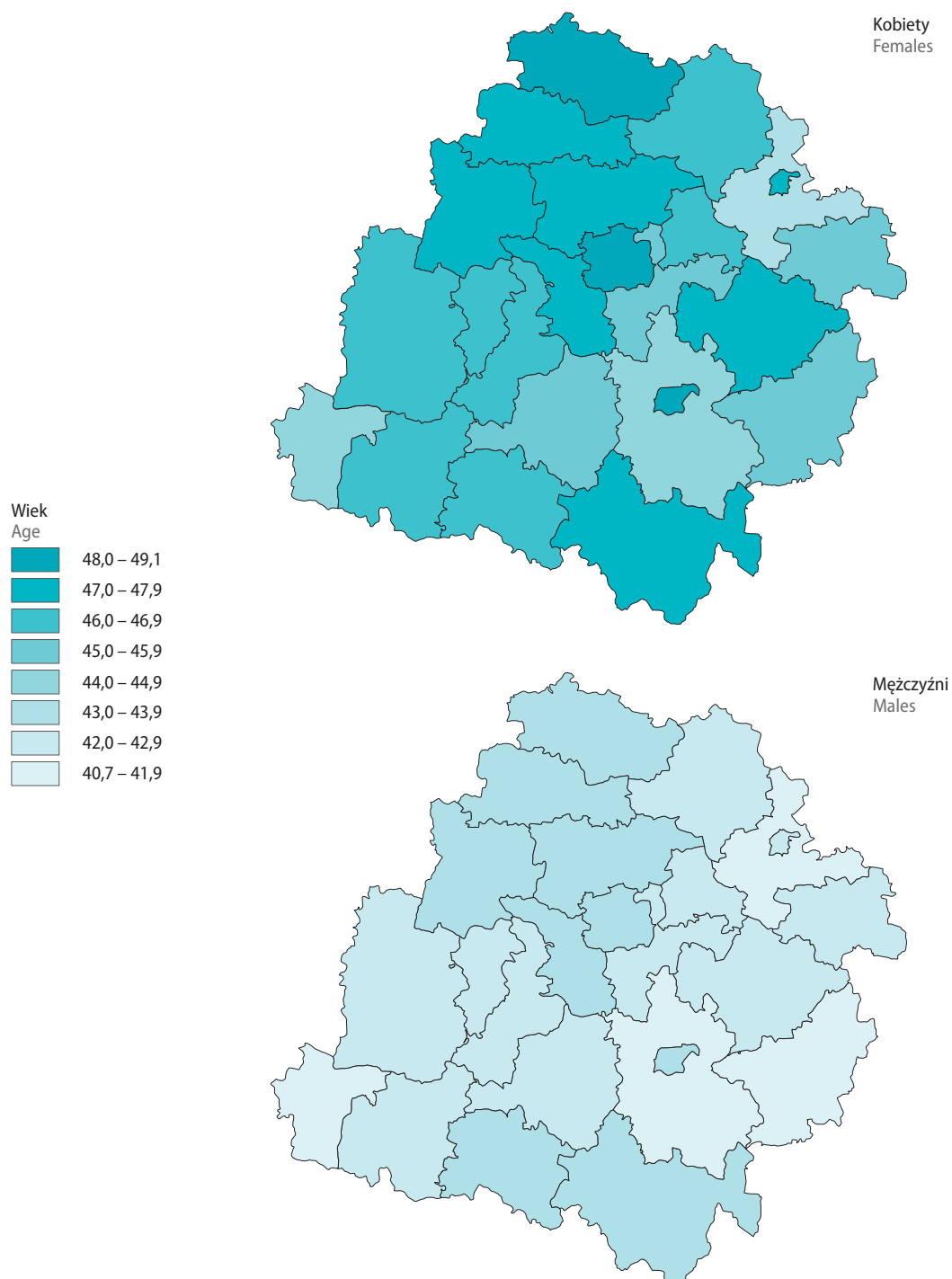
Wśród powiatów województwa łódzkiego w 2024 r. najwyższą wartość mediany, obliczoną dla mężczyzn, odnotowano w powiecie kutnowskim (43,9 roku) oraz mieście na prawach powiatu Piotrkowie Trybunalskim (43,6). W przypadku kobiet, najstarsza populacja zamieszkiwała również powiat kutnowski (49,1 roku). Natomiast na drugim miejscu uplasowały się mieszkanki Łodzi, dla których wiek środkowy wyniósł 43,4 roku.

Najniższą natomiast wartość mediany wśród mężczyzn zaobserwowano w powiecie skierniewickim, w którym połowa tej populacji miała mniej niż 41 lat. W przypadku kobiet, najniższy wiek środkowy wystąpił wśród mieszanek tego samego powiatu, których połowa populacji miała mniej niż 43,7 roku.

Mapa 10. Mediana wieku ludności według płci i powiatów w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**

Map 10. Median age of population by sex and powiats in 2024

As of 31 December

2.3. Ludność według biologicznych grup wieku

2.3. Population by biological age groups

Biologiczne grupy wieku:

- 0–14 lat – dzieci (młodość demograficzna),
- 15–64 lata – dorośli (bez osób starszych),
- 65 lat i więcej – osoby starsze (starość demograficzna).

Tablica 6. Ludność według biologicznych grup wieku
Stan w dniu 31 grudnia

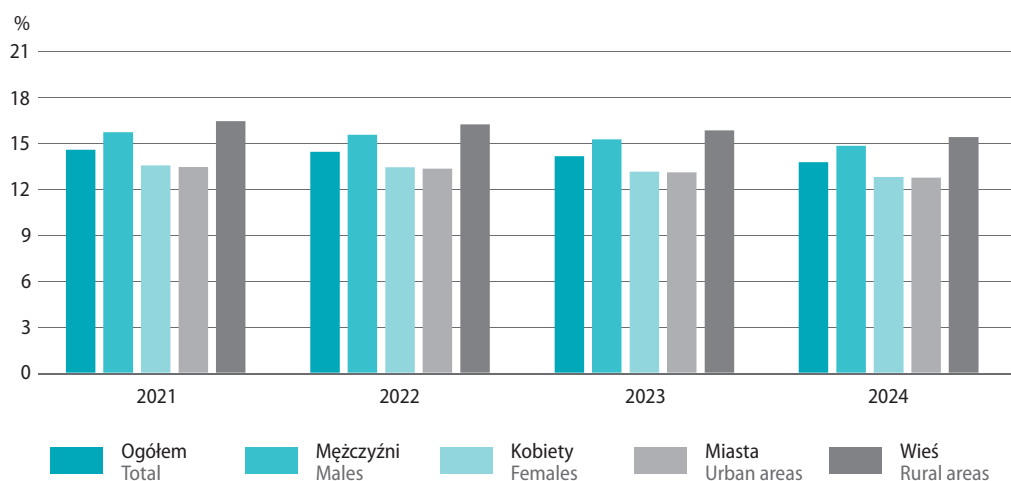
Table 6. Population by biological age groups
As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total				
0–14 lat years	348169	342503	333197	321956
15–64	1538681	1518007	1500539	1485776
65 lat i więcej years and more	508096	517973	528783	538192
Miasta Urban areas				
0–14 lat years	198559	195260	190549	184767
15–64	941890	924927	912804	904559
65 lat i więcej years and more	341751	348622	356302	363563
Wieś Rural areas				
0–14 lat years	149610	147243	142648	137189
15–64	596791	593080	587735	581217
65 lat i więcej years and more	166345	169351	172481	174629
Mężczyźni Males				
0–14 lat years	178780	175818	171158	165257
15–64	766772	757363	749494	743002
65 lat i więcej years and more	195520	200109	205023	209428
Kobiety Females				
0–14 lat years	169389	166685	162039	156699
15–64	771909	760644	751045	742774
65 lat i więcej years and more	312576	317864	323760	328764

Jedną z metod stosowanych w analizie struktury ludności według wieku jest kryterium biologiczne. Umożliwia ono określenie stopnia zaawansowania starości demograficznej na danym obszarze, w oparciu o udziały, jakie dzieci, ludność dorosła oraz osoby starsze, stanowią w ogólnej liczbie ludności. Należy pamiętać, że granice (w latach) tych trzech podstawowych grupowań, stosowanych najczęściej w praktyce badań statystycznych, mają charakter umowny.

W wyniku długotrwałych przemian demograficznych, a przede wszystkim spadku liczby urodzeń, w województwie łódzkim obserwowane jest systematyczne zmniejszanie się liczby dzieci. W 2024 r. liczba osób w wieku poniżej 15 lat, w porównaniu z 2021 r., obniżyła się o 7,5% i wyniosła 322,0 tys. W Polsce, w stosunku do 2021 r., zanotowano spadek liczby dzieci o 7,0% do poziomu 5491,5 tys.

Wykres 4. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności
Stan w dniu 31 grudnia
 Charts 4. Share of persons aged 0–14 in the total population
 As of 31 December

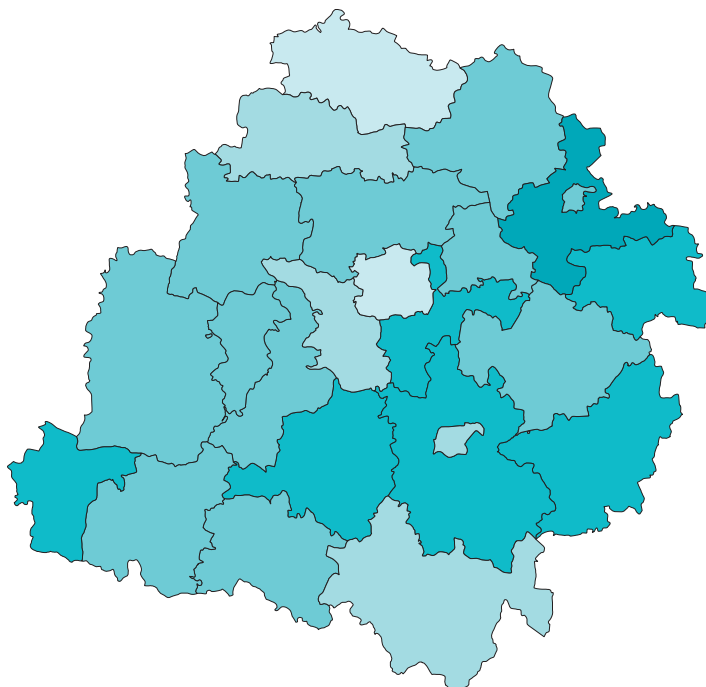
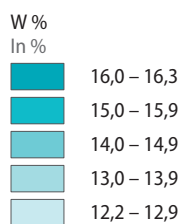

Udział dzieci w ogólnej liczbie mieszkańców województwa łódzkiego z roku na rok zmniejszał się we wszystkich rozpatrywanych latach. W 2024 r. odsetek ten wyniósł 13,7%, wobec 14,5% w 2021 r. Dla Polski odnotowano taki sam trend, przy czym w 2024 r. udział osób poniżej 15 roku życia wyniósł 14,6% (wobec 15,6% w 2021 r.). Widoczna jest także różnica między populacją miast i wsi. Na terenach miejskich notuje się mniejszą liczbę osób w wieku 0–14 lat. Dodatkowo udział tej grupy na obszarze miast województwa łódzkiego, w ciągu czterech lat, obniżył się o 0,9 p. proc. i w 2024 r. wyniósł 12,7%, podczas gdy w Polsce – 13,6% (spadek o 0,8 p. proc.).

Analiza przestrzenna populacji w wieku 0–14 pozwala zauważyć, że aż w 19 powiatach udziały dzieci w ogólnej liczbie mieszkańców były wyższe od przeciętnego odsetka obliczonego dla całego województwa łódzkiego. Jednocześnie najwyższy odsetek odnotowano w powiecie skierniewickim – 16,3%. Z kolei najniższymi wartościami tego wskaźnika – poniżej 13% – charakteryzowały się: Łódź oraz powiat kutnowski. Jeszcze większe zróżnicowanie obrazują wyniki dla gmin. W 2024 r. co piąty mieszkaniec gmin wiejskich: Kleszczów oraz Pabianice, miał poniżej 15 lat. Natomiast dla gmin wiejskich: Strzelce Wielkie oraz Ostrowy, odsetek dzieci ukształtował się na poziomie niespełna 12%.

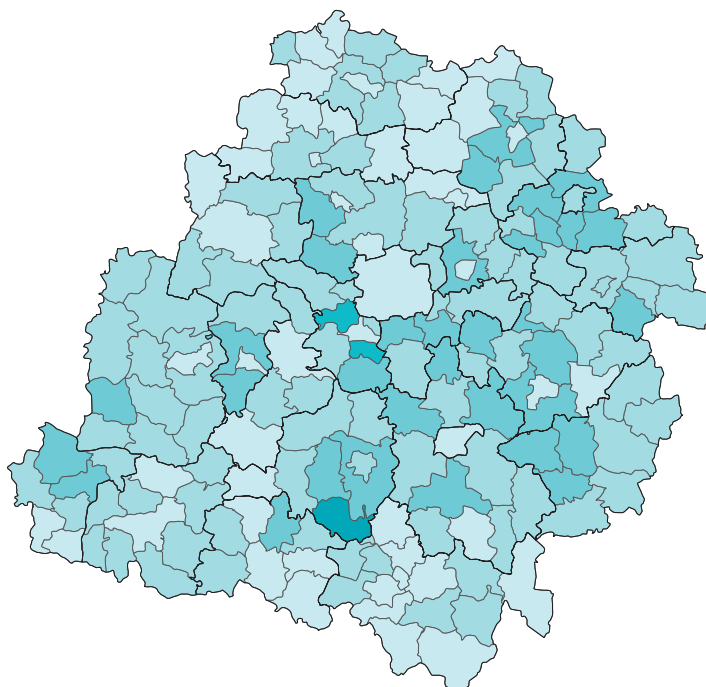
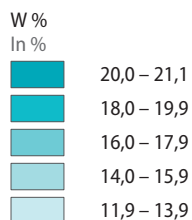
**Mapa 11. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 11. Share of persons aged 0–14 in the total population by powiats in 2024
As of 31 December

**Mapa 12. Udział osób w wieku 0–14 lat w ogólnej liczbie ludności według gmin w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 12. Share of persons aged 0–14 in the total population by gminas in 2024
As of 31 December

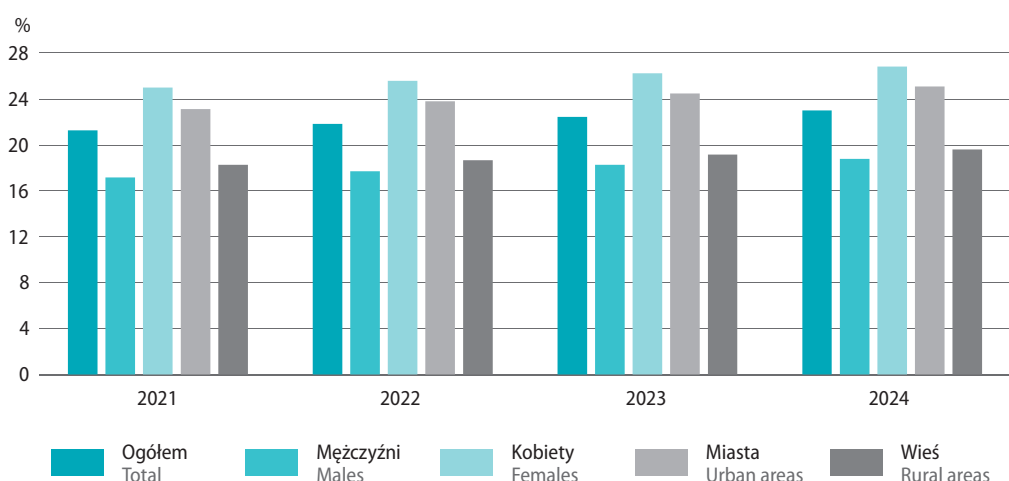

Niezmienne rośnie natomiast liczebność populacji w wieku 65 lat i więcej. W przypadku mieszkańców województwa łódzkiego w latach 2021–2024 wielkość tej grupy osób wzrosła o 5,9% do poziomu 538,2 tys. osób. W skali całego kraju zanotowany został wzrost jeszcze większy, tj. o 7,7%, do poziomu 7725,1 tys. osób.

Udział populacji w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności jest określany współczynnikiem starości demograficznej. Wskaźnik ten, jako jedyny spośród udziałów obliczonych dla wyodrębnionych biologicznych grup wieku, zarówno dla mieszkańców województwa łódzkiego, jak i całego kraju, systematycznie wzrastał we wszystkich analizowanych latach. W przypadku populacji województwa, współczynnik starości demograficznej podwyższył się z 21,8% w 2021 r. do 22,9% w ostatnim roku analizy. W skali Polski, w 2024 r. osoby w wieku 65 lat i więcej stanowiły 20,6% całej populacji (wobec 18,9% w 2021 r.).

**Wykres 5. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności
Stan w dniu 31 grudnia**

Chart 5. Share of persons aged 65 years and more in the total population
As of 31 December

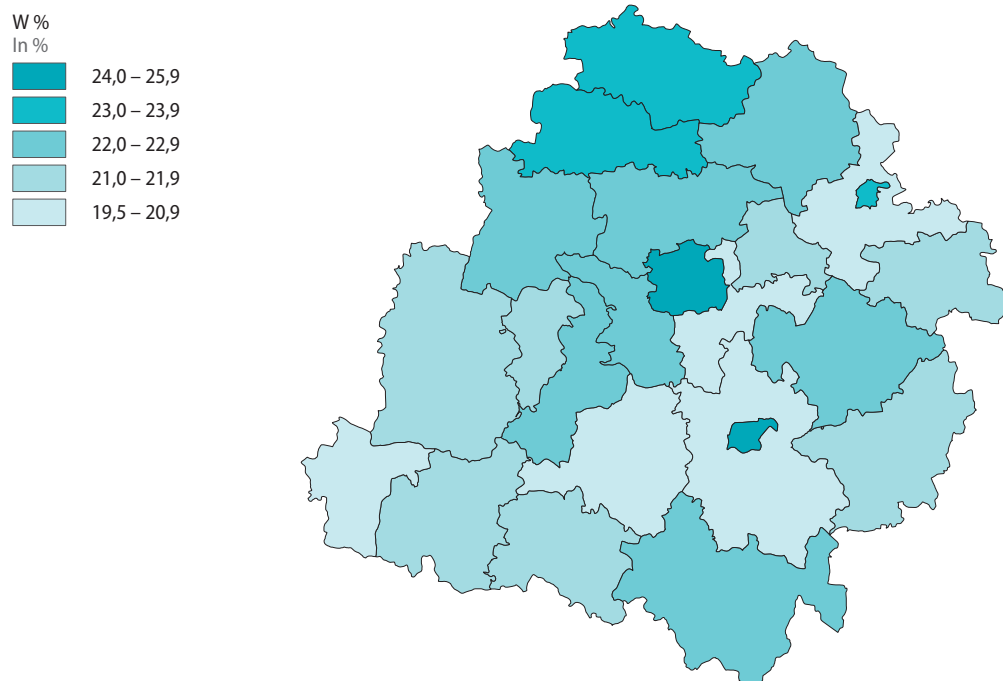

Analiza terytorialna pokazuje, iż osoby starsze dominują na obszarach miast. W 2024 r. udział osób w wieku 65 lat i więcej, w miastach województwa łódzkiego wyniósł 25,0% i był większy o 2,4 p. proc. od zanotowanego w 2021 r. W skali całego kraju, w wyniku wzrostu o 1,9 p. proc. udział populacji osób starszych w miastach wyniósł 22,6%.

Na obszarach wiejskich województwa łódzkiego, współczynnik starości demograficznej w 2024 r. wyniósł 19,6% (wobec 18,2% w 2021 r.). Dla Polski, w latach 2021–2024 odnotowano wzrost tego wskaźnika o 1,5 p. proc. – do poziomu 17,7%.

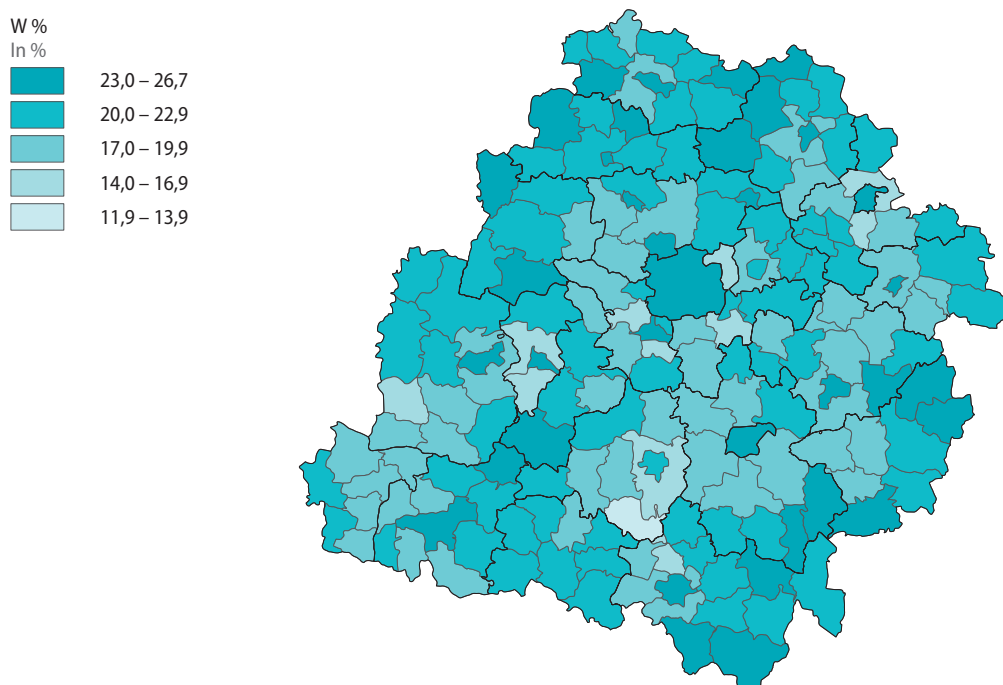
**Mapa 13. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 13. Share of persons aged 65 years and more in the total population by powiats in 2024
As of 31 December

**Mapa 14. Udział osób w wieku 65 lat i więcej w ogólnej liczbie ludności według gmin w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia**

Map 14. Share of persons aged 65 years and more in the total population by gminas in 2024
As of 31 December

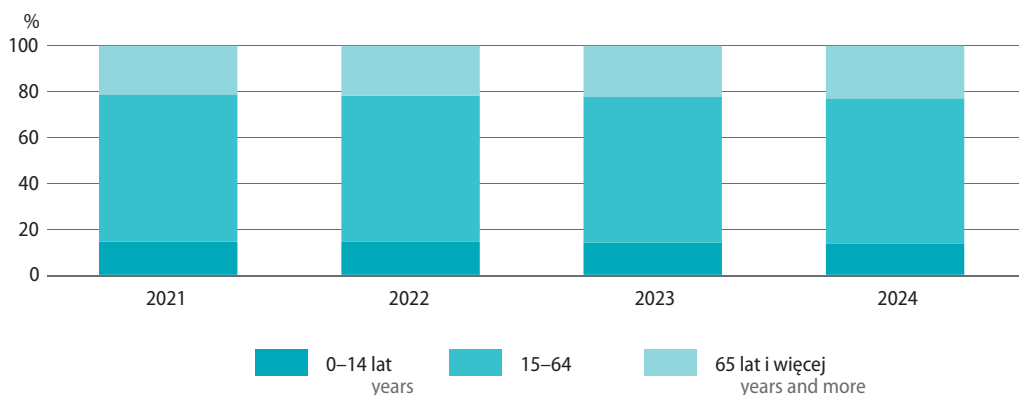
Powiatem o najstarszej ludności według stanu na koniec grudnia 2024 r. była Łódź, w której ludność w wieku 65 lat i więcej stanowiła 25,9% ludności. Na kolejnych miejscach znalazły się Piotrków Trybunalski (24,5%) oraz powiat kutnowski (23,9%). Do powiatów o najniższym odsetku osób w tej kategorii wiekowej należały powiaty: piotrkowski (19,5%), skierniewicki (19,5%) oraz wieruszowski (19,6%).

W przekroju gminnym w województwie łódzkim, najwyższą wartość współczynnika starości demograficznej odnotowano w gminie wiejskiej Żytno (26,7%) oraz gminie miejskiej Kutno (26,5%). Natomiast najmniejszym udziałem osób starszych w lokalnej społeczności charakteryzowały się: gmina wiejska Kleszczów (11,9%) oraz Pabianice (14,2%).

Stopniowe zwiększanie się udziału osób starszych, przy jednoczesnym obniżaniu się udziału dzieci, świadczy o nasilającym się procesie starzenia ludności.

Wykres 6. Struktura ludności według biologicznych grup wieku Stan w dniu 31 grudnia

Chart 6. Structure of population by biological age groups
As of 31 December

Warto zauważyć, że w ostatnich latach w województwie łódzkim znacząco zwiększa się przewaga osób w starszym wieku. W 2021 r. populacja osób starszych zamieszkujących była o 45,9% większa niż liczba dzieci. Natomiast w 2024 r. – pokolenie osób w wieku 65 lat i więcej, stało się liczniejsze niż pokolenie osób poniżej 15 roku życia – o 67,2%. W skali całego kraju zaobserwowano podobną tendencję, przy czym przewaga ta wzrosła w badanych latach z 21,5% do 40,7%.

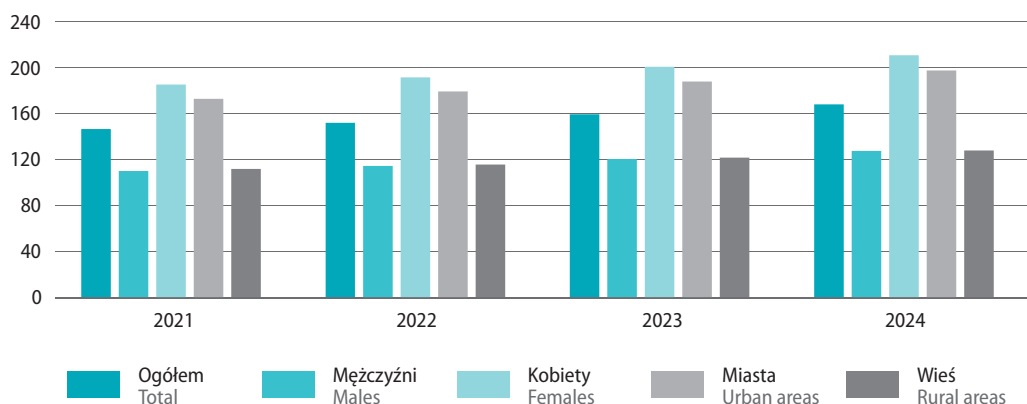
Indeks starości (relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków) – liczba osób w wieku 65 lat i więcej przypadająca na 100 osób w wieku 0–14 lat.

Kolejnym parametrem obrazującym zmiany zachodzące w strukturze ludności według wieku jest tzw. relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków. Wskaźnik ten, nazywany indeksem starości, w 2024 r. wyniósł w województwie łódzkim 167. Oznacza to, że na 100 dzieci w wieku 0–14 lat, przypadało 167 osób w wieku 65 lat i więcej. Rok wcześniej relacja ta wyniosła 159, podczas gdy w 2021 r. wskaźnik starości przyjął wartość 146. W przypadku całego kraju parametr ten wzrósł ze 122 w 2021 r. do 141 w 2024 r.

Znacznie większe różnice uwidaczniają wyniki uzyskane dla relacji pokoleniowej dziadków i wnuczków, wyliczone osobno dla każdej z płci. W 2024 r. w województwie łódzkim, na 100 chłopców w wieku 0–14 lat przypadało 127 dziadków, zaś na 100 dziewcząt w wieku 0–14 lat przypadało 210 babć (w skali całego kraju indeks starości odpowiednio wyniósł 111 oraz 172).

Wykres 7. Indeks starości
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 7. Ageing ratio
As of 31 December

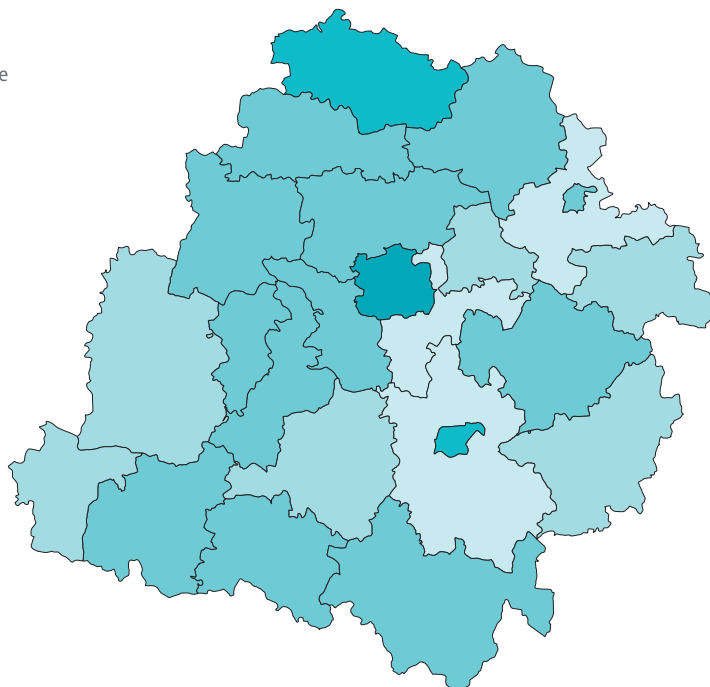
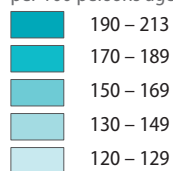

W 2024 r. najwyższą wartość indeksu starości dla powiatów województwa łódzkiego odnotowano dla Łodzi (213) oraz Piotrkowa Trybunalskiego (188). Natomiast najniższy poziom wskaźnika dotyczył powiatu skierniewickiego (120) oraz powiatów piotrkowskiego i łódzkiego wschodniego (127).

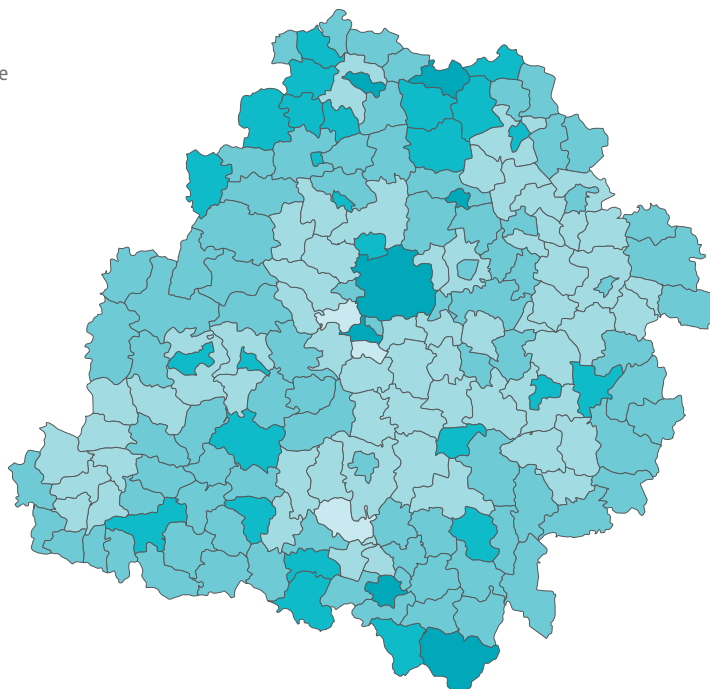
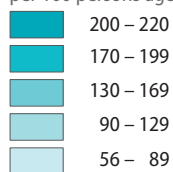
Analiza terytorialna przeprowadzona na niższym poziomie terytorialnym pokazuje, że w 7 gminach liczba osób w wieku 65 lat i więcej przewyższała liczbę mieszkańców poniżej 15 roku życia. Przy czym najwyższe wartości wskaźnika zaobserwowano w gminie wiejskiej Żytno (220) oraz gminach miejskich: Głowno (218) i Kutno (216). Z kolei najniższa relacja pokoleniowa dziadków i wnuczków charakteryzowała gminy wiejskie: Kleszczów (56) oraz Pabianice (72).

Mapa 15. Indeks starości według powiatów w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**Map 15. Ageing ratio by powiats in 2024
As of 31 December

Ludność w wieku 65 lat i więcej
na 100 osób w wieku 0–14 lat
Population aged 65 years and more
per 100 persons aged 0–14 years

Mapa 16. Indeks starości według gmin w 2024 r.**Stan w dniu 31 grudnia**Map 16. Ageing ratio by gminas in 2024
As of 31 December

Ludność w wieku 65 lat i więcej
na 100 osób w wieku 0–14 lat
Population aged 65 years and more
per 100 persons aged 0–14 years

2.4. Ludność według ekonomicznych grup wieku

2.4. Population by economic age groups

Inną z metod stosowanych powszechnie do zobrazowania przekształceń w strukturze mieszkańców jest analiza przy zastosowaniu ekonomicznego kryterium podziału. Wykorzystuje ona wyznaczone umownie trzy podstawowe grupy wieku, które klasyfikują zdolność do pracy: wiek przedprodukcyjny, wiek produkcyjny i wiek poprodukcyjny. W Polsce przyjęto: osoby niepełnoletnie (0–17 lat) jako stanowiące pierwszą grupę, natomiast dolny próg trzeciej grupy jest tożsamy z wiekiem przechodzenia w Polsce na emeryturę, tj. dla kobiet 60 lat, a dla mężczyzn 65 lat.

Ekonomiczne grupy wieku:

- **wiek przedprodukcyjny** – mężczyźni i kobiety w wieku 0–17 lat,
- **wiek produkcyjny** – mężczyźni w wieku 18–64 lata, kobiety w wieku 18–59 lat;
- **wiek poprodukcyjny** – mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety – 60 lat i więcej.

Analiza ludności według ekonomicznych grup wieku, staje się szczególnie użyteczna w podejmowaniu decyzji m.in. w kwestiach związanych z prognozowaniem miejsc pracy. Potencjalne zasoby ludności zdolnej do pracy tworzy ludność w wieku produkcyjnym. Natomiast źródło potencjalnych przyszłych zasobów pracy to mężczyźni i kobiety w wieku przedprodukcyjnym. Trzecią z wyróżnionych grup – populację w wieku poprodukcyjnym, stanowią potencjalni emeryci.

Wyniki uzyskane przy zastosowaniu tej metody, podobnie jak przy rozpatrywaniu grup biologicznych, wskazują na niekorzystne trendy demograficzne. Według stanu na koniec 2024 r. liczba mieszkańców województwa łódzkiego w wieku przedprodukcyjnym była niższa o 4,2% w odniesieniu do 2021 r. W Polsce, w ciągu czterech lat, odnotowano spadek liczebności tej grupy o 3,5%. Grupa osób poniżej 18 roku życia w województwie łódzkim w 2024 r. stanowiła 16,9% ogólnej populacji województwa (wobec 17,3% w 2021 r.). W skali kraju odsetek ten w 2024 r. wyniósł tj. 18,0% wobec 18,3% w 2021 r. Warto zauważyć, że głębszy spadek ludności w wieku przedprodukcyjnym zanotowano na wsi (o 5,3%), niż w miastach (o 3,4%).

Negatywna tendencja dotyczyła również liczby ludności w wieku produkcyjnym. Zarówno w województwie, jak i w całym kraju, liczba osób potencjalnie zdolnych do pracy, zmniejszyła się w porównaniu z rokiem 2021 r. Spadek ten wyniósł odpowiednio w województwie 3,4%, natomiast w Polsce – 2,5%. Dodatkowo, nastąpił spadek udziału tej zbiorowości w ogólnej liczbie ludności województwa z 57,6% w 2021 r. do 56,8% w 2024 r. W przypadku Polski, odsetek osób w wieku produkcyjnym obniżył się z 59,1% w 2021 r. do 58,2% w 2024 r.

Jednocześnie w 2024 r., podobnie jak w poprzednich latach, zaobserwowano wzrost liczby ludności w wieku poprodukcyjnym. W latach 2021–2024 liczebność tej zbiorowości zwiększyła się w skali województwa o 2,6%, podczas gdy w Polsce 4,5%. Udział tej grupy ludności osiągnął poziom 26,3% populacji łódzkiego i był większy 1,2 p. proc. w stosunku do zanotowanego w 2021 r. W skali całego kraju odsetek kobiet w wieku 60 lat i więcej oraz mężczyzn w wieku 65 lat i więcej, zwiększył się w ciągu badanych lat o 1,3 p. proc. i w 2024 r. wyniósł 23,8%.

Systematyczne zmniejszanie się liczby osób w wieku produkcyjnym, przy jednoczesnym wzroście udziału osób w wieku poprodukcyjnym, świadczy o postępującym procesie starzenia się mieszkańców, zarówno w województwie łódzkim, jak również w skali całego kraju.

Tablica 7. Ludność według ekonomicznych grup wieku**Stan w dniu 31 grudnia**

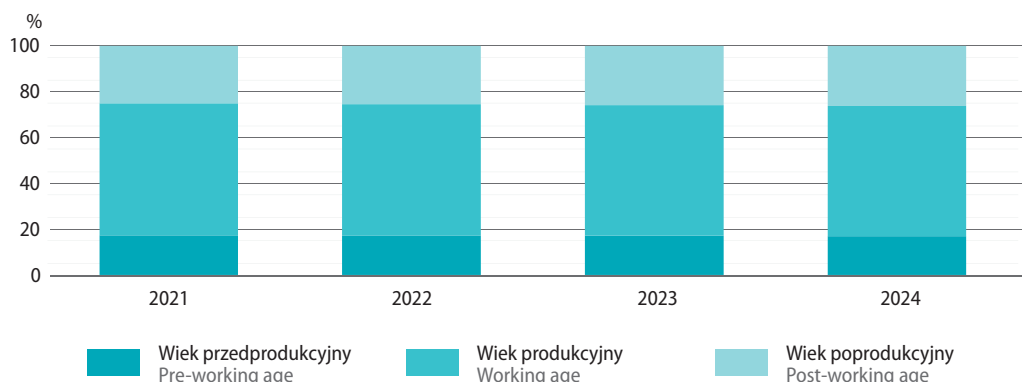
Table 7. Population by economic age groups

As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total				
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	414355	410784	405071	396989
W wieku produkcyjnym Working age	1 379955	1362634	1346438	1332771
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	600636	605065	611010	616164
Miasta Urban areas				
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	235609	233797	231293	227698
W wieku produkcyjnym Working age	842676	828763	818286	811097
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	403915	406249	410076	414094
Wieś Rural areas				
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	178746	176987	173778	169291
W wieku produkcyjnym Working age	537279	533871	528152	521674
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	196721	198816	200934	202070
Mężczyźni Males				
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	212788	210862	208025	203804
W wieku produkcyjnym Working age	732764	722319	712627	704455
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	195520	200109	205023	209428
Kobiety Females				
W wieku przedprodukcyjnym Pre-working age	201567	199922	197046	193185
W wieku produkcyjnym Working age	647191	640315	633811	628316
W wieku poprodukcyjnym Post-working age	405116	404956	405987	406736

Wykres 8. Struktura ludności według ekonomicznych grup wieku
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 8. Structure of population by economic age groups
 As of 31 December

Ludność w wieku nieprodukcyjnym – ludność w wieku przedprodukcyjnym oraz ludność w wieku poprodukcyjnym.

Współczynnik obciążenia demograficznego – stosunek liczby osób w wieku nieprodukcyjnym do liczby ludności w wieku produkcyjnym, tj. ile osób w wieku nieprodukcyjnym przypada na 100 osób w wieku produkcyjnym.

Miarą określającą relacje pomiędzy ekonomicznymi grupami wieku jest współczynnik obciążenia demograficznego. Według stanu w dniu 31 grudnia 2024 r., na terenie województwa łódzkiego na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 76 osób w wieku nieprodukcyjnym, podczas gdy w 2021 r. parametr ten wyniósł 74. W skali całego kraju współczynnik obciążenia demograficznego wyniósł 72 (wobec 69 w 2021 r.). W województwie łódzkim współczynnik obciążenia demograficznego był wyższy w miastach niż na wsi. W końcu 2024 r. wynosił odpowiednio 79 w miastach i 71 na wsi (w 2021 r. odpowiednio 76 i 70).

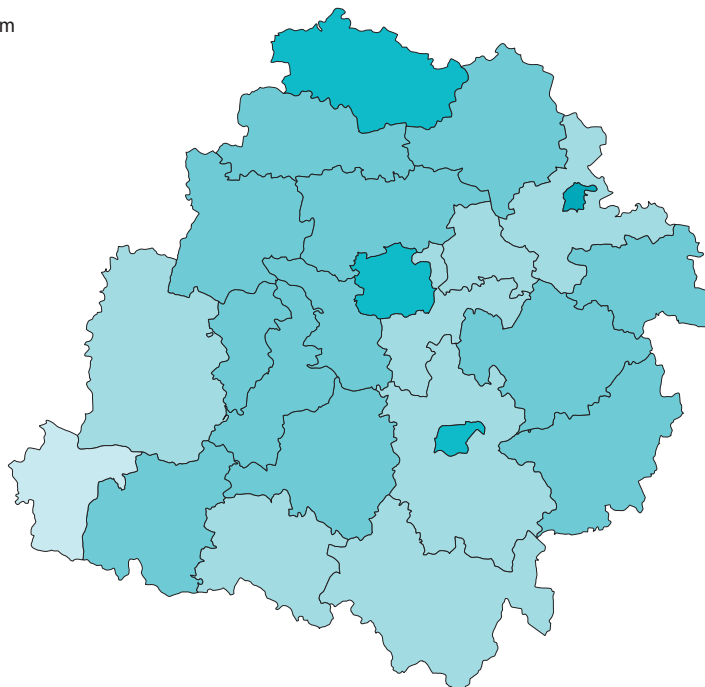
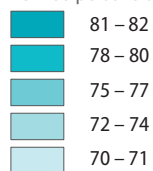
W 2024 r. wśród powiatów województwa łódzkiego najwyższą wartość ogólnego współczynnika obciążenia demograficznego odnotowano w miastach na prawach powiatu, tj. w Skierniewicach, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 82 osoby w wieku nieprodukcyjnym oraz w Piotrkowie Trybunalskim i Łodzi (po 79). Najniższy współczynnik wystąpił w powiecie wierszowskim (70) oraz piotrkowskim i pączężańskim (po 72).

W przekroju gmin województwa łódzkiego odnotowano większą rozpiętość współczynnika obciążenia demograficznego niż wśród powiatów. W 2024 r. najwięcej osób w wieku nieprodukcyjnym przypadało na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminach miejskich: Rawa Mazowiecka (88) i Kutno (85) oraz w gminie wiejskiej Zduny (87). Najniższy współczynnik, wynoszący 65 osób, wystąpił natomiast w gminach wiejskich: Regnów, Łanięta i Zduńska Wola.

Mapa 17. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 17. Number of people of non-working age by powiats in 2024
 As of 31 December

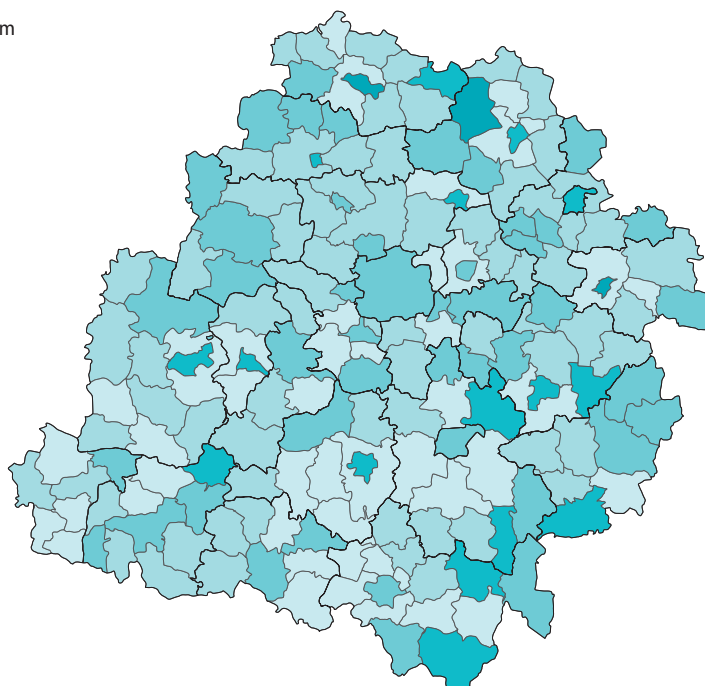
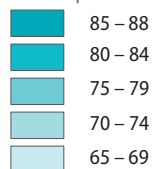
Na 100 osób w wieku produkcyjnym
 Per 100 persons of working age

Mapa 18. Liczba osób w wieku nieprodukcyjnym według gmin w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Map 18. Number of people of non-working age by gminas in 2024
 As of 31 December

Na 100 osób w wieku produkcyjnym
 Per 100 persons of working age

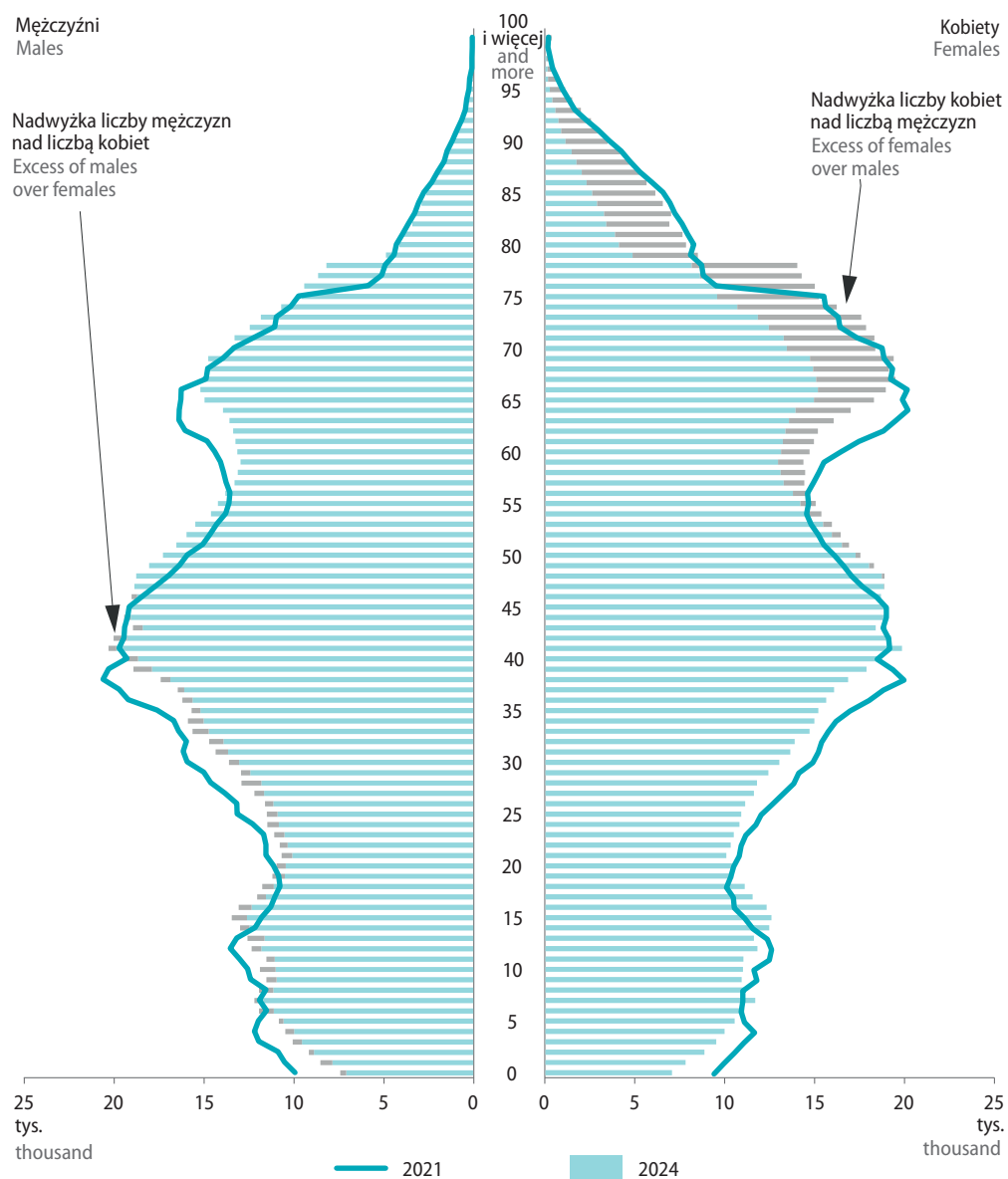

Zmiany w strukturze ludności ze względu na wiek można analizować także za pomocą cząstkowych współczynników obciążenia, czyli liczbą osób w wieku przedprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym oraz liczbą osób w wieku poprodukcyjnym do liczby osób w wieku produkcyjnym. Dla analizy zjawiska ważna jest relacja między tymi współczynnikami.

Na przestrzeni lat 2021–2024 stosunek liczby ludności w wieku poprodukcyjnym w odniesieniu do ludności w wieku produkcyjnym w województwie ogółem wzrósł z 44 w 2021 r. do 46 w 2024 r., a stosunek ludności w wieku przedprodukcyjnym pozostał na tym samym poziomie – 30 osób.

We wszystkich powiatach wyższe było obciążenie ludności w wieku produkcyjnym osobami w wieku poprodukcyjnym niż osobami w wieku przedprodukcyjnym. Najgorsza relacja między współczynnikami cząstkowymi wystąpiła w Łodzi, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 52 osoby w wieku poprodukcyjnym, wobec 26 osób w wieku przedprodukcyjnym. Niekorzystną relację odnotowano również w Piotrkowie Trybunalskim, gdzie relacje te wyniosły odpowiednio 50 wobec 29. Najmniejszą różnicę między omawianymi współczynnikami zanotowano w powiecie skierniewickim (odpowiednio 39 wobec 35 osób) i piotrkowskim (39 wobec 33).

W przekroju gmin wyższe obciążenie ludności w wieku produkcyjnym ludnością w wieku przedprodukcyjnym niż ludnością w wieku poprodukcyjnym wystąpiło w 11 gminach, w tym najkorzystniejsza relacja między współczynnikami cząstkowymi wystąpiła w gminie wiejskiej Kleszczów, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadały 44 osoby w wieku przedprodukcyjnym wobec 24 osób w wieku poprodukcyjnym oraz w gminie wiejskiej Pabianice (odpowiednio 40 wobec 28). W 4 gminach wystąpiła równowaga, a w pozostałych gminach odnotowano wyższe obciążenie ludności w wieku produkcyjnym osobami w wieku poprodukcyjnym niż osobami w wieku przedprodukcyjnym. Najbardziej niekorzystną relacją między omawianymi współczynnikami charakteryzowały się gminy miejskie: Kutno, gdzie na 100 osób w wieku produkcyjnym przypadało 56 osób w wieku poprodukcyjnym wobec 28 osób w wieku przedprodukcyjnym, Głowno (54 wobec 27) oraz gmina wiejska Żytno (54 wobec 27).

Wykres 9. Ludność według płci i wieku**Stan w dniu 31 grudnia**Chart 9. Population by sex and age
As of 31 December

Rozdział 3

Chapter 3

Ruch naturalny ludności

Vital statistics of population

3.1. Małżeństwa, rozwody i separacje

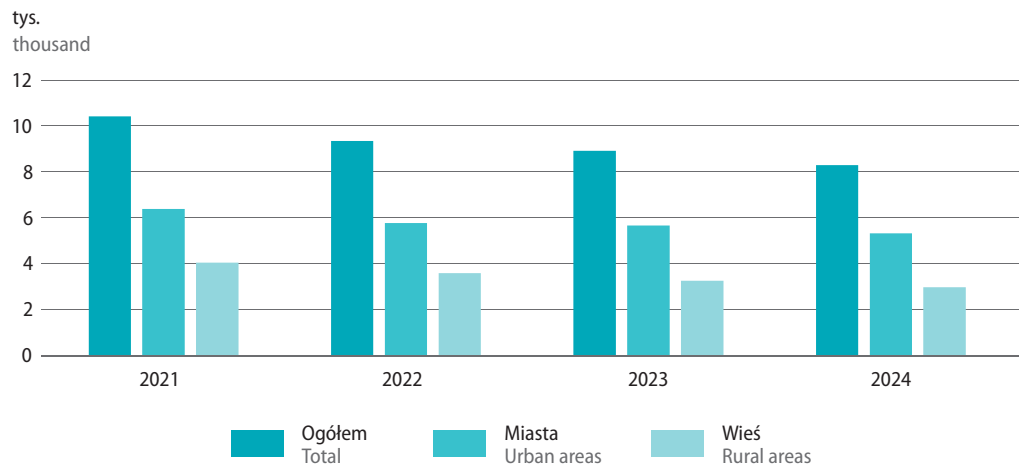
3.1. Marriages, divorces and separations

W 2024 r. w województwie łódzkim zawarto 8,3 tys. małżeństw, tj. o 20,4% mniej niż w 2021 r. (w kraju – spadek o 19,6%). W miastach województwa łódzkiego zawarto 5,3 tys. związków małżeńskich, tj. 64,2% ogółu małżeństw. Współczynnik natężenia zawierania małżeństw, tj. współczynnik małżeństw na 1000 ludności wyniósł 3,51 (w kraju – 3,60), przy czym był wyższy w miastach (3,64) niż na wsi (3,32). Województwo łódzkie w 2024 r. zajmowało 8. miejsce pod względem współczynnika natężenia małżeństw. Najwyższy współczynnik zanotowano w województwie małopolskim (3,96), a najniższy w świętokrzyskim (3,11).

Tablica 8. Małżeństwa zawarte
Table 8. Marriages contracted

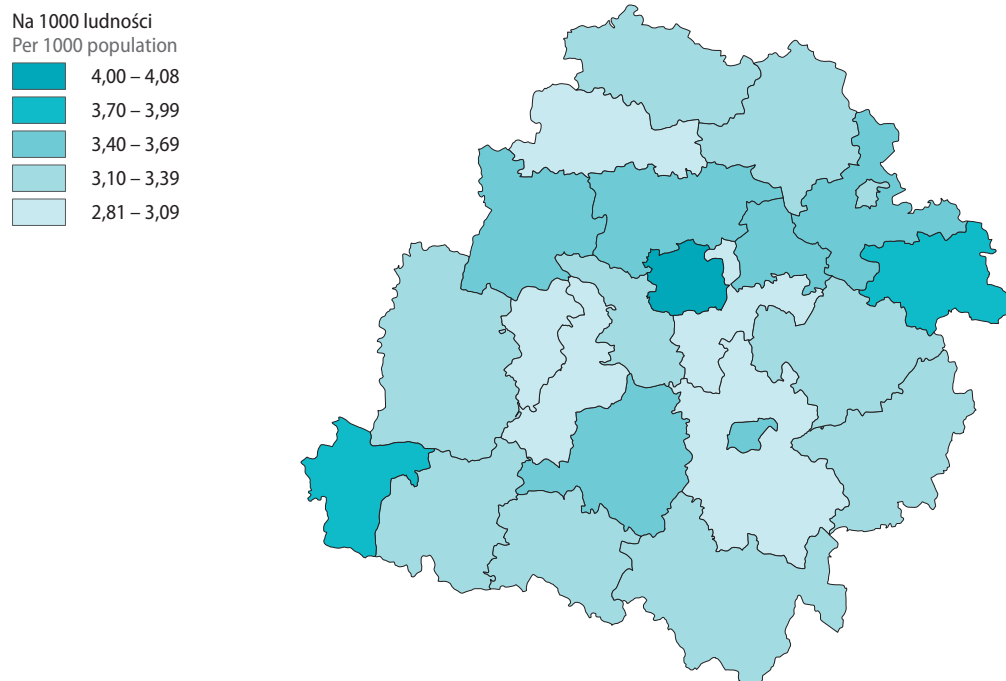
Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	10393	9325	8892	8273
Miasta Urban areas	6363	5749	5649	5308
Wieś Rural areas	4030	3576	3243	2965
Na 1000 ludności Per 1000 population				
Ogółem Total	4,32	3,91	3,75	3,51
Miasta Urban areas	4,27	3,89	3,85	3,64
Wieś Rural areas	4,41	3,93	3,59	3,32

Wykres 10. Małżeństwa zawarte według miejsca zamieszkania
 Chart 10. Marriages contracted by the place of residence

Powiaty województwa łódzkiego były zróżnicowane pod względem częstości zawierania małżeństw. Najwięcej małżeństw na 1000 ludności zawarto w Łodzi (4,08) oraz powiatach: wieruszowskim (3,86) i rawskim (3,70), a najmniej w powiatach: zduńskowolskim (2,81), piotrkowskim (2,82) oraz łaskim (2,90).

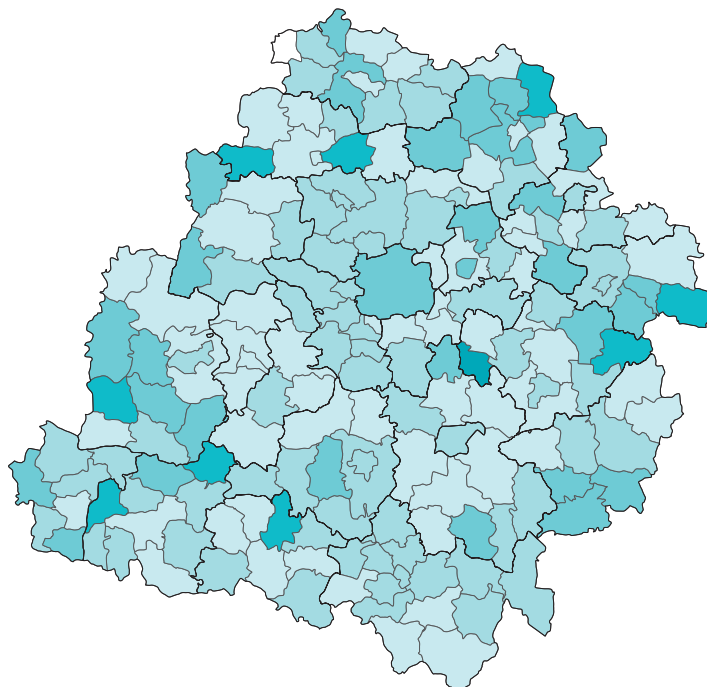
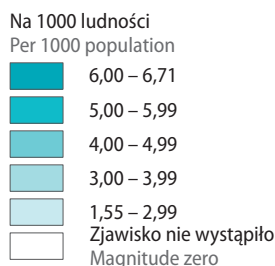
Mapa 19. Małżeństwa zawarte według powiatów w 2024 r.
 Map 19. Marriages contracted by powiats in 2024

Współczynnik małżeństw charakteryzował się większą rozpiętością w przekroju gmin niż powiatów. Najwięcej małżeństw na 1000 ludności zawarto w gminach wiejskich: Będków (6,71), Rzeczyca (5,94) i Góra Świętej Małgorzaty (5,66), a najmniej w gminach wiejskich: Domaniewice (1,55), Zapolice (1,63) oraz gminie miejsko-wiejskiej Wolbórz (1,66).

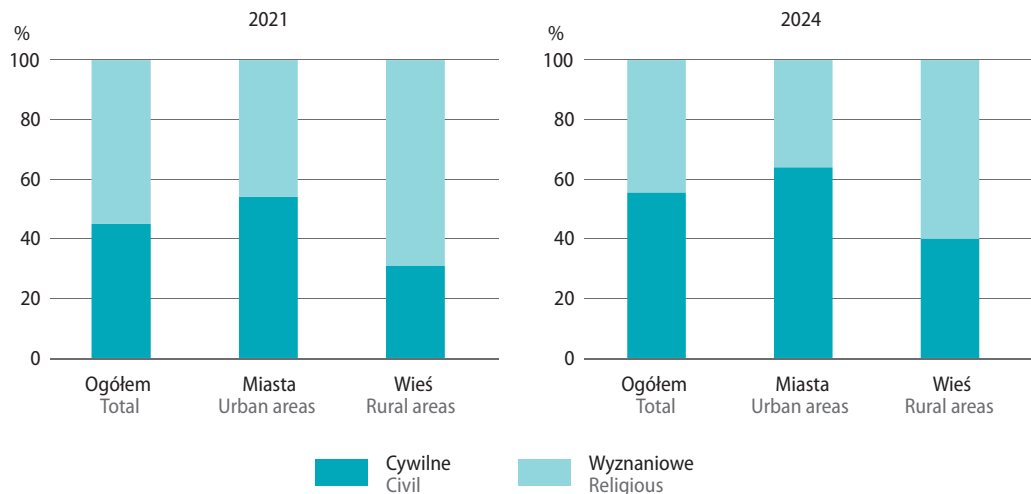
Mapa 20. Małżeństwa zawarte według gmin w 2024 r.

Map 20. Marriages contracted by gminas in 2024

W 2024 r. w województwie łódzkim zawarto 4,6 tys. małżeństw cywilnych i 3,7 tys. wyznaniowych. Małżeństwa cywilne stanowiły 55,5% wszystkich zawartych małżeństw (w kraju – 55,9%), a wyznaniowe – 44,5% (w kraju – 44,1%). Na przestrzeni czterech ostatnich lat liczba zawieranych co roku małżeństw cywilnych nie zmieniła się znacząco, natomiast w przypadku małżeństw wyznaniowych wahania były znacznie większe. W porównaniu z 2021 r. liczba małżeństw cywilnych spadła o 1,8%, a wyznaniowych o 35,6%. Znacznie częściej małżeństwa wyznaniowe zawierane były na wsi. Pomimo że w obserwowanych latach zmniejszył się udział związków wyznaniowych, to odsetek takich małżeństw na obszarach wiejskich nadal był wysoki – w 2024 r. wyniósł 59,4% i było to o 23,3 p. proc. więcej niż w miastach.

Wykres 11. Małżeństwa zawarte według rodzaju i miejsca zamieszkania
Chart 11. Marriages contracted by type and the place of residence

Z analizy danych według wieku nowożeńców wynika, że kobiety były młodsze od mężczyzn. Wśród pań młodych najbardziej popularny wiek do zawierania małżeństwa w 2024 r. wynosił 25–29 lat (36,6%), ale znaczące były także udziały w sąsiednich grupach wieku, tj. 30–34 lata (18,5%) i 20–24 lata (14,9%). Mężczyźni najczęściej wchodzili w związek małżeński także w wieku 25–30 lat (32,8%), ale kolejnymi najliczniejszymi grupami wieku były grupy starsze, tj. 30–34 lata (24,3%) i 35–39 lat (11,8%).

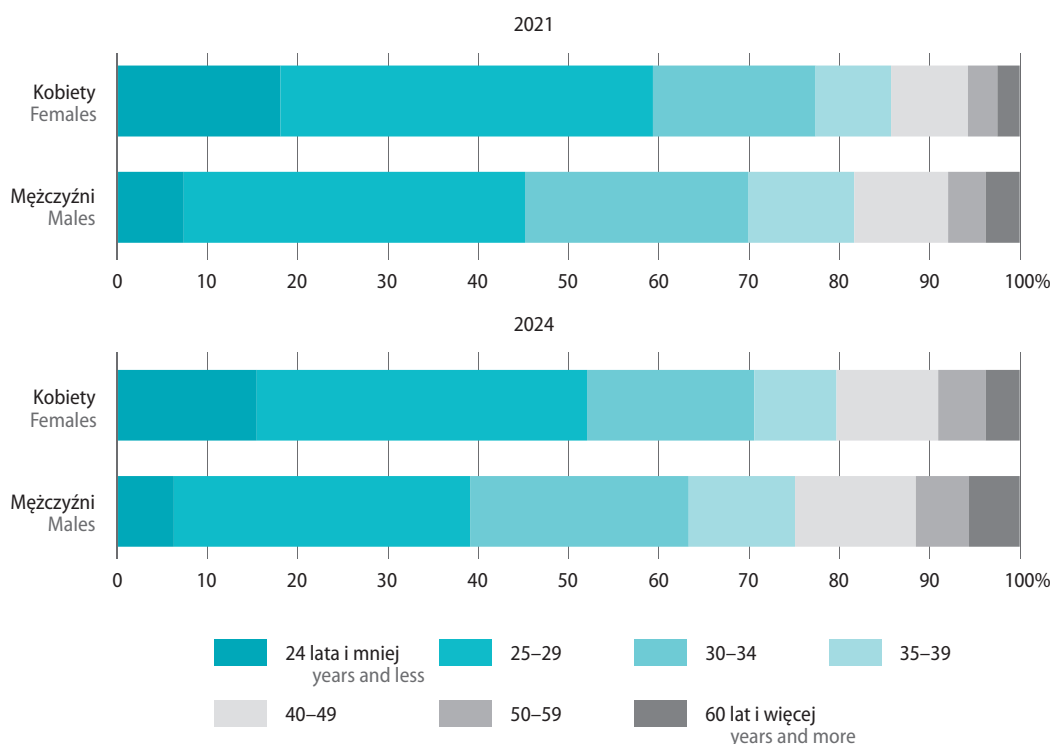
Analiza struktury wieku nowożeńców w podziale na miasto i wieś wskazuje, że mieszkańcy wsi zawierający małżeństwo byli nieco młodszy niż mieszkańcy miast, o czym świadczy ich większy udział w młodszych grupach wieku. Zarówno na wsi, jak i w miastach związek małżeński najczęściej zawierano w wieku 25–29 lat. Na terenach wiejskich jednak udział nowożeńców w tej grupie wieku był znacznie wyższy niż w miastach. Dla kobiet wyniósł on 40,7% na wsi i 34,4% w miastach, a dla mężczyzn – 39,9% na wsi i 28,9% w miastach.

Na przestrzeni czterech obserwowanych lat zwiększył się wiek zarówno kobiet, jak i mężczyzn zawierających związek małżeński. W 2024 r. udziały nowożeńców w młodszych grupach wieku były niższe niż w 2021 r. Największy spadek zanotowano w grupie wieku 25–29 lat (odpowiednio dla kobiet spadek o 4,7 p. proc., a dla mężczyzn o 5,0 p. proc.).

W latach 2021–2024 nie zmienił się udział nowożeńców zawierających związek małżeński w bardzo młodym wieku. Udział kobiet wchodzących w związek małżeński poniżej 20 roku życia wynosił zarówno w 2021 r., jak i w 2024 r. 0,5%, a mężczyzn – 0,1%. Na przestrzeni czterech lat nieznacznie natomiast zwiększył się udział małżeństw zawieranych przez osoby w starszym wieku – zarówno wśród mężczyzn, jak i kobiet. W 2021 r. nowożeńcy w wieku powyżej 60 lat stanowili: wśród mężczyzn 3,8% i 2,5% wśród kobiet, zaś w 2024 r. – odpowiednio: 5,6% i 3,7%. Większość osób decydujących się na zawarcie związku małżeńskiego w późniejszym wieku mieszkała w miastach – w 2024 r. było to 3/4 wszystkich tego typu małżeństw, zarówno w przypadku kobiet, jak i mężczyzn.

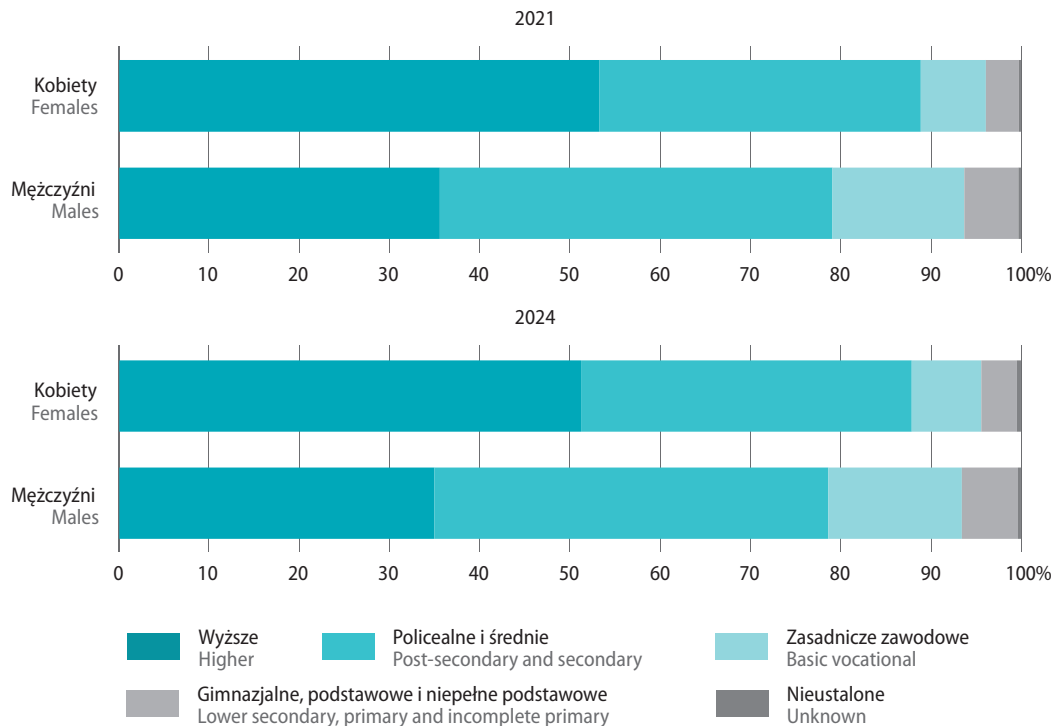
Analizując różnicę wieku między małżonkami, można zauważyć, że najczęściej małżeństwa zawierane były przez pary, w których mężczyzna był starszy od swojej partnerki. W 2024 r. w województwie łódzkim związki takie stanowiły ponad 2/3 ogółu małżeństw, natomiast pary, w których kobieta była starsza to 19,7% przypadków, a pozostałe 13,4% małżeństw dotyczyło równolatków. Wśród mieszkańców miast występował nieznacznie wyższy niż na wsi odsetek małżeństw, w których kobieta była starsza od mężczyzny – 20,7% wobec 17,9% na wsi. Struktura małżeństw pod względem różnic wieku na przestrzeni czterech obserwowanych lat nie zmieniła się znacząco – w 2021 r. mniejszy był odsetek małżeństw, w których kobieta była starsza od mężczyzny (o 0,9 p. proc.), większy był natomiast udział równolatków (o 0,9 p. proc.).

Wykres 12. Nowożeńcy według płci i wieku
Chart 12. Newlyweds by sex and age

Wśród małżeństw przeważały pary z wykształceniem wyższym, policealnym i średnim. Wykształcenie wyższe posiadało 51,2% kobiet i 34,9% mężczyzn, natomiast policealne i średnie – 36,7% kobiet i 43,7% mężczyzn. Na przestrzeni lat 2021–2024 struktura poziomu wykształcenia nowożeńców nie zmieniła się. W 2024 r. nieco mniejszy był udział przyszłych małżonków z wykształceniem wyższym (spadek o 2,0 p. proc. w przypadku kobiet i o 0,7 p. proc. w przypadku mężczyzn). Dla pozostałych poziomów wykształcenia zanotowano niewielkie wzrosty udziałów nie przekraczające jednak 1 p. proc.

Wykres 13. Nowożeńcy według płci i poziomu wykształcenia
Chart 13. Newlyweds by sex and educational level

Analiza poziomu wykształcenia nowożeńców z miast i wsi wykazała zróżnicowanie terytorialne. Nowożeńcy z obszarów miejskich charakteryzowali się wyższym poziomem wykształcenia. Mieszkanke miast w 2024 r. w większości ukończyły studia wyższe (54,2%), a w przypadku mężczyzn udział ten wyniósł 39,7%. Na wsi proporcje te były nieco niższe (odpowiednio 45,8% i 26,4%). Odsetek nowożeńców z wykształceniem policealnym i średnim był zbliżony w miastach i na wsi, chociaż w przypadku mężczyzn była to najliczniejsza grupa wynosząca 42,0% w mieście i 46,8% na wsi. Udziały kobiet z tym poziomem wykształcenia były o połowę niższe niż dla mężczyzn, zarówno na obszarach miejskich, jak i wiejskich. Największa różnica w zakresie miasta – wieś dotyczyła wykształcenia zasadniczego zawodowego wśród kawalerów, którym legitymował się co piąty mieszkaniec wsi zawierający małżeństwo i nieco ponad co dziesiąty mieszkaniec miasta.

Zdecydowana większość nowożeńców to osoby, które po raz pierwszy wchodziły w związek małżeński. W 2024 r. panny tworzyły 79,8% nowych małżeństw – powstałych z kawalerami (72,8%), wdowcami (0,4%) lub rozwiedzionymi (6,6%). Kawalerów natomiast było nieco więcej i stanowili oni 80,2% nowożeńców, tworząc małżeństwa z pannami (72,8%), wdowami (0,6%) lub rozwiedzionymi (6,7%).

Na przestrzeni czterech lat zmniejszył się udział małżeństw pierwszych. W 2021 r. wśród nowożeńców panien było 83,2%, a kawalerów 84,0%. Struktura poprzedniego stanu cywilnego nowożeńców zmieniła się nieznacznie w przypadku powtórnych małżeństw osób rozwiedzionych. W 2024 r. rozwiedzione kobiety tworzyły 17,6% nowych związków, a mężczyźni 17,8%. Trzy lata wcześniej było to odpowiednio 14,7% i 14,2%. Wdowy i wdowcy wśród nowożeńców stanowili ponad 2% w 2024 r., a trzy lata wcześniej – o 0,4 p. proc. mniej. Nowożeńcy mieszkający na wsi to częściej niż mieszkańcy miast kawalerowie i panny. W 2024 r. na wsi panny stanowiły 83,3% nowożeńców, a kawalerowie – 84,5%, a w miastach było to 77,8% w przypadku każdej płci. Spośród wchodzących w kolejne małżeństwo mieszkańców miast, poprzednie zakończyło się rozwodem dla 20,0% mężczyzn i 19,6% kobiet, a wśród mieszkańców terenów wiejskich było to 13,6% dla mężczyzn i 14,3% dla kobiet.

W 2024 r. w województwie łódzkim zawartych zostało 7,6 tys. związków małżeńskich pomiędzy obywatelami polskimi, tj. 92,4% wszystkich małżeństw (97,1% w 2021 r.). Na przestrzeni lat 2021–2024 wzrósł zatem odsetek małżeństw obywateli polskich z cudzoziemcami – z 2,7% do 4,0%. Zmiana ta była widoczna przede wszystkim w przypadku małżeństw zawieranych przez Polaków. Mężczyźni z polskim obywatelstwem tworzyli większość (60,4%) małżeństw binacjonalnych/mieszanych i w porównaniu z 2021 r. ich liczba wzrosła o 27,7% (wśród Polek wzrost o 6,6%). Obywatele polscy zawierający małżeństwa mieszane w województwie łódzkim w 2024 r. spośród cudzoziemek najczęściej wybierali na żony Ukrainki (76,3%) i Białorusinki (5,6%). Z kolei Polki najczęściej wybierały na mężów Ukraińców (19,2%), Turków i Brytyjczyków (po 10,8%).

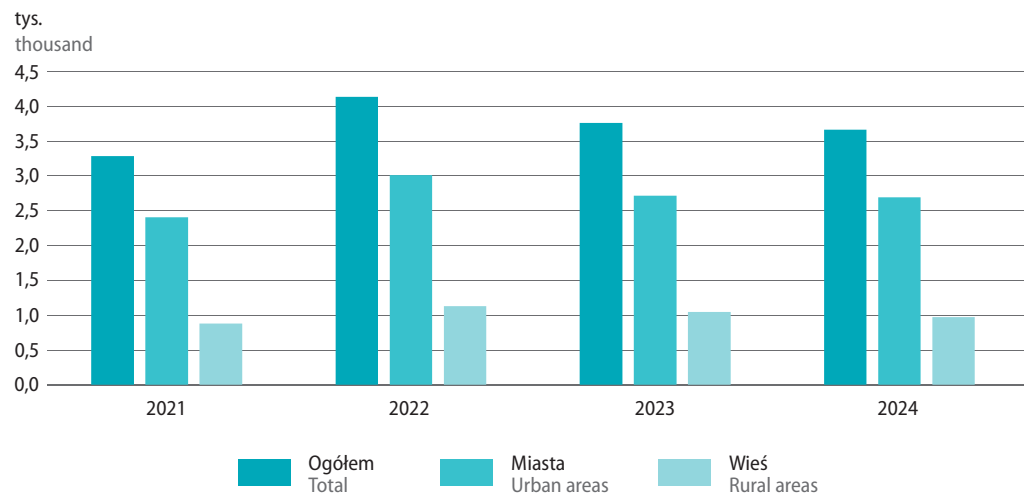
W 2024 r. w województwie łódzkim ustało 14,6 tys. małżeństw, w tym 3/4 poprzez śmierć jednego ze współmałżonków, a 1/4 poprzez rozwód. Zdecydowana większość owdowień dotyczyła kobiet. W 2024 r. sytuacja taka dotknęła 7,9 tys. kobiet i 3,1 tys. mężczyzn. Na każdy 1000 istniejących małżeństw rozpadło się 26, w tym 19 w wyniku śmierci jednego ze współmałżonków i 7 w wyniku rozwodu. W kraju wartości tego współczynnika były zbliżone do wojewódzkich i wyniosły odpowiednio: 25, 18 i 7. Na przestrzeni czterech lat wielkość wskaźnika ogólnego małżeństw rozwiązanych na 1000 istniejących spadła o 7 p. prom., w tym znacznie obniżył się wskaźnik cząstkowy dotyczący śmierci współmałżonka – o 8 p. prom, a wzrósł wskaźnik dotyczący rozwodów – o 1 p. prom.

Tablica 9. Rozwody
Table 9. Divorces

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	3284	4137	3765	3667
Miasta Urban areas	2407	3011	2718	2695
Wieś Rural areas	877	1126	1047	972
Na 1000 ludności Per 1000 population				
Ogółem Total	1,37	1,73	1,59	1,56
Miasta Urban areas	1,61	2,04	1,85	1,85
Wieś Rural areas	0,96	1,24	1,16	1,09

W 2024 r. w województwie łódzkim prawomocnie orzeczono 3,7 tys. rozwodów, tj. o 11,7% więcej niż w 2021 r. Liczba rozwodów na 1000 ludności wyniosła 1,56 (w kraju – 1,53). Natężenie rozwodów było zróżnicowane terytorialnie. Współczynnik ten w miastach był wyższy niż na wsi i wyniósł odpowiednio 1,85 i 1,09. Na przestrzeni lat 2021–2024 największy współczynnik natężenia rozwodów zanotowano w 2022 r. (1,73), dla miast przekroczył on wartość 2, a dla obszarów wiejskich wyniósł 1,24. W 2024 r. wśród wszystkich województw łódzkie zajmowało 8. miejsce pod względem omawianego wskaźnika. Najmniej rozwodów na 1000 ludności orzeczono w województwie świętokrzyskim (0,75), a najwięcej w warmińsko-mazurskim (1,84).

Wykres 14. Rozwody według miejsca zamieszkania
Chart 14. Divorces by the place of residence

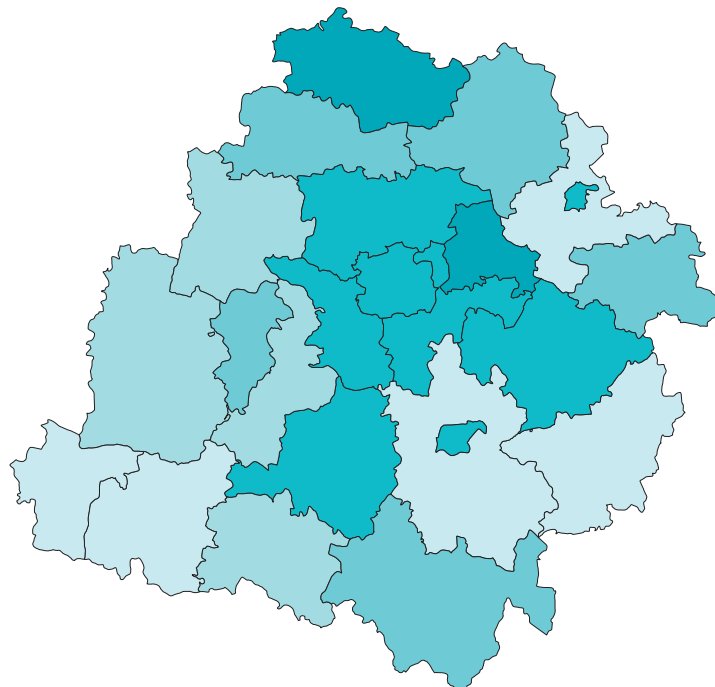

Najniższy współczynnik rozwodów na 1000 ludności wystąpił w powiatach: skierniewickim (0,95), opoczyńskim (1,01) i wieluńskim (1,04), a najwyższy w Skierniewicach (2,16) oraz powiatach: kutnowskim (1,91) i brzezińskim (1,86).

Mapa 21. Rozwody według powiatów w 2024 r.
Map 21. Divorces by powiats in 2024

Na 1000 ludności
 Per 1000 population

1,80 – 1,91
1,60 – 1,79
1,40 – 1,59
1,20 – 1,39
0,95 – 1,19

Częstość występowania rozwodów można analizować również za pomocą współczynnika wyznaczonego jako stosunek liczby rozwodów do liczby małżeństw z tego samego okresu (roku). Wskaźnik ten interpretowany jest jako prawdopodobieństwo rozpadu związku małżeńskiego wskutek rozwodu. W 2024 r. w województwie łódzkim rozwodem skończyło się 44,3% małżeństw i wystąpiły duże różnice między mieszkańcami miast (50,8%) i wsi (32,8%). Dla Polski współczynnik prawdopodobieństwa rozpadu małżeństwa ukształtował się na poziomie 42,4%. W latach 2021–2024 zanotowano znaczny wzrost omawianego współczynnika, który wzrósł w porównaniu z 2021 r. o 12,7 p. proc., (wskaźnik dla miast – o 13,0 p. proc., a dla obszarów wiejskich – o 11,0 p. proc.) W 2024 r. najwyższy współczynnik rozwodów liczony do liczby zawartych małżeństw odnotowano w mieście na prawach powiatu Skierniewicach (64,2%) oraz powiatach: kutnowskim (59,9%) i zduńskowolskim (55,9%), a najniższy w powiatach: skiernewickim (26,5%), wieruszowskim (28,1%) i opoczyńskim (31,2%).

Większość rozwodów orzeczonych prawomocnie to rozwody z powództwa żony, które stanowiły 68,9% ogólnej liczby rozwodów w województwie. Odsetek ten wzrósł w porównaniu z 2021 r. o 2,8 p. proc., a tym samym spadł udział orzeczeń o rozwód z powództwa męża.

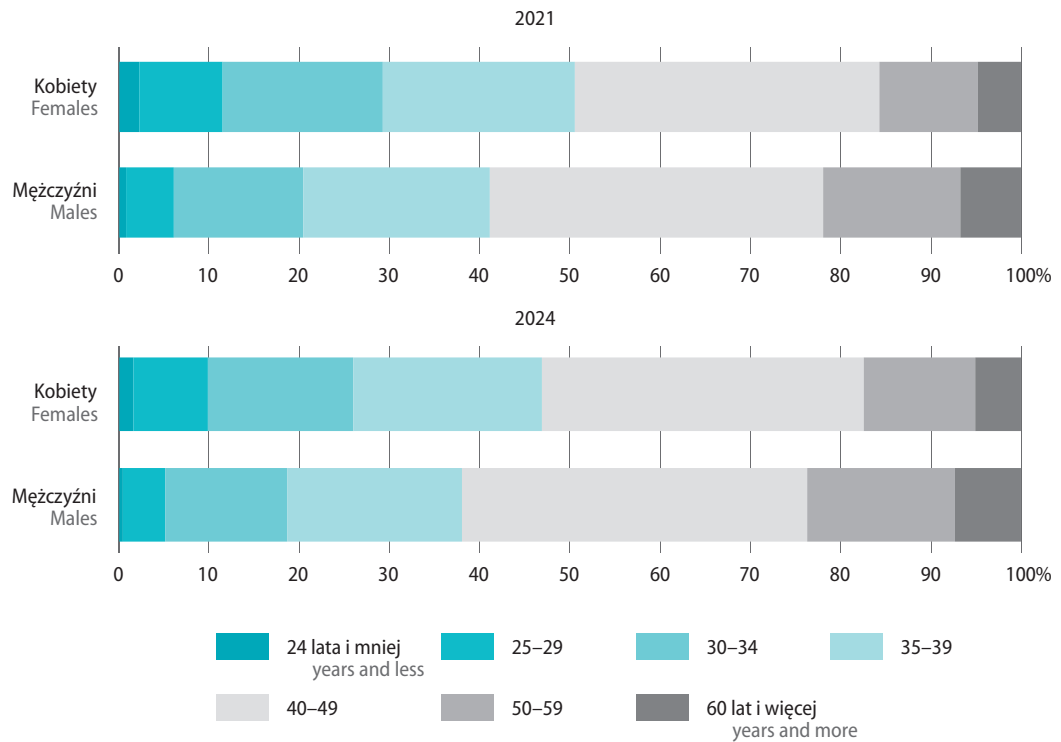
Orzeczenie o winie rozkładu pożycia małżeńskiego może dotyczyć jednego z małżonków lub obu stron. Sąd może też nie wskazać strony winnej (rozwód bez orzekania o winie). W 2024 r. w województwie łódzkim 84,3% rozwodów były to właśnie rozwody bez orzeczenia o winie, a co dziesiąty rozwód był orzeczony z powodu winy męża, obie strony sąd wskazał za winne w przypadku 2,9% rozwodów, a tylko 2,2% rozwodów orzeczono z winy żony. Na przestrzeni czterech lat w strukturze rozwodów według winy stron rozpadu pożycia małżeńskiego zwiększył się udział rozwodów bez orzekania o winie (o 4,5 p. proc.), jednocześnie zmniejszyły się pozostałe udziały, w tym największy spadek zanotowano w przypadku orzeczeń o winie męża (o 2,0 p. proc.).

W przypadku analizy przyczyn rozkładu pożycia małżeńskiego należy zaznaczyć, że w większości spraw małżonkowie wskazują zazwyczaj kilka przyczyn. Wśród przyczyn występujących w powiązaniu z innymi w 2024 r. najczęściej wskazywane były: niezgodność charakterów i różnice światopoglądowe (1242 rozwody), niedochowanie wierności małżeńskiej i niezgodność charakterów (254 rozwody) oraz nadużywanie alkoholu i niezgodność charakterów (189 rozwodów). Rozpatrując natomiast rozwody ze wskazaniem jednej przyczyny w 2024 r. w województwie łódzkim do głównych przyczyn rozwodów orzeczonych prawomocnym wyrokiem sądu należała niezgodność charakterów małżonków (743 rozwody), niedochowanie wierności małżeńskiej (103 rozwody) oraz nadużywanie alkoholu (68 rozwodów). W porównaniu z 2021 r. o 3,2% wzrosła liczba rozwodów z powodu niezgodności charakterów, mniej było natomiast rozwodów z przyczyn niedochowania wierności małżeńskiej (spadek o 31,3%) i nadużywania alkoholu (spadek o 22,7%).

Na przestrzeni czterech obserwowanych lat wiek małżonków podejmujących decyzję o rozwodzie nie zmienił się znacząco. Z analizy rozwodów według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa wynika, że w 2024 r. w województwie łódzkim najwięcej orzeczono ich wobec par będących w grupie wieku 35–39 lat w przypadku kobiet (20,9%) oraz 40–44 lata w przypadku mężczyzn (21,3%). Trzy lata wcześniej również powództwo o rozwód najczęściej wносиły kobiety będące w grupie wieku 35–39 lat (21,3% ogółu) oraz mężczyźni w wieku 40–44 lata (21,8%).

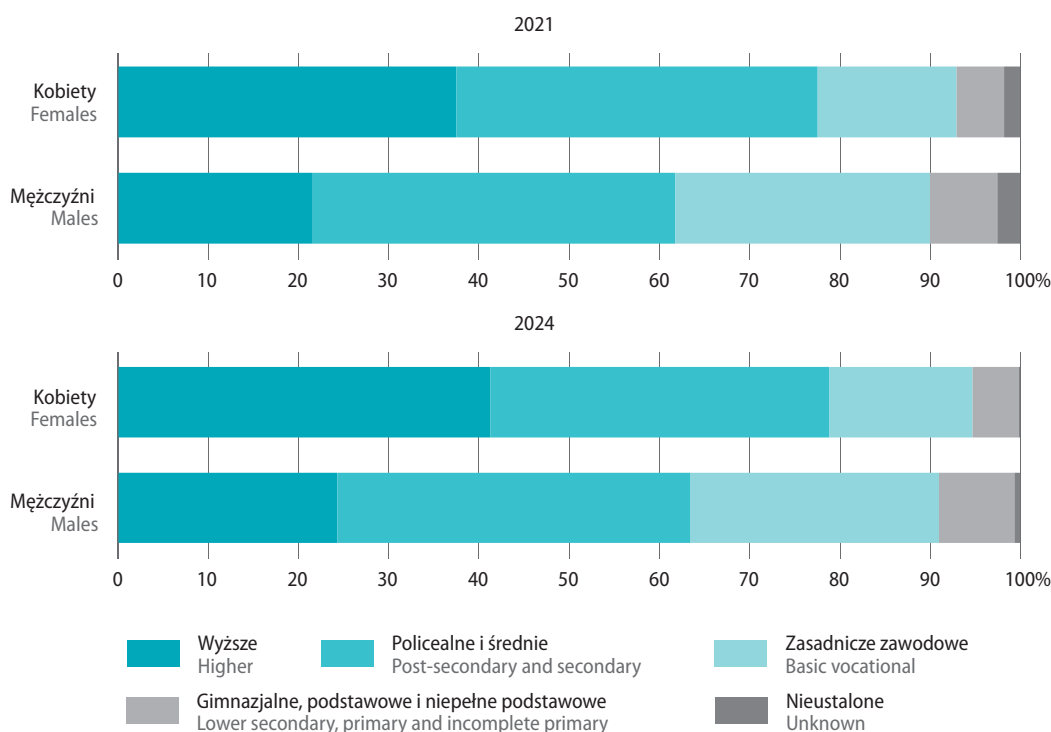
Zarówno w mieście, jak i na wsi również najliczniejszą grupę osób podejmujących decyzję o rozwodzie stanowiły kobiety w wieku 35–39 lat oraz mężczyźni w wieku 40–44 lata. Zauważalna była niewielka różnica w liczebności tych grup w przekroju miasto – wieś (odpowiednio 21,2% i 20,2% dla kobiet i 21,4% i 21,0% dla mężczyzn).

Wykres 15. Rozwody według płci i wieku w momencie wniesienia powództwa
Chart 15. Divorced by sex and age at the moment of filing petition

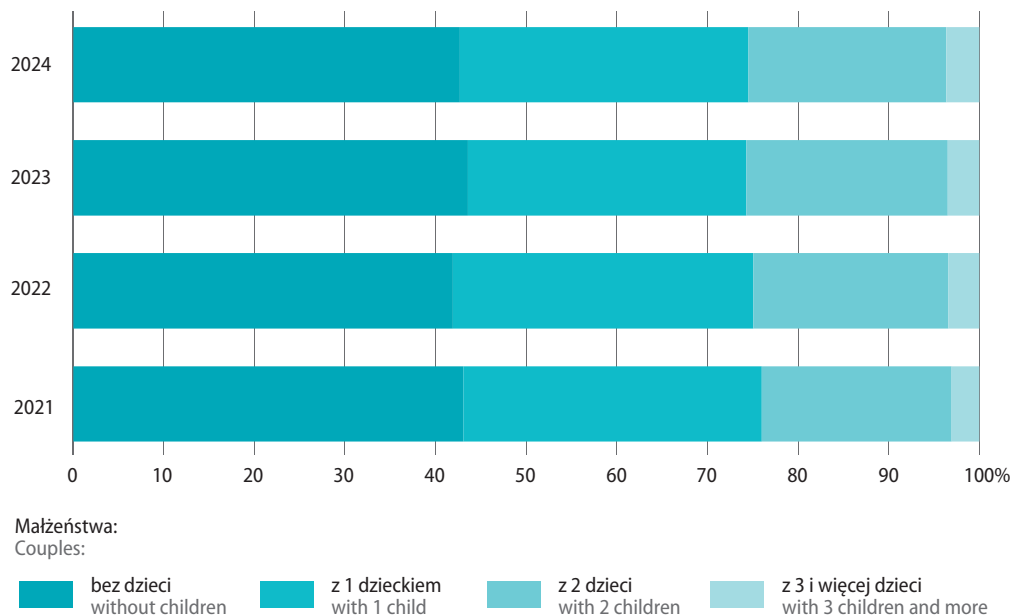
Analiza rozwodów według poziomu wykształcenia rozwodzących się małżonków wykazała, że rozwodzące się kobiety posiadały wyższy poziom wykształcenia niż ich mężowie. Wśród rozwodzących się kobiet 41,3% miało wykształcenie wyższe, 37,7% policealne i średnie, 15,8% zasadnicze zawodowe, a tylko 5,1% gimnazjalne lub niższe. Dla rozwiedzionych mężczyzn było to odpowiednio 24,3%, 39,1%, 27,6% i 8,3%. W latach 2021–2024 nastąpiły zmiany w strukturze poziomu wykształcenia małżonków wnoszących powództwo wyrażające się podnoszeniem kwalifikacji, a w szczególności dotyczyły osób z wykształceniem wyższym. W przypadku kobiet nastąpił wzrost udziału o 3,8 p. proc, a w przypadku mężczyzn – o 2,7 p. proc.

Wykres 16. Rozwody według płci i poziomu wykształcenia
Chart 16. Divorced by sex and educational level

W 2024 r. w województwie łódzkim orzeczono 1,6 tys. rozwodów dla małżeństw bezdzietnych, które w ogólnej liczbie rozwodów stanowiły, tak samo jak w kraju, 42,7%. W 2021 r. udział ten był nieco wyższy i wyniósł 43,1%. Liczba rozwodów małżeństw z małoletnimi dziećmi wyniosła w 2024 r. 2,1 tys. Można zatem zauważyć, że na przestrzeni lat 2021–2024 zmniejszył się udział rozwodów wśród małżeństw bez dzieci, a zwiększył udział rozwodów par posiadających na utrzymaniu dzieci poniżej 18 lat – z 56,9% do 57,3%. Wśród rozwiedzionych małżeństw z małoletnimi dziećmi 55,6% wychowywało tylko jedno dziecko, 38,2% małżeństw miała dwoje dzieci, a 6,3% par – troje i więcej dzieci. Wśród zamieszkałych na terenach wiejskich rozwiedzionych rodzin, te z co najmniej dwojgiem małoletnich dzieci stanowiły 47,8%, a w miastach 43,2%.

Wykres 17. Rozwody według liczby małoletnich dzieci w małżeństwie
Chart 17. Divorces by the number of underage children in the marriage

W latach 2021–2024 w województwie łódzkim obserwowany był wzrost przeciętnej liczby dzieci z rozwiedzionych małżeństw – z 1,49 do 1,52. Przeciętna liczba dzieci pozostających w rozwiedzionych małżeństwach jest zróżnicowana terytorialnie. W 2024 r. na wsi wyniosła ona 1,61 i była wyższa niż w miastach (1,49).

W przypadku rozwodzących się małżeństw z małoletnimi dziećmi sąd podejmuje decyzję o powierzeniu wykonywania władzy rodzicielskiej. W 2024 r. w województwie łódzkim wykonywanie władzy rodzicielskiej najczęściej powierzano razem matce i ojcu (83,9% ogółu rozwodów małżeństw z małoletnimi dziećmi). Częściej też opiekę przyznawano matce niż ojcu (odpowiednio 13,2% wobec 1,6%). W przypadku 1% rozwodów dzieci powierzono rodzinie zastępczej, placówce wychowawczej lub innej osobie. W Polsce częściej niż w województwie łódzkim opiekę przyznawano matce (19,1%) lub ojcu (2,4%), a rzadziej obojgu rodzicom (76,9%). W porównaniu z 2021 r. nie nastąpiły istotne zmiany w strukturze wykonywania władzy rodzicielskiej wobec małoletnich dzieci. Nieznaczny wzrost nastąpił w przypadku powierzenia dzieci obojgu rodzicom (więcej o 1,2 p. proc.). Nieco rzadziej natomiast przyznawano opiekę matce lub ojcu (odpowiednio mniej o 0,1 p. proc. i 0,7 p. proc.).

W 2024 r. w województwie łódzkim prawomocnie orzeczono 42 separacje (52 w 2021 r.). Współczynnik obrazujący natężenie separacji na 100 tys. ludności wyniósł 1,78 (w miastach – 1,85, na wsi – 1,68). W kraju współczynnik ten był niższy niż w województwie i w 2024 r. ukształtował się na poziomie 1,42 (w miastach – 1,72, na wsi – 0,95). Województwo łódzkie znalazło się na 14. pozycji wśród wszystkich województw pod względem wielkości współczynnika separacji na 100 tys. ludności. Najniższy wskaźnik zanotowano w województwie świętokrzyskim (0,77), a najwyższy w podlaskim (2,47). W przekroju powiatów najwięcej separacji na 100 tys. ludności orzeczono w powiecie sieradzkim (5,40), Skierniewicach (4,45) i powiecie kutnowskim (3,33), zaś w ośmiu powiatach separacji nie orzeczono w ogóle.

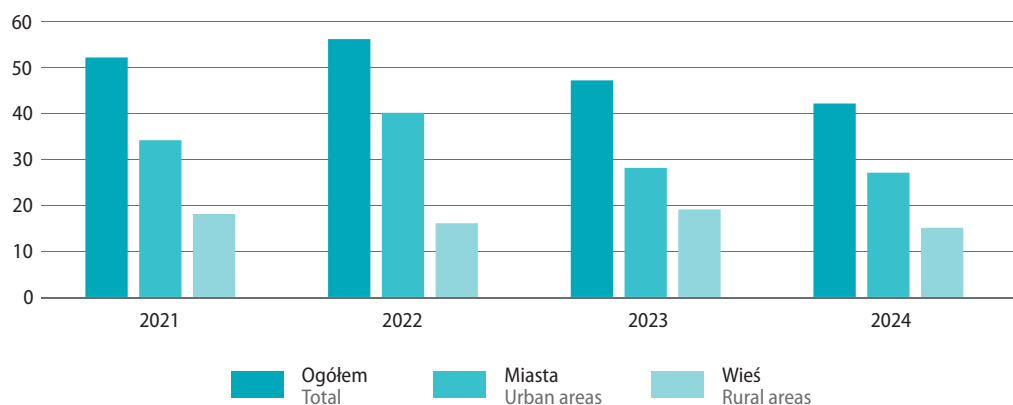
Tablica 10. Separacje
Table 10. Separations

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	52	56	47	42
Miasta Urban areas	34	40	28	27
Wieś Rural areas	18	16	19	15
Na 100 tys. ludności Per 100 thousand population				
Ogółem Total	2,16	2,35	1,98	1,78
Miasta Urban areas	2,28	2,71	1,91	1,85
Wieś Rural areas	1,97	1,76	2,10	1,68

W 2024 r. w województwie łódzkim orzeczono 16 przypadków zniesienia separacji (2021 r. – 20). Można zatem stwierdzić, że więcej niż 1/3 separacji orzeczonych została prawomocnie zniesiona. Zniesienie separacji następuje jedynie na wniesiony zgodny wniosek stron.

W latach 2021–2024 r. powództwo o separację częściej składały kobiety. Na początku tego okresu z powództwa żony orzekano 46,2% separacji, a trzy lata później już 66,6%. Udziały separacji z powództwa męża były porównywalne w badanym okresie (odpowiednio 15,4% w 2021 r. i 14,3% w 2024 r.). Spadł natomiast o połowę odsetek separacji na zgodny wniosek obu stron (z 38,5% do 19,0%).

Wykres 18. Separacje według miejsca zamieszkania
Chart 18. Separations by the place of residence

Rozpatrując separacje według wieku małżonków w momencie wniesienia powództwa o separację można stwierdzić, że separowani małżonkowie byli statystycznie starsi niż pary wnoszące pozew o rozwód. Najwięcej separacji orzeczono wobec par należących do starszych grup wieku – w przypadku kobiet było to 50–59 lat (52,4% ogółu), a co drugi mężczyzna w momencie wniesienia powództwa był w wieku 55 lat lub starszy. W 2021 r. zarówno kobiety, jak i mężczyźni składający wniosek o separację byli nieco młodsi niż w roku 2024. Wśród kobiet liczniej reprezentowane były młodsze grupy wieku do 49 roku życia, chociaż liczna była także grupa najstarsza 60 lat i więcej (17,3%). W przypadku mężczyzn co czwarty był w wieku powyżej 59 lat, ale drugą pod względem udziału stanowiła grupa mężczyzn w wieku 40–44 lata (21,2%).

Podobnie jak w przypadku rozwodzących się małżeństw, kobiety wnoszące powództwo o separację legitymowały się wyższym poziomem wykształcenia niż mężczyźni. Wśród kobiet największą grupę stanowiły panie z wykształceniem wyższym i średnim (po 35,7% ogółu separowanych kobiet), a wśród mężczyzn dominowała grupa z wykształceniem zasadniczym zawodowym (42,9% ogółu separowanych mężczyzn). Separowani małżonkowie byli nieco gorzej wykształceni niż pary wnoszące pozew o rozwód, a na przestrzeni lat 2021–2024 poziom wykształcenia małżonków wnoszących wniosek o separację jeszcze się obniżył. Trend ten dotyczył przede wszystkim mężczyzn, których w 2021 r. znaczna grupa legitymowała się wykształceniem wyższym (34,6%) i średnim (30,8%). Wśród kobiet natomiast co druga wnosząca powództwo o separację posiadała wykształcenie wyższe.

W 2024 r. w województwie łódzkim wśród separowanych małżeństw udział par bez dzieci był znacznie wyższy niż wśród małżonków składających powództwo o rozwód (odpowiednio 69,0% wobec 42,7%). W porównaniu z 2021 r., mniej było wśród separowanych małżeństw takich, które mają na utrzymaniu małoletnie dzieci (31,0% wobec 42,3%), ale dzieci w tych małżeństwach było relatywnie więcej. Średnio na jedno separowane małżeństwo z dziećmi przypadało 1,77 dzieci (w 2021 r. – 1,59). Na obszarach wiejskich przeciętna liczba dzieci była wyższa (1,86 wobec 1,67 w miastach). Różnica w liczbie dzieci między miastem a wsią na przestrzeni czterech obserwowanych lat nieco zmalała, ponieważ w 2021 r. współczynniki te wynosiły odpowiednio 1,31 i 2,00.

Wśród małżeństw wnoszących powództwo o separację posiadających wspólnie małoletnie dzieci na utrzymaniu w 2024 r. w województwie łódzkim wykonywanie władzy rodzicielskiej sąd powierzył w większości przypadków razem matce i ojcu (92,3%). W pozostałych przypadkach opiekę przyznano matce. W 2021 r. analizowane udziały wynosiły odpowiednio 86,4% – dla matki i ojca razem i 13,6% dla matki. W żadnym z obserwowanych lat wykonywania władzy rodzicielskiej nie powierzono ojcu.

3.2. Przyrost naturalny

3.2. Natural increase

Przyrost naturalny ludności określany jest jako różnica między liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów w danym okresie. Współczynnik przyrostu naturalnego liczony jest na 1000 ludności.

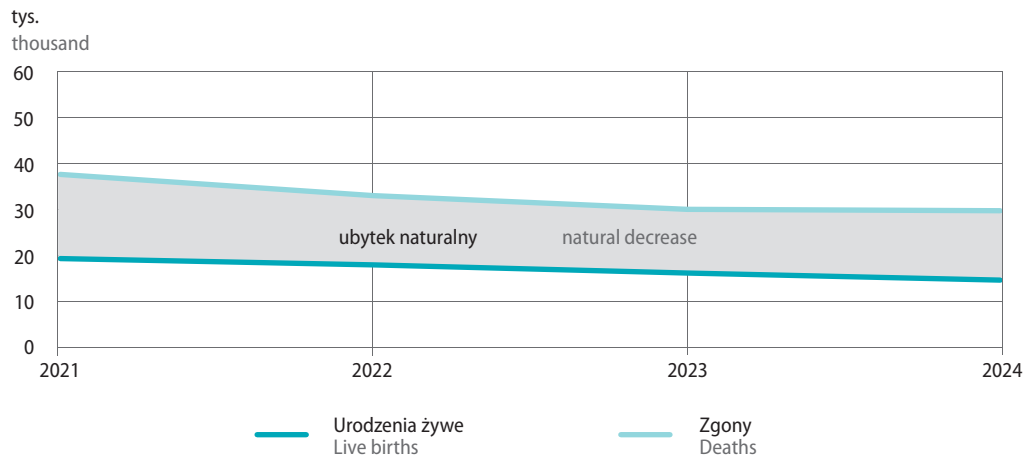
Wskutek znaczącej nadwyżki liczby zgonów nad liczbą urodzeń w 2024 r. w województwie łódzkim zanotowano ubytek naturalny w wysokości 15,2 tys. osób (w 2021 r. – minus 18,5 tys.). Należy pamiętać, że w 2021 sytuacja demograficzna województwa łódzkiego kształtowała się pod wpływem pandemii wywołanej wirusem SARS-CoV-2. Niekorzystna sytuacja w zakresie umieralności wraz z bardzo niskim poziomem urodzeń w 2021 r. przyczyniły się do wysokiego ubytku naturalnego.

Tablica 11. Przyrost naturalny**Table 11. Natural increase**

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	-18448	-15194	-13977	-15195
Miasta Urban areas	-13012	-10462	-9784	-10690
Wieś Rural areas	-5436	-4732	-4193	-4505
Na 1000 ludności Per 1000 population				
Ogółem Total	-7,67	-6,37	-5,90	-6,45
Miasta Urban areas	-8,73	-7,09	-6,67	-7,32
Wieś Rural areas	-5,95	-5,20	-4,64	-5,04

W 2024 r. zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich, odnotowano ubytek naturalny, który w miastach był jednak zdecydowanie większy i ukształtował się na poziomie minus 10,7 tys., a na wsi minus 4,5 tys. osób.

Współczynnik przyrostu naturalnego liczony na 1000 mieszkańców województwa łódzkiego wyniósł w 2024 r. minus 6,45 wobec minus 7,67 w 2021 r. W skali całego kraju współczynnik ten przyjął również wartość ujemną – minus 4,17 (minus 4,78 w miastach oraz minus 3,28 na wsi). Pod względem wysokości ubytku naturalnego województwo łódzkie zajęło przedostatnią pozycję wśród wszystkich województw przed świętokrzyskim (minus 6,69). Na pierwszym miejscu, z największym przyrostem naturalnym, chociaż także przyjmującym wartość ujemną, uplasowało się województwo małopolskie (minus 1,82).

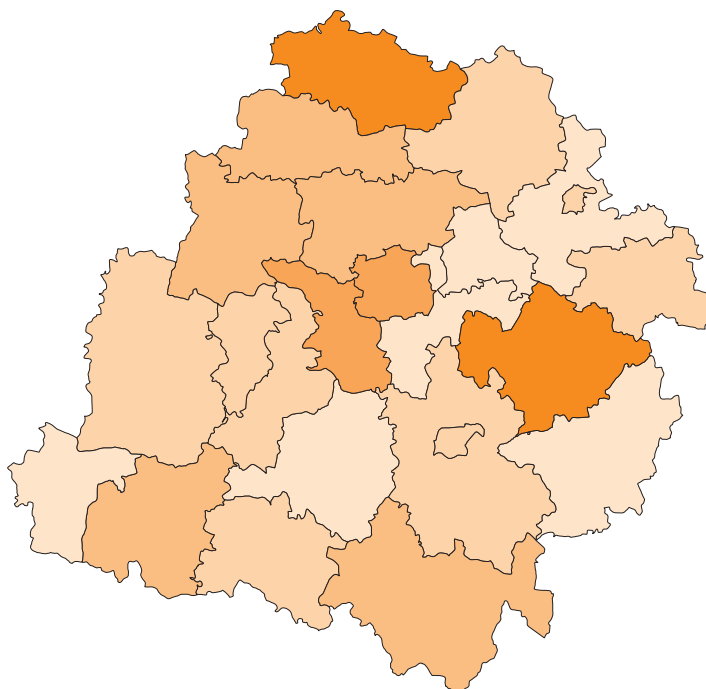
Wykres 19. Ruch naturalny ludności**Chart 19. Vital statistics of population**

Mapa 22. Przyrost naturalny według powiatów w 2024 r.

Map 22. Natural increase by powiats in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

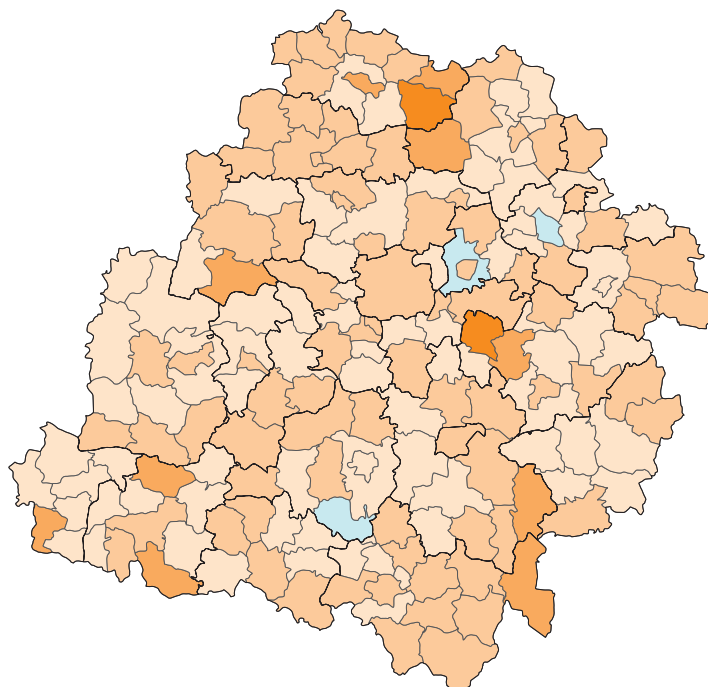
	-5,00 – -3,70
	-6,00 – -5,01
	-7,00 – -6,01
	-8,00 – -7,01
	-9,30 – -8,01

Mapa 23. Przyrost naturalny według gmin w 2024 r.

Map 23. Natural increase by gminas in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

	0,00 – 1,58
	-5,00 – -0,01
	-10,00 – -5,01
	-15,00 – -10,01
	-22,14 – -15,01

We wszystkich powiatach województwa łódzkiego w 2024 r. liczba zgonów przewyższała liczbę urodzeń. Najniższą wartość współczynnika ubytku naturalnego na 1000 ludności zanotowano w powiatach: kutnowskim (minus 9,30), tomaszowskim (minus 8,03) i mieście na prawach powiatu Łodzi (minus 7,82). Najwyższy współczynnik był natomiast w powiatach: bełchatowskim (minus 3,70), wieruszowskim (minus 4,15) oraz opoczyńskim i skierniewickim (po minus 4,24).

W ujęciu gminnym województwa łódzkiego w 2024 r. wystąpiło duże zróżnicowanie współczynników przyrostu/ubytku naturalnego. W 3 gminach odnotowano dodatni przyrost naturalny – były to gminy wiejskie: Kleszczów (1,58), Brzeziny (0,81) i Godzianów (0,78). W pozostałych gminach przyrost naturalny był ujemny. Najniższy współczynnik ubytku naturalnego wystąpił w gminach wiejskich: Rokiciny (minus 22,14), Bedlno (minus 15,32) i Ostrówek (minus 11,71).

3.3. Urodzenia i dzietność kobiet

3.3. Births and female fertility

W 2024 r. w województwie łódzkim zarejestrowano 14,9 tys. urodzeń żywych i była to najmniejsza liczba odnotowana na przestrzeni lat 2021–2024. Urodzeń żywych było o 24,1% mniej niż w 2021 r. (w kraju – spadek także o 24,1%). W miastach urodziło się 9,0 tys. dzieci, tj. 60,8% ogółu urodzeń żywych. Wśród ogólnej liczby urodzeń żywych urodzenia chłopców (7,6 tys.) stanowiły 51,1%, tj. Współczynnik urodzeń, tj. liczba urodzeń żywych na 1000 ludności, wyniósł 6,31 wobec 8,14 w 2021 r. (w kraju – 6,70). W miastach współczynnik natężenia przyjął wartość 6,18, a na wsi 6,52. Natężenie urodzeń w obserwowanych latach systematycznie spadało, ale na obszarach wiejskich spadek ten był większy niż w mieście (odpowiednio o 2,04 p. prom. i 1,70 p. prom.). W 2024 r. województwo łódzkie było 8. województwem w kraju pod względem współczynnika urodzeń żywych. Najwięcej urodzeń na 1000 ludności zanotowano w województwie małopolskim (7,75), a najmniej w świętokrzyskim (5,56).

Tablica 12. Urodzenia żywe
Table 12. Live births

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	19567	18163	16383	14851
Miasta Urban areas	11749	11072	9923	9024
Wieś Rural areas	7818	7091	6460	5827
Na 1000 ludności Per 1000 population				
Ogółem Total	8,14	7,61	6,91	6,31
Miasta Urban areas	7,88	7,50	6,76	6,18
Wieś Rural areas	8,56	7,80	7,15	6,52

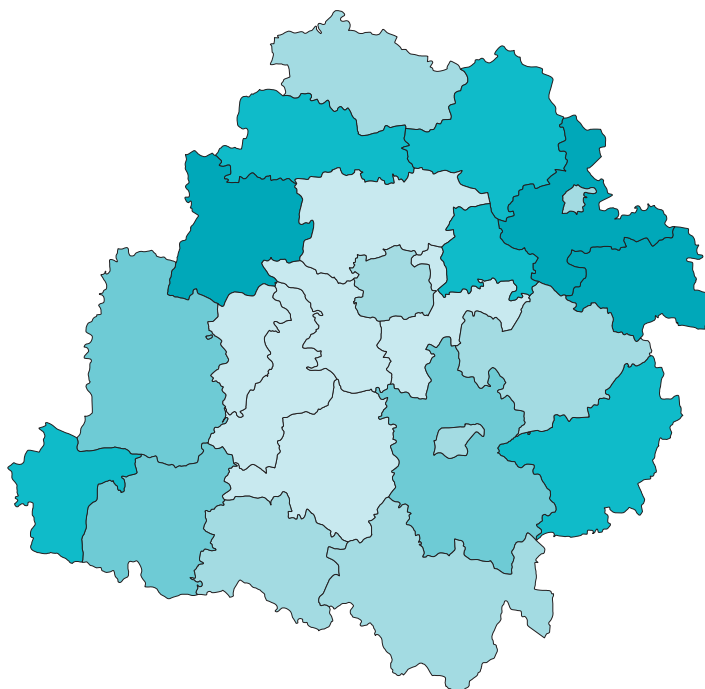
W 2024 r. wśród powiatów województwa łódzkiego stosunkowo wysokie natężenie urodzeń cechowało powiaty: poddębicki (7,51), skierniewicki (7,26) i rawski (7,25), najniższe natomiast było w powiatach: pabianickim (5,59), łódzkim wschodnim (5,68) oraz zgierskim (5,74).

Mapa 24. Urodzenia żywe według powiatów w 2024 r.

Map 24. Live births by powiats in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

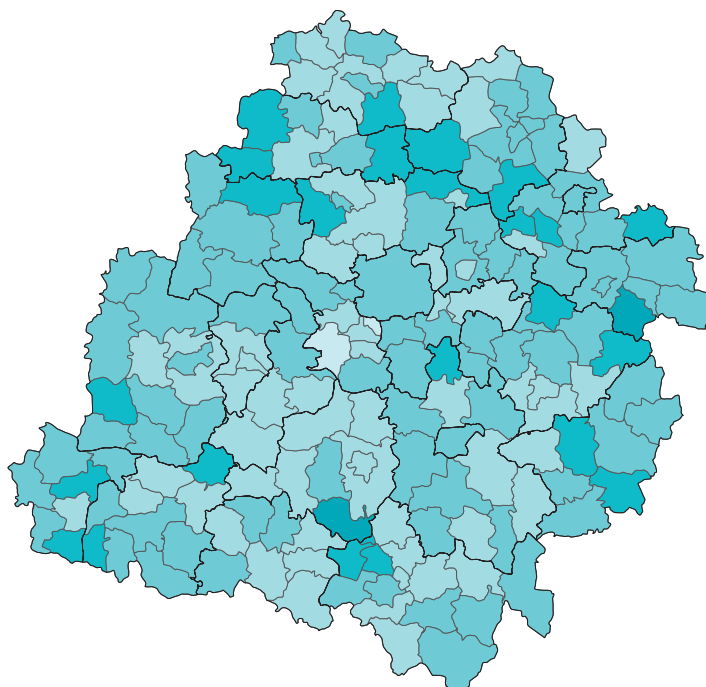
	7,20 – 7,51
	6,80 – 7,19
	6,40 – 6,79
	6,00 – 6,39
	5,59 – 5,99

Mapa 25. Urodzenia żywe według gmin w 2024 r.

Map 25. Live births by gminas in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

	10,00 – 11,27
	8,00 – 9,99
	6,00 – 7,99
	4,00 – 5,99
	3,63 – 3,99

Większe zróżnicowanie natężenia urodzeń odnotowano w przekroju gmin województwa łódzkiego. Największy współczynnik urodzeń żywych na 1000 ludności wystąpił w gminach wiejskich: Cielądz (11,27) i Kleszczów (10,72) oraz w gminie miejsko-wiejskiej Parzęczew (9,82), a najniższy w gminach wiejskich: Ksawerów (3,63), Dobroń (3,81) i Andrespol (4,18).

W latach 2021–2024 zauważalny był niewielki wzrost odsetka urodzeń pozamałżeńskich. O ile w 2021 r. takie urodzenia stanowiły 30,7%, to w 2024 r. – 32,2%. W miastach odsetek urodzeń pozamałżeńskich zwiększył swoją wartość z 35,9% do 37,6%, a na wsi – z 22,8% do 23,9%.

W 2024 r., w porównaniu z 2021 r., nieznacznie zmieniła się struktura urodzeń żywych według wieku matki. Zmniejszył się udział urodzeń u matek w młodszych grupach wieku, tj. w grupie 20–24 lata z 11,1% do 9,1%, a w grupie 25–29 lat z 32,7% do 31,7%. W 2024 r. najczęściej urodzeń przypadało na matki w wieku 30–34 lata (35,8% urodzeń żywych ogółem), a ich udział zwiększył się z 33,8% w 2021 r. W rezultacie wzrost odsetka urodzeń żywych zanotowano wśród matek w wieku 35 lat i więcej.

Lata 2021–2024 przyniosły też zmiany w strukturze urodzeń według kolejności urodzenia dziecka u matki. Dane odnoszące się do ogółu kobiet wskazują, że rośnie udział urodzeń pierwszych, a maleje drugiej, trzeciej i czwartej kolejności. W 2024 r. największy udział stanowiły urodzenia pierwszego dziecka (47,6%) i było to o 2,4 p. proc. więcej niż w 2021 r. Największy spadek udziału wystąpił w przypadku urodzeń drugich (z 37,7% w 2021 r. do 33,4% w 2024 r.). W miastach odnotowano większy udział niż na wsi urodzeń pierwszych (odpowiednio 51,2% wobec 42,0%). Na terenach wiejskich wystąpił natomiast większy niż w miastach odsetek urodzeń drugich (37,2% wobec 31,1%), trzecich (12,8% wobec 9,3%) i czwartych (3,6% wobec 2,4%).

Ponad połowa, tj. 50,6% matek nowo narodzonych dzieci posiadała wykształcenie wyższe, średnim legitymowało się 28,2% matek, zasadniczym zawodowym – 5,3%, a matki z wykształceniem gimnazjalnym, podstawowym, niepełnym podstawowym stanowiły razem 4,2%. W porównaniu z 2021 r. wszystkie poziomy wykształcenia matek obniżyły się nieznacznie. Najbardziej spadł udział matek z wykształceniem średnim o 3,6 p. proc. i wyższym – o 3,4 p. proc.

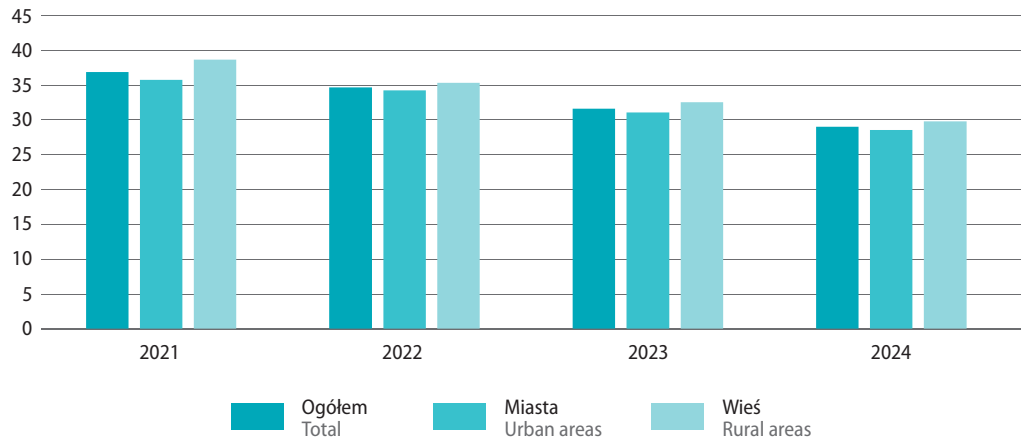
Współczynnik płodności to stosunek liczby urodzeń żywych w danym okresie do liczby kobiet będących w wieku rozrodczym (15–49 lat). Wyraża średnią liczbę dzieci urodzonych w ciągu badanego okresu przypadającą na 1000 kobiet w wieku rozrodczym – jest liczony dla pojedynczych roczników lub 5-letnich grup wieku (częstkowe współczynniki płodności).

Urodzenia uzależnione są od liczby potencjalnych matek, tj. kobiet w wieku rozrodczym oraz od ich płodności określanej częstością urodzeń. W 2024 r. w województwie łódzkim współczynnik płodności przyjął wartość 28,97, co oznacza, że na 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało prawie 29 urodzeń żywych (w 2021 r. – prawie 37, w kraju – ponad 29). W miastach współczynnik ten był nieco niższy – 28,51, a na wsi wyższy – 29,72.

Pod względem ogólnego współczynnika płodności województwo łódzkie należało do grupy województwa o niskim poziomie płodności (9. miejsce) i jego pozycja obniżyła się o dwa miejsca w stosunku do 2021 r.

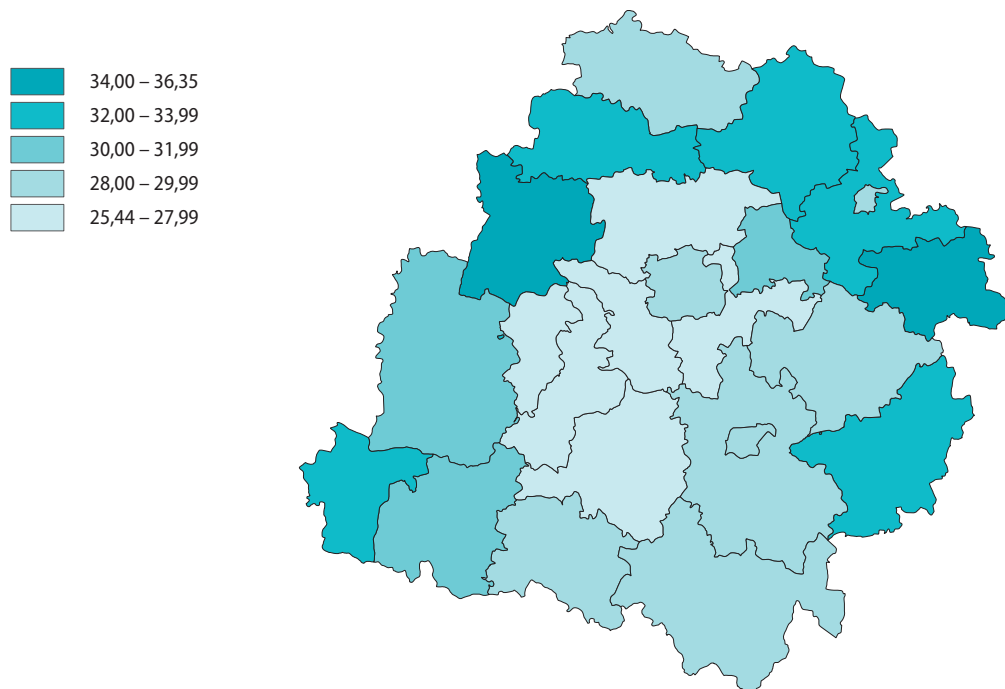
Płodność kobiet jest zróżnicowana ze względu na wiek. W województwie łódzkim w 2024 r. najwyższą płodnością charakteryzowały się kobiety w wieku 25–29 lat, u których współczynnik płodności wyniósł 79,72, a w następnej kolejności u kobiet w wieku 30–34 lata (74,48). Lata 2021–2024 przyniosły spadek skłonności do rodzenia dzieci u kobiet w prawie wszystkich grupach wieku rozrodczego. Współczynniki płodności zmniejszyły się najbardziej w grupie 20–24 lata (spadek o 11,92 p. prom.), u kobiet w wieku 25–29 lat nastąpił spadek o 9,85 p. prom, a w grupie 30–34 lata – o 7,83 p. prom. Niewielki wzrost zanotowano jedynie w grupie najstarszej wieku rozrodczego 45–49 lat, która miała jednak minimalny wpływ na ogólną liczbę urodzeń (wzrost z 0,40 do 0,42).

Wykres 20. Współczynnik płodności
Chart 20. Female fertility rate

Wśród powiatów najwyższy współczynnik płodności odnotowano w powiatach: poddębickim (36,35), rawskim (34,06) i łęczyckim (33,54), a najniższy w łódzkim wschodnim (25,44), pabianickim (25,54) oraz bełchatowskim (26,06).

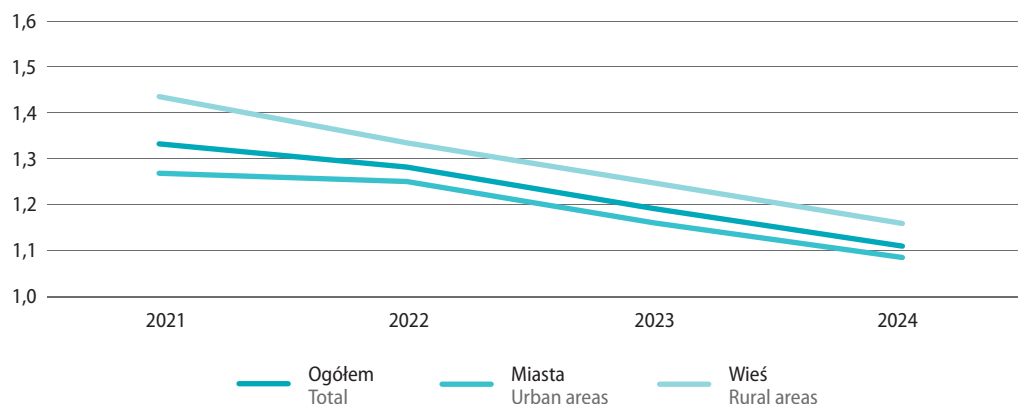
Mapa 26. Współczynnik płodności według powiatów w 2024 r.
Map 26. Female fertility rate by powiats in 2024

Współczynnik dzietności oznacza liczbę dzieci, które urodziłyby przeciętnie kobieta w ciągu całego okresu rozrodczego (15–49 lat) przy założeniu, że w poszczególnych fazach tego okresu rodziłyby z intensywnością obserwowaną w badanym roku, tzn. przy przyjęciu cząstkowych współczynników płodności z tego okresu za niezmiennie.

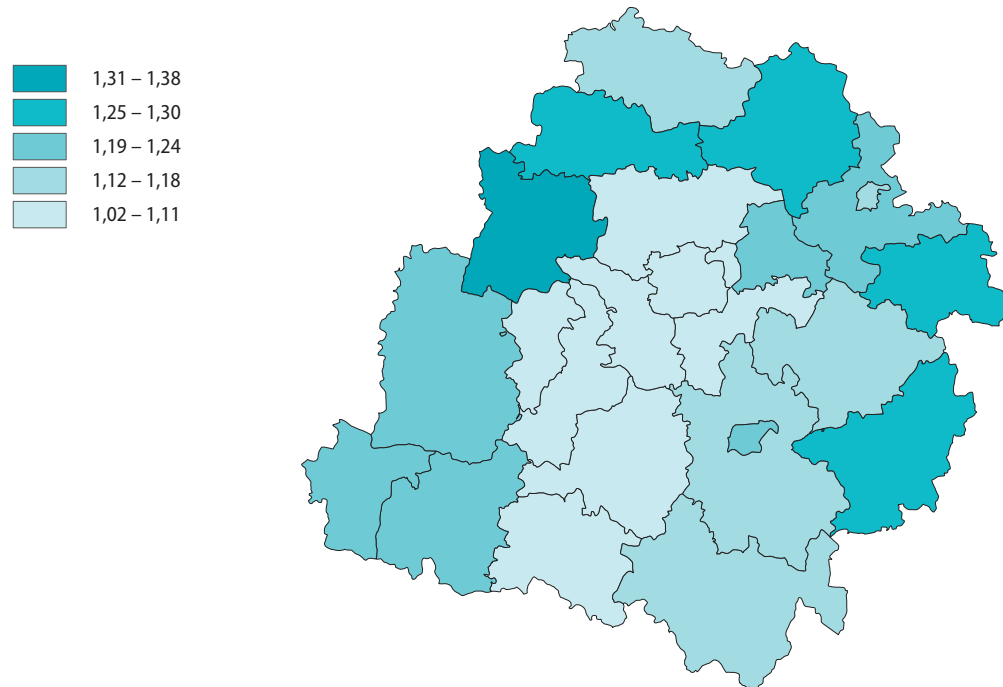
Współczynnik dzietności powinien kształtować się na poziomie od 2,10 do 2,15, co oznacza, że na statystyczną kobietę w wieku 15–49 lat przypada średnio dwoje dzieci w ciągu całego okresu rozrodczego. Wówczas wielkość ta staje się korzystna dla stabilnego rozwoju demograficznego.

Wykres 21. Współczynnik dzietności
Chart 21. Fertility rate

W latach 2021–2024 współczynnik dzietności w województwie łódzkim zmniejszał się systematycznie i w żadnym z obserwowanych lat nie gwarantował prostej zastępowalności pokoleń, tj. kiedy na 1 kobietę w wieku 15–49 lat przypada średnio 2 dzieci. W 2024 r. współczynnik dzietności wyniósł 1,11 (w kraju – 1,10) wobec 1,33 w 2021 r. i była to 6. pozycja wśród województw. Najwyższym współczynnikiem dzietności charakteryzowało się województwo mazowieckie (1,17), a najniższym świętokrzyskie (1,01). Współczynnik dzietności w miastach województwa łódzkiego przyjmował niższe wartości niż na wsi. W 2024 r. w miastach kształtował się na poziomie 1,09, natomiast na wsi – 1,16. Najwyższy współczynnik dzietności odnotowano w powiatach: poddębickim (1,38), opoczyńskim (1,30) i rawskim (1,30), a najniższy wystąpił w Łodzi – 1,02 oraz powiatach: pabianickim (1,03) i łaskim (1,04).

Mapa 27. Współczynnik dzietności według powiatów w 2024 r.
 Map 27. Fertility rate by powiats in 2024

Współczynnik reprodukcji brutto przedstawia liczbę córek urodzonych przeciętnie przez kobietę przy założeniu, że kobieta będąc w wieku rozrodczym (15–49 lat) rodzić będzie z częstotliwością jaką charakteryzują się wszystkie kobiety rodzące w roku, dla którego oblicza się współczynnik (niezmienne współczynniki płodności).

Współczynnik reprodukcji brutto jest iloczynem współczynnika dzietności i wskaźnika wyrażającego udział urodzeń płci żeńskiej w ogólnej liczbie urodzeń żywych. Informuje on w jakim stopniu generacja matek zostanie zastąpiona przez populację córek przy niezmienionych warunkach płodności i braku umieralności.

W 2024 r. w województwie łódzkim współczynnik reprodukcji brutto wyniósł 0,54 (w 2021 r. – 0,65). Oznacza to, że przy założeniu stałego wzorca płodności z danego roku, średnio na każde 1000 kobiet w wieku rozrodczym przypadało w województwie łódzkim 540 żywo urodzonych córek, tj. o 107 córek mniej niż w 2021 r. Przeciętnie w kraju współczynnik reprodukcji brutto ukształtował się na poziomie 0,53, a województwo łódzkie uplasowało się na 5. miejscu wśród województw. Najwyższy współczynnik odnotowano w województwie mazowieckim (0,57), najniższy natomiast w opolskim (0,48). Współczynnik reprodukcji brutto był niższy w miastach województwa łódzkiego niż na wsi (odpowiednio 0,53 i 0,56).

3.4. Umieralność

3.4. Mortality

W 2024 r. w województwie łódzkim zmarło 30,0 tys. osób, tj. o 21,0% mniej niż w 2021 r. (w kraju – spadek o 21,4%). Należy zaznaczyć, że tak wysoka umieralność w roku 2021 wywołana była wirusem SARS-CoV-2. W miastach zarejestrowano 19,7 tys. zgonów, tj. prawie 2/3 ogólnej liczby zgonów. W województwie łódzkim, inaczej niż w kraju, zauważalne było zjawisko nadumieralności kobiet. Zmarło o 1,4% więcej kobiet niż mężczyzn (15,1 tys. wobec 14,9 tys.). Udział zgonów kobiet w ogólnej liczbie zgonów w województwie wyniósł 50,3% (w kraju 48,8%). Współczynnik zgonów, tj. liczba zgonów na 1000 ludności ukształtował się na poziomie 12,76 (w kraju – 10,88), tj. o 3,05 p. prom. mniej niż w 2021 r. Województwo łódzkie w 2024 r., pod względem wskaźnika umieralności, znalazło się na ostatnim miejscu wśród wszystkich województw. Dla porównania w województwie małopolskim, które zajmowało pierwszą pozycję, omawiany wskaźnik wynosił 9,57. Zauważalne zróżnicowanie współczynnika umieralności wystąpiło również pomiędzy miastami, a wsią. Natężenie zgonów w miastach było wyższe niż na wsi i wyniosło 13,50 (na wsi – 11,55). Wskaźnik natężenia zgonów dla mężczyzn był wyższy niż dla kobiet (odpowiednio 13,30 i 12,27).

Tablica 13. Zgony
Table 13. Deaths

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	38015	33357	30360	30046
Miasta Urban areas	24761	21534	19707	19714
Wieś Rural areas	13254	11823	10653	10332
Na 1000 ludności Per 1000 population				
Ogółem Total	15,81	13,98	12,81	12,76
Miasta Urban areas	16,61	14,59	13,43	13,50
Wieś Rural areas	14,51	13,00	11,79	11,55

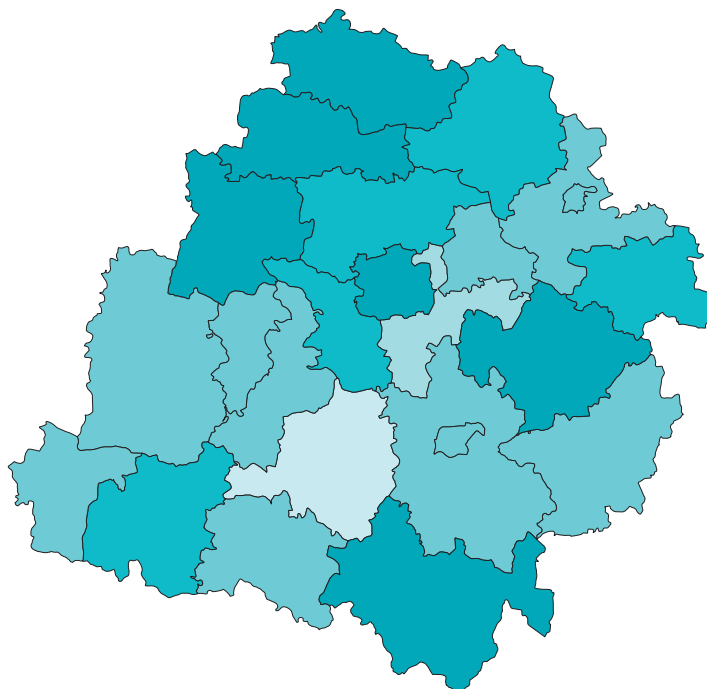
Analiza natężenia zgonów wykazała znaczne zróżnicowanie terytorialnie. Najniższą liczbę zgonów na 1000 ludności zanotowano w powiatach: bełchatowskim (9,47), łódzkim wschodnim (10,48) i łaskim (11,23), a najwyższą obserwowano w powiatach: kutnowskim (15,34), Łodzi (14,21) i tomaszowskim (14,09).

W przekroju gminnym najmniej zgonów na 1000 ludności zarejestrowano w gminach wiejskich: Brzeziny (6,98) i Chąśno (7,64) oraz gminie miejsko-wiejskiej Rzgów (7,38), najwięcej natomiast w gminach wiejskich: Rokiciny (29,08), Bedlno (21,29) i Bielawy (19,82).

Mapa 28. Zgony według powiatów w 2024 r.
Map 28. Deaths by powiats in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

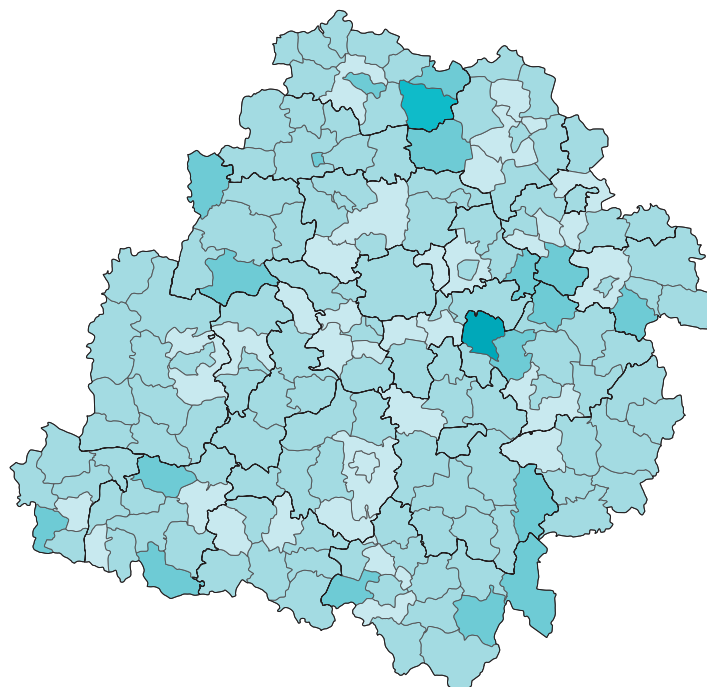
14,00 – 15,34
12,00 – 13,99
11,00 – 11,99
10,00 – 10,99
9,47 – 9,99

Mapa 29. Zgony według gmin w 2024 r.
Map 29. Deaths by gminas in 2024

Na 1000 ludności
Per 1000 population

25,00 – 29,08
20,00 – 24,99
15,00 – 19,99
10,00 – 14,99
6,98 – 9,99

W 2024 r. w województwie łódzkim zmarło 24,2 tys. osób w wieku 65 lat i więcej, co stanowiło 80,5% ogólnej liczby zgonów (w kraju – 80,4%). W omawianej grupie zmarło więcej kobiet (13,4 tys.) niż mężczyzn (10,8 tys.). W 2024 r. do powiatów o najmniejszym udziale liczby zgonów osób w wieku 65 lat i więcej należały powiaty: wieruszowski (76,3%), opoczyński (77,1%) i Piotrków Trybunalski (77,9%), a największym powiaty: brzeziński (82,8%), pabianicki (82,7%) i Łódź (82,0%).

Analiza zgonów ludności według płci i wieku wskazuje, że w młodszych grupach wieku 1–14 lat widoczna była nadumieralność kobiet, tj. współczynniki zgonów dla kobiet były wyższe niż dla mężczyzn. Od 15 roku życia sytuacja stawała się odwrotna, tj. współczynniki zgonów dla mężczyzn były wyższe niż dla kobiet, a różnica między nimi rosła wraz z wiekiem, osiągając najwyższą wartość w grupie wieku 80–84 lata (prawie 30 zgonów na 1000 ludności).

W 2024 r., w porównaniu z 2021 r., odnotowano spadek wskaźnika natężenia zgonów o 3,05 p. prom. Analiza danych o zgonach w latach 2021 i 2024 według struktury wieku wskazuje spadki we wszystkich grupach wieku począwszy od 30 roku życia, wynoszące od 0,26 p. prom. w grupie wieku 30–34 lata do 40,05 p. prom. dla osób w wieku 85 lat i więcej. W młodszych grupach wieku nastąpiły wzrosty wielkości współczynników umieralności ogółem lub tylko dla jednej płci.

W 2024 r. w województwie łódzkim wśród osób zmarłych w wieku 15 lat i więcej największy odsetek stanowiły wśród kobiet – wdowy (62,5%), a wśród mężczyzn – żonaci mężczyźni (52,8%). Drugą najliczniejszą grupę zmarłych kobiet stanowiły mężatki (20,4%), a wśród mężczyzn wdowcy (19,6%). Udział kawalerów wyniósł 14,9%, panien natomiast był znacznie niższy (5,9%). Porównywalny był natomiast udział osób zmarłych rozwiedzionych zarówno wśród mężczyzn (12,7%), jak i kobiet (11,2%). W porównaniu z 2021 r. we wszystkich grupach osób zmarłych według stanu cywilnego nastąpiły spadki liczebności w porównaniu z 2021 r. Największy spadek zanotowano w grupie zmarłych żonatych mężczyzn (o 25,0%), natomiast najmniejszy spadek wystąpił wśród kawalerów (o 13,5%). Na przestrzeni obserwowanych lat struktura zmarłych według stanu cywilnego nie zmieniła się znacząco.

W 2024 r. w województwie łódzkim wśród osób zmarłych w wieku 13 lat i więcej odnotowano największy udział osób z wykształceniem średnim (29,4%), zasadniczym zawodowym (27,7%) oraz podstawowym (27,0%). Najbardziej zwiększył się udział osób zmarłych z wykształceniem średnim (o 5,6 p. proc), a zmniejszył udział zmarłych z wykształceniem podstawowym (o 11,1%) i niepełnym podstawowym (o 1,5%). Struktura osób zmarłych według poziomu wykształcenia różni się w zależności od płci. Dominującym w 2024 r. wśród zmarłych mężczyzn poziomem wykształcenia było wykształcenie zasadnicze zawodowe (35,7%), natomiast wśród kobiet przeważało wykształcenie podstawowe (33,4%).

W 2023 r. głównymi przyczynami zgonów w województwie łódzkim były choroby układu krążenia, na które zmarło 9,1 tys. osób i stanowiły one 30,1% wszystkich zgonów. Na każde 100 tys. mieszkańców województwa z przyczyn kardiologicznych zmarło 385 osób (w Polsce 400 osób). Pomimo że choroby układu krążenia stanowiły główną przyczynę umieralności to ich natężenie spadło w porównaniu z 2021 r. z 464 osób na 100 tys. ludności województwa. Choroby układu krążenia częściej dotyczyły kobiety i umieralność na te schorzenia była wyższa niż w przypadku mężczyzn. W 2023 r. zgony kobiet w wyniku chorób układu krążenia stanowiły 33,3%, a mężczyzn 28,1%.

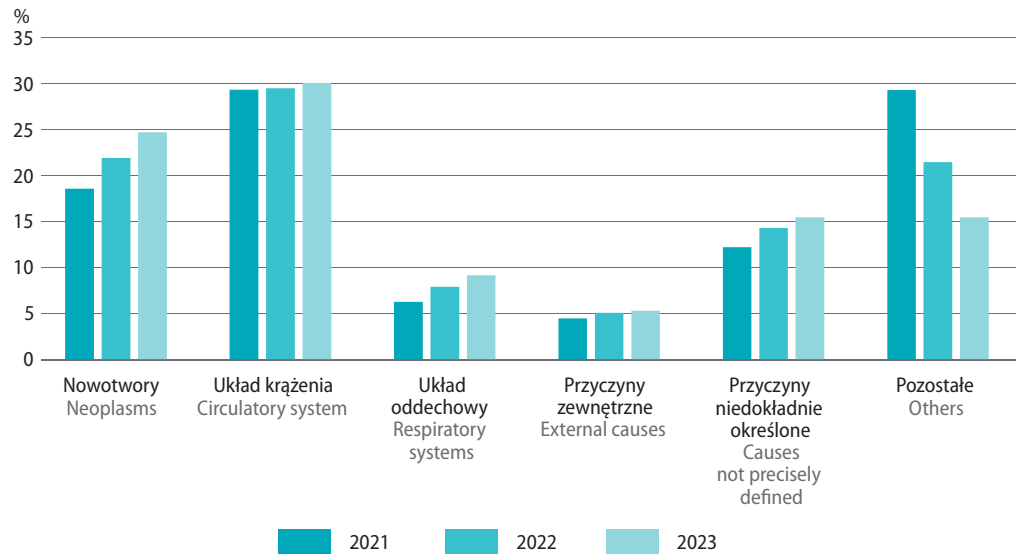
Drugą przyczyną zgonów mieszkańców województwa łódzkiego były nowotwory, na które zmarło 7,5 tys. osób, tj. 24,7% ogółu wszystkich zgonów. Współczynnik natężenia na 100 tys. ludności ukształtował się na poziomie 316 osób (w kraju – 290), ale umieralność z tej przyczyny wśród mężczyzn była wyższa niż wśród kobiet (349 wobec 287). W stosunku do 2021 r. zauważalny był wzrost natężenia zgonów z powodu nowotworów o 23 pkt.

W latach 2021–2023 zauważalny był także wzrost liczby zgonów z powodu chorób układu oddechowego i w 2023 r. stanowiły one trzecią najczęstszą przyczynę zgonów. W 2023 r. na schorzenia układu oddechowego zmarło 2,8 tys. mieszkańców województwa łódzkiego, co stanowiło 9,1% wszystkich zgonów. Na 100 tys. ludności odnotowano 117 zgonów (wobec 99 w 2021 r.). W Polsce współczynnik natężenia zgonów z powodu chorób układu oddechowego był znacznie niższy niż województwie łódzkim i wyniósł 81. Omawiany współczynnik był zróżnicowany ze względu na płeć i wyniósł 124 dla mężczyzn i 110 dla kobiet.

W obserwowanych latach stopniowo zmniejszała się liczba zgonów powodowanych zewnętrznymi przyczynami, chociaż wzrósł odsetek tych zgonów i w 2023 r. stanowiły one 5,3% wszystkich zgonów, wobec 4,4% w 2021 r. W 2023 r. z przyczyn zewnętrznych zmarło w województwie łódzkim 1,6 tys. osób, a współczynnik natężenia zgonów z przyczyn zewnętrznych wyniósł 67 osób (w Polsce 52 osoby). W przypadku zewnętrznych przyczyn występowało duże zróżnicowanie współczynnika natężenia umieralności ze względu na płeć (98 wśród mężczyzn i 39 wśród kobiet).

Jednocześnie należy podkreślić wysoki (15,4%) udział zgonów, dla których nie zidentyfikowano konkretnej przyczyny. Odsetek ten wzrósł o 3,2 p. proc. w porównaniu z 2021 r.

Wykres 22. Zgony według przyczyn
Chart 22. Causes of death

Zgony niemowląt – to liczba zgonów dzieci w wieku poniżej 1 roku życia.

Współczynnik zgonów niemowląt – stosunek liczby zgonów niemowląt w badanym okresie do liczby urodzeń żywych w tym okresie – wyrażony w ‰ (tj. na 1000 urodzeń żywych).

W 2024 r. w województwie łódzkim zanotowano 51 zgonów niemowląt, tj. o 28,2% mniej w porównaniu z 2021 r. W kraju nastąpił w tym czasie spadek o 31,2%. Ich udział w ogólnej liczbie zgonów na przestrzeni czterech obserwowanych lat uległ nieznacznemu obniżeniu. Zgony niemowląt stanowiły w 2024 r. 0,17% wszystkich zgonów, a trzy lata wcześniej – 0,19%. Współczynnik zgonów niemowląt, obliczany na 1000 urodzeń żywych wyniósł 3,43 wobec 3,63 w 2021 r. Współczynnik ten wyższe wartości przyjmował w miastach, oprócz roku 2023, kiedy to współczynnik zgonów niemowląt był wyższy na wsi.

Płeć stanowiła istotny czynnik różnicujący zgony niemowląt. W 2024 r. zgony chłopców stanowiły 58,8% ogółu zgonów niemowląt. Zróżnicowanie można zaobserwować również w przypadku współczynnika na 1000 urodzeń żywych – w 2024 r. dla chłopców współczynnik ten wyniósł 3,95, a dla dziewczynek – 2,90. Dla porównania w 2021 r. było to odpowiednio: 3,59 i 3,67.

Tablica 14. Zgony niemowląt
Table 14. Infant deaths

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
W liczbach bezwzględnych In absolute numbers				
Ogółem Total	71	73	60	51
Miasta Urban areas	44	49	35	32
Wieś Rural areas	27	24	25	19
Na 1000 urodzeń żywych Per 1000 live births				
Ogółem Total	3,63	4,02	3,66	3,43
Miasta Urban areas	3,75	4,43	3,53	3,55
Wieś Rural areas	3,45	3,38	3,87	3,26

Najwyższy współczynnik zgonów niemowląt odnotowano w powiatach: kutnowskim (14,68), łęczyckim (9,38) i łaskim (7,04). Natomiast w czterech powiatach nie odnotowano zgonów niemowląt (skierniewickim, zduńskowolskim, brzezińskim i Skierniewicach).

W 2024 r. w województwie łódzkim z ogólnej liczby zgonów niemowląt 60,8% stanowiły zgony w okresie noworodkowym, tj. w wieku 0–27 dni. Zgony niemowląt w wieku 0–6 dni stanowiły 45,1%, a zgony noworodków żywo urodzonych, które nie przeżyły 24 godzin stanowiły 31,4%. W 2021 r. odsetki te kształtowały się następująco: 73,2%, 56,3% i 26,8%.

Głównym czynnikiem warunkującym ryzyko zgonu niemowlęcia w pierwszym roku życia jest okres trwania ciąży. Im krótszy okres trwania ciąży, tym większe ryzyko zgonu. W 2024 r. 39,2% dzieci urodzonych przed 28 tygodniem ciąży zmarło w pierwszym roku życia. Z każdym kolejnym tygodniem ciąży odsetek zgonów niemowląt stopniowo malał. Odsetek zgonów niemowląt urodzonych w 28–36 tygodniu ciąży wyniósł 33,3% a po 36 tygodniu – 24,5%. Dla porównania odsetki te w 2021 r. wyniosły odpowiednio: 43,7%, 19,7% i 35,2%.

Kolejnym czynnikiem zwiększającym ryzyko zgonu niemowlęcia jest jego waga w momencie urodzenia. W 2024 r. w województwie łódzkim największy odsetek zgonów niemowląt dotyczył dzieci o najniższej masie ciała tj. 58,8% przypadków stanowiły zgony niemowląt o wadze poniżej 1500 g w momencie urodzenia i w porównaniu z 2021 r. odsetek ten wzrósł o 8,1 p. proc.

Przyczyną połowy zgonów noworodków w województwie łódzkim w 2023 r. były stany rozpoczynające się w okresie okołoporodowym. Przyczyną kolejnych 40,0% były wady rozwojowe wrodzone, zniekształcenia i aberracje chromosomowe, a pozostałe zgony były spowodowane chorobami nabytymi w okresie niemowlęcym, urazami lub innymi przyczynami niedokładnie określonymi. W porównaniu z 2021 r. spadł nieznacznie odsetek zgonów niemowląt spowodowany stanami rozpoczynającymi się w okresie okołoporodowym (53,5%), zwiększył się natomiast odsetek zgonów z powodu wad rozwojowych wrodzonych, zniekształceń i aberracji chromosomowych (35,2%).

3.5. Trwanie życia

3.5. Life expectancy

Przeciętne dalsze trwanie życia wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia osoba w wieku x lat, przy założeniu stałego poziomu umieralności z okresu, dla którego opracowano tablice trwania życia.

W 2023 r. w województwie łódzkim statystyczny mężczyzna żył przeciętnie 73,2 roku, a kobieta 81,2 roku. W skali kraju, wskaźniki przeciętnego trwania życia, zarówno dla mężczyzn, jak i dla kobiet, były wyższe niż w województwie i ukształtowały się odpowiednio na poziomie 74,7 roku i 82,0 lata.

Wartość przeciętnego trwania życia mężczyzn w województwie łódzkim w omawianym roku była najniższa wśród wszystkich województw w kraju. W województwie łódzkim, występuje zjawisko wysokiej nadumieralności mężczyzn. W 2023 r. różnica między przeciętnym trwaniem życia kobiet i mężczyzn wyniosła 8,0 lat, a w kraju – 7,3 roku. W przypadku kobiet niższa przeciętna długość życia wystąpiła tylko w województwie śląskim.

Tablica 15. Przeciętne trwanie życia w momencie narodzin
Table 15. Life expectancy at birth

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023
Mężczyźni Males			
Ogółem Total	70,6	72,1	73,2
Miasta Urban areas	70,4	72,2	73,3
Wieś Rural areas	70,8	72,0	72,9
Kobiety Females			
Ogółem Total	79,0	80,0	81,2
Miasta Urban areas	78,7	79,7	81,1
Wieś Rural areas	79,7	80,6	81,6

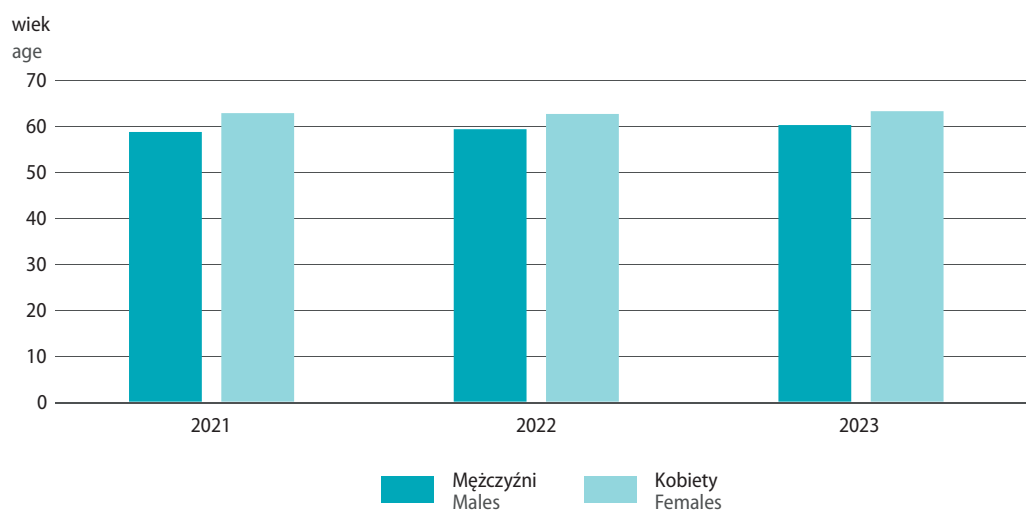
W latach 2021–2023 w województwie łódzkim średnie trwanie życia mężczyzn rosło szybciej niż kobiet, tj. wydłużyło się o 2,6 roku, natomiast kobiet – o 2,2 roku (w skali kraju wzrosło odpowiednio o 2,9 oraz 2,3 roku). Należy zauważyć, że w roku 2021, na skutek pandemii COVID-19 i związanej z nią zwiększonej liczby zgonów, przeciętne trwanie życia zarówno mężczyzn, jak i kobiet uległo skróceniu, ale od 2022 r. obserwuje się odwrócenie tej niekorzystnej tendencji.

Przeciętne trwanie życia jest zależne do miejsca zamieszkania. W województwie łódzkim w 2023 r. mężczyźni w miastach żyli przeciętnie dłużej niż mieszkańcy wsi (odpowiednio 73,3 roku wobec 72,9 roku). W przypadku kobiet wystąpiło zjawisko odwrotne, tj. przeciętne trwanie życia mieszkanek miast trwało przeciętnie 0,5 roku krócej niż kobiet mieszkających na wsi i wyniosło 81,1 roku.

Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu wyraża średnią liczbę lat, jaką ma jeszcze do przeżycia bez niepełnosprawności osoba w danym wieku, pod warunkiem, że aktualne warunki umieralności i utraty zdrowia nie ulegną zmianie.

W analizie przeciętnego trwania życia ważne jest uwzględnienie oczekiwanego trwania życia w zdrowiu. Dla chłopców urodzonych w województwie łódzkim w 2023 r. oczekiwane lata przeżyte w zdrowiu to 60,0 lat, tj. 82,0% długości życia, a dla dziewczynek to 63,0 lata, czyli 77,6% długości życia. Pomimo że dla mężczyzn przewiduje się krótsze trwanie życia, to jednak większą jego część przeżyją oni w zdrowiu. W 2023 r., w porównaniu z rokiem 2021, oczekiwane trwanie życia w zdrowiu w przypadku mężczyzn wydłużyło się o 1,5 roku, a w przypadku kobiet – o 0,4 roku. W Polsce w 2023 r. oczekiwane trwanie życia w zdrowiu dla mężczyzn w momencie narodzin wyniosło 61,3 roku (82,1% długości życia), zaś dla kobiet 64,6 roku (78,8% długości życia).

Wykres 23. Oczekiwane trwanie życia w zdrowiu w momencie narodzin
Chart 23. Healthy life expectancy at birth

Rozdział 4

Chapter 4

Migracje ludności

Migration of population

Migracje wewnętrzne i zagraniczne są drugim ważnym czynnikiem, obok przyrostu naturalnego, wpływającym na liczbę ludności województwa, jej strukturę oraz rozmieszczenie przestrzenne. W latach 2021–2024 liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego, przewyższała liczbę osób zameldowanych na pobyt stały, zwiększając ubytek liczby ludności województwa łódzkiego. Przewagę odpływu ludności nad napływem ludności odnotowano jednak jedynie w ruchu wewnętrznym. Saldo migracji w ruchu zagranicznym pozostawało dodatnie.

W 2024 r., w województwie łódzkim, odnotowano 22,5 tys. zameldowań w ramach ruchu migracyjnego wewnętrznego oraz 0,7 tys. z zagranicy. Jednocześnie 24,3 tys. osób wymeldowało się z pobytu stałego w inne miejsce w Polsce oraz 0,3 tys. osób za granicę. W całym okresie 2021–2024 skala zameldowań w województwie łódzkim na pobyt stały była zbliżona i kształtowała się między 21,1 tys. osób w 2021 r. a najwyższą ich liczbą 23,2 tys. w 2024 r. Najwyższy odpływ ludności z pobytu stałego w województwie łódzkim odnotowano w roku 2021 – 24,7 tys. osób, najniższy natomiast w roku 2023 – 22,9 tys. osób.

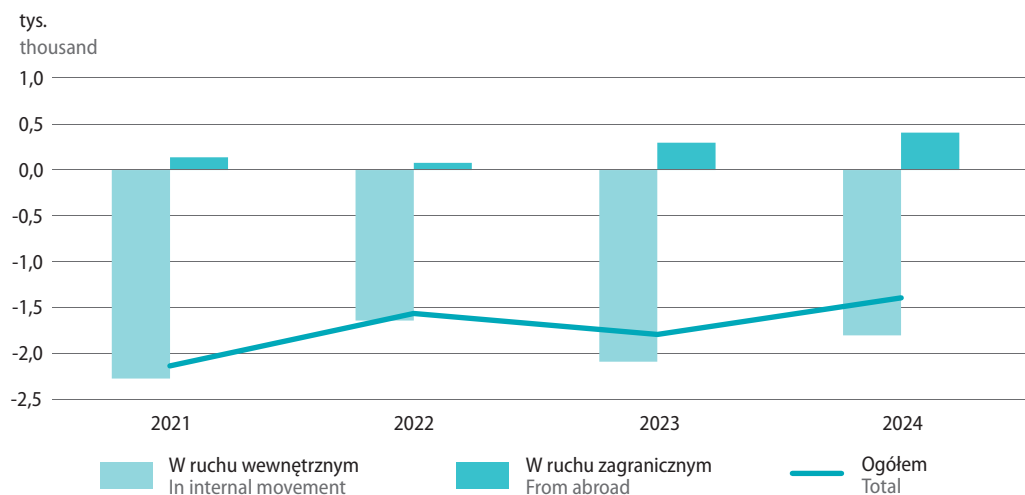
Saldo migracji stałej to różnica między liczbą osób, które przybyły na stałe do danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie, a liczbą osób, które wyjechały na stałe z danej jednostki administracyjnej/kraju w danym okresie.

Wykres 24.

Chart 24.

Saldo migracji ludności na pobyt stały

Net migration of population for permanent residence

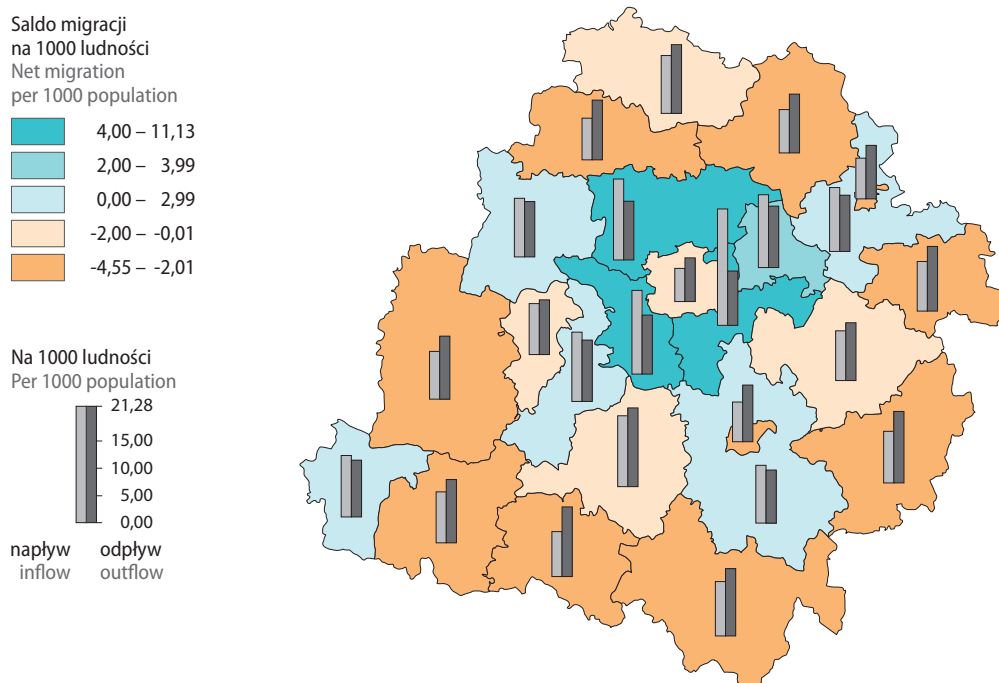
Saldo migracji stałej ukształtowało się zatem w 2024 r. na poziomie minus 1,4 tys. osób (wobec najniższego zanotowanego spośród analizowanych lat w 2021 r. – minus 2,1 tys. osób). Przy czym w całym analizowanym okresie saldo migracji wewnętrznych (poza gminę stałego zamieszkania) było ujemne, natomiast saldo migracji zagranicznych przyjmowało wartość dodatnią. Taka różnica w kształtowaniu się sald migracji w województwie łódzkim obserwowana była od 2016 r. W skali całego kraju większa liczba imigrantów niż emigrantów również odnotowywana była w tak długim okresie i w 2024 r. saldo migracji zagranicznej wyniosło 9,3 tys. osób.

Tablica 16. Migracje ludności na pobyt stały
Table 16. Migration of population for permanent residence

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Napływ Inflow				
Ogółem Total	22579	22314	21132	23205
do miast to urban areas	9890	9076	9122	10376
na wieś to rural areas	12167	12675	11434	12098
z zagranicy from abroad	522	563	576	731
Odływ Outflow				
Ogółem Total	24722	23884	22932	24605
z miast from urban areas	15079	14482	14025	14743
ze wsi from rural areas	9260	8918	8630	9540
zagranicę abroad	383	484	277	322
Saldo migracji Net migration				
Ogółem Total	-2143	-1570	-1800	-1400
Wewnętrznych Internal	-2282	-1649	-2099	-1809
Zagranicznych International	139	79	299	409
Miasta Urban areas	-5119	-5369	-4672	-4061
Wieś Rural areas	2976	3799	2872	2661

Saldo migracji na 1000 ludności w województwie łódzkim wyniosło w 2024 r. minus 0,59 i w porównaniu z latami poprzednimi uległo poprawie. W porównaniu z rokiem poprzednim zwiększyło się o 0,17 p. prom., a w całym analizowanym okresie o 0,30 p. prom. Jest to wynikiem zarówno mniejszego ubytku migracyjnego na przestrzeni lat, a także malejącej liczby ludności województwa. Łódzkie znalazło się w grupie 11 województw z ujemnym saldem migracji na 1000 ludności. W 2024 r., ale i w poprzednim latach, najniższy poziom wskaźnika odnotowywano w województwach: lubelskim (minus 2,41) i świętokrzyskim (minus 2,25). Dodatnie saldo migracji w latach 2021–2024 dotyczyło województw: mazowieckiego (w 2024 r. 2,50), pomorskiego (2,31), małopolskiego (1,65), dolnośląskiego (1,39) oraz wielkopolskiego (0,62).

Mapa 30. Migracje wewnętrzne i zagraniczne na pobyt stały według powiatów w 2024 r.
 Map 30. Internal and international migration of population for permanent residence in 2024

W ujęciu przestrzennym według powiatów znaczący odpływ ludności (wymeldowani ogółem) w całym zanalizowanym okresie zanotowało miasto Łódź (średnio 5,1 tys. rocznie), a także powiaty: zgierski (1,7 tys. osób rocznie), bełchatowski (1,6 tys. osób), sieradzki (1,3 tys. osób), a także radomszczański i pabianicki (1,2 tys. osób). Największy napływ pod względem zameldowań na pobyt stały, dotyczył Łodzi w skali 3,8 tys. rocznie oraz powiatów zlokalizowanych w pobliżu Łodzi: zgierskiego (średnio 2,4 tys. osób), pabianickiego (1,7 tys. osób), łódzkiego wschodniego (1,4 tys. osób) oraz powiatu bełchatowskiego (1,4 tys. osób).

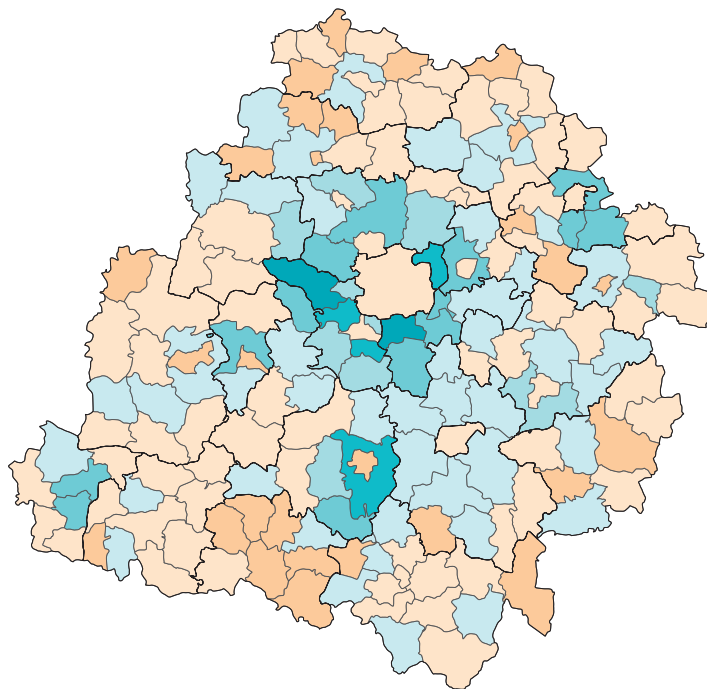
W 2024 r. w 15 powiatach województwa łódzkiego ogólne saldo migracji było ujemne. Najniższe saldo migracji w przeliczeniu na 1000 ludności dotyczyło powiatów: pajęczańskiego (minus 4,6), opoczyńskiego (minus 3,7), łęczyckiego (minus 3,3) i Piotrkowa Trybunalskiego (minus 3,1). W Łodzi ujemne saldo migracji w 2024 r., tak jak w 2021 r., wyniosło minus 1,9. W dziewięciu powiatach województwa łódzkiego ogólne saldo migracji w 2024 r. było dodatnie, a w 5 z nich we wszystkich latach analizowanego okresu – były to powiaty: łódzki wschodni, pabianicki, zgierski, brzeziński, łaski. Powiaty te jednocześnie charakteryzowały się najwyższym saldem migracji na 1000 ludności w województwie, odpowiednio 11,1; 4,5; 4,1; 2,1 oraz 1,5. Powiaty z dodatnim saldem migracji w 2024 r. to także powiaty: skierniewicki (1,4), piotrkowski (0,9), wierszowski (0,8), poddębicki (0,6).

Wśród 177 gmin, ujemne saldo migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności, w 2024 r. wystąpiło w 103 gminach, przy czym najniższą wartość odnotowano w mieście Bełchatowie (minus 9,5) oraz gminach: Skomlin (minus 9,1), Przedbórz (minus 7,7), Łanięta (minus 7,4), a także Daszyna, miasto Łowicz Kiernoza (po minus 7,2). Liczba zameldowań równoważyła się liczbą wymeldowań na pobyt stały w 2 gminach wiejskich: Kutno i Budziszewice. W 72 gminach wartość salda migracji w przeliczeniu na 1000 ludności była dodatnia, w tym najwyższa w gminach miejsko-wiejskich: Lutomiersk (22,1), Rzgów (21,6) oraz gminach wiejskich: Nowosolna (19,0), Pabianice (18,9) Bełchatów (16,6), Kleszczów (14,7) i Sołkolniki (14,2).

Mapa 31. Saldo migracji na pobyt stały według gmin w 2024 r.
 Map 31. International net migration for permanent residence by gminas in 2024

Na 1000 ludności
 Per 1000 population

20,00 – 22,11
15,00 – 19,99
10,00 – 14,99
5,00 – 9,99
0,00 – 4,99
-5,00 – -0,01
-9,47 – -5,01

4.1. Migracje wewnętrzne ludności

4.1. Internal migration of population

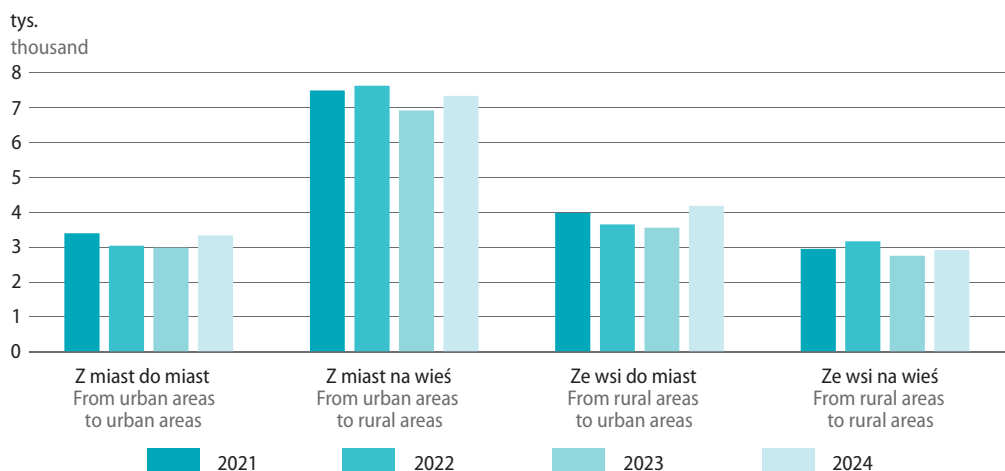
Większość przepływów migracyjnych dokonuje się w obrębie kraju w ramach migracji wewnętrznych. W 2024 r. w województwie łódzkim w ruchu wewnętrznym napływ migracyjny objął 22,5 tys. osób i był o 9,3% większy niż w roku poprzednim, i o 1,9% większy niż w 2021 r. W miastach na pobyt stały zameldowało się 10,4 tys. osób, a na wsi – 12,1 tys. osób (53,8% zameldowań). Odpływ migracyjny dotyczył w tym czasie 24,3 tys. osób, tj. o 7,2% więcej niż w roku poprzednim, ale o 0,2% mniej niż w 2021 r. W przypadku wymeldowań w pobytu stałego w województwie łódzkim głównie dotyczył on mieszkańców miast – ponad 60% odpływu migracyjnego wewnętrznego.

Migracje wewnętrzne – zmiany miejsca zamieszkania (pobytu stałego lub czasowego) w obrębie kraju, polegające na przekroczeniu granicy administracyjnej gminy, w tym: – w przypadku gmin miejsko-wiejskich, – zmiany miejsca zamieszkania w obrębie gminy – z terenów wiejskich na miejskie lub odwrotnie.

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym wyniosło w 2024 r. minus 1809 osób (wobec minus 2282 w 2021 r.), przy czym w miastach – ze względu na większy odpływ ludności – miało ono, wartość znacząco niższą (minus 4367 w 2024 r. wobec minus 5189 w 2021 r. W przeliczeniu na 1000 ludności współczynnik salda migracji wewnętrznych w łódzkim ukształtował się na poziomie minus 0,8 (wobec minus 0,9 w 2021 r.), w miastach wyniósł on minus 3,0, podczas gdy na wsi przyjął wartość dodatnią 2,9 (w 2021 r. było to odpowiednio minus 3,5 i plus 3,2).

Większość migracji wewnętrznych odbywała się w obrębie województwa. W 2024 r. ten typ migracji stanowił 78,8% zameldowań oraz 72,9% wymeldowań, podczas gdy w 2021 r. udział migracji tego rodzaju w przypadku zameldowań wyniósł 80,5%, a wymeldowań 72,9%. Najczęstszym kierunkiem ruchu ludności wewnątrz województwa były migracje z miast na wieś, które objęły w 2024 r. 7,3 tys. osób, w przeciwnym kierunku (ze wsi do miast) przeprowadziło się 4,2 tys. osób. Rokiem, w którym skala migracji z miast na wieś była najwyższa był 2022 r. – 7,6 tys. osób. Najwięcej osób przeprowadzało się ze wsi do miast w 2024 r., po latach spadku liczby migrujących w tym kierunku.

Wykres 25. Migracje wewnątrzwojewódzkie na pobyt stały według kierunków
Chart 25. Intravoivodship migrations for permanent residence by directions

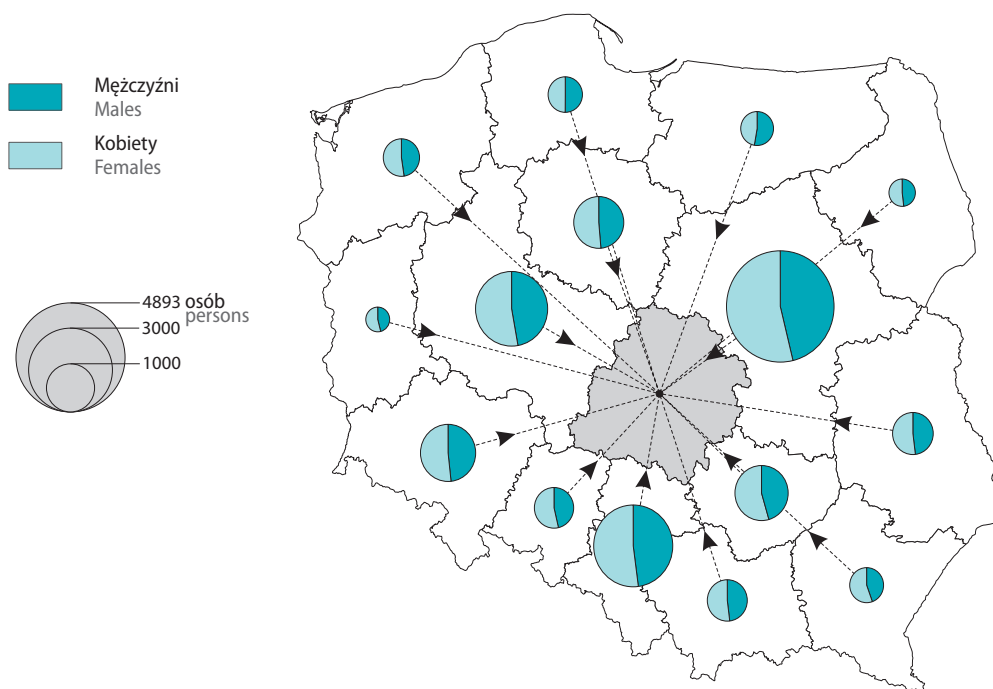
Kierunek „z miasta na wieś” w ruchu migracyjnym wewnątrz województwa w całym analizowanym okresie obejmował ponad 40% zameldowań/wymeldowań. W 2024 r. kierunek ten dotyczył 41,3% przemieszczeń migracyjnych w obrębie województwa łódzkiego. W poprzednich latach udział ten był nawet nieco wyższy – 42,7% w 2023, 43,7% w 2022 r. i 42,1% w 2021 r. W analizowanym okresie zmniejszył się nieznacznie udział migracji z miast do miast (z 19,1% 2021 r. do 18,7% w 2024 r.) oraz ze wsi na wieś (z 18,1% w 2022 r. do 16,4% w 2024 r.). Wzrósł natomiast odsetek przemieszczeń ze wsi do miast – z 20,9% w 2022 r. do 23,5% w 2024 r.

W 2024 r. na pobyt stały do województwa łódzkiego z innych województw przybyło 4,8 tys. osób, tj. o 8,1% więcej niż w roku poprzednim i o 10,9% więcej niż w 2021 r. Jednocześnie napływ migracyjny z innych województw zwiększał się z roku na rok, ale nie przekroczył 5 tys. osób. Ubytek ludności województwa łódzkiego na rzecz innych województw wynosił w tym samym czasie od 6,0 tys. osób w 2022 r. do 6,6 tys. osób w 2021 r. i 2024 r. Saldo migracji międzywojewódzkich w 2024 r., choć pozostawało ujemne w całym analizowanym okresie, w 2024 r. było nieco mniej niekorzystne niż w 2021 r. (minus 1809 osób wobec minus 2282 osoby).

Do łódzkiego migrowali przede wszystkim mieszkańcy województwa mazowieckiego – w 2024 r. 1,4 tys. osób, tj. 29,1% przybyłych na stałe z innych województw. Kolejnymi województwami pod względem liczby zameldowanych były województwa śląskie i wielkopolskie – po 0,6 tys. osób (odpowiednio 12,7% i 12,5%). Kolejność województw, mimo niewielkich różnic w wielkości napływu pozostawała niezmienna. Dla opuszczających łódzkie, we wszystkich analizowanych latach, cel migracyjny najczęściej stanowiły województwa: mazowieckie (w 2024 r. 2,5 tys. osób, 37,2%), dolnośląskie (w 2024 r. 0,9 tys. osób, 13,4%) i wielkopolskie (w 2024 r. 0,7 tys. osób, 10,7%).

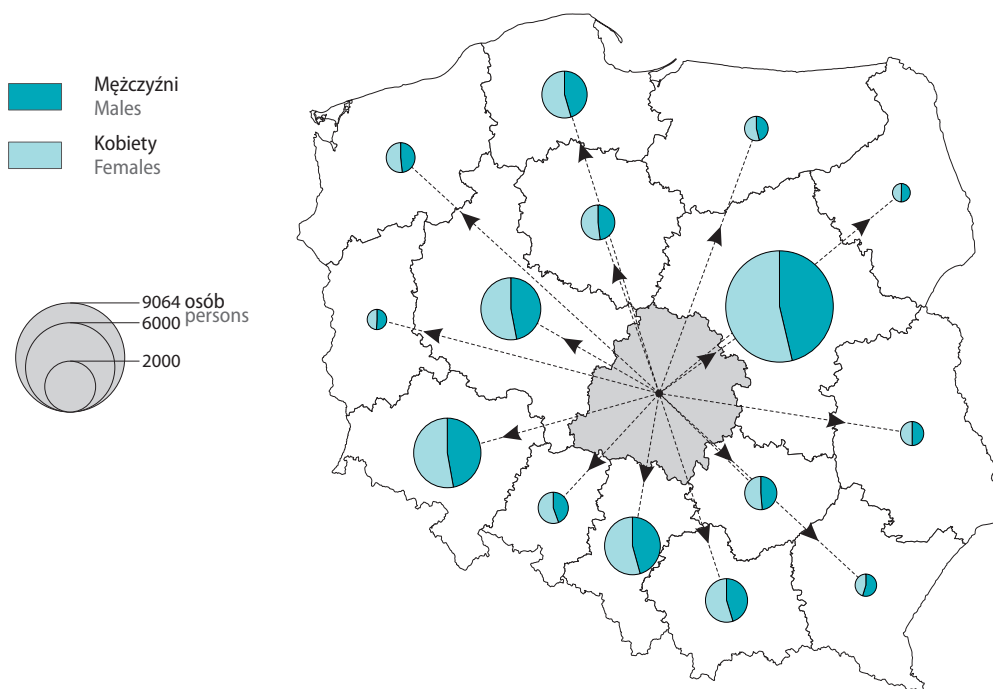
Mapa 32. Napływ migrantów z innych województw do województwa łódzkiego na pobyt stały w latach 2021–2024

Map 32. Inflow of migrants from other voivodships to Łódzkie Voivodship for permanent residence in 2021–2024

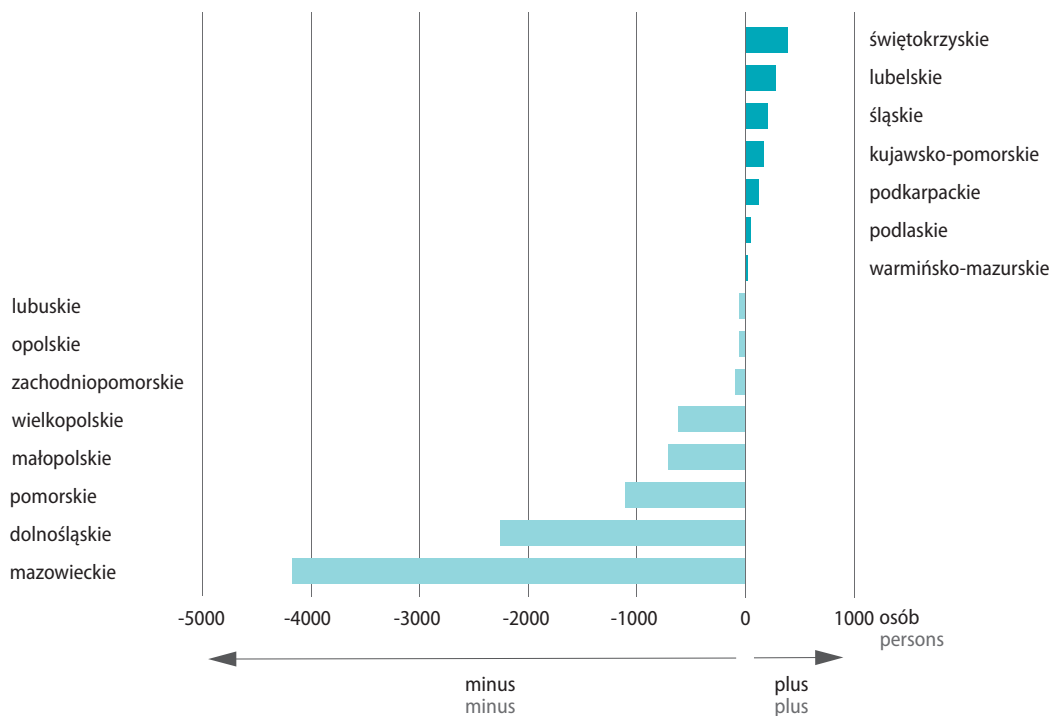
Mapa 33. Odpływ migrantów z województwa łódzkiego do innych województw na pobyt stały w latach 2021–2024

Map 33. Outflow of migrants from Łódzkie Voivodship to other voivodships for permanent residence in 2021–2024

W okresie 2021–2024 z województwa mazowieckiego do województwa łódzkiego przybyło łącznie 4,9 tys. osób, jednocześnie opuściło je i osiedliło się w województwie mazowieckim łącznie 9,6 tys. osób. Łączne saldo migracji z województwem mazowieckim było ujemne i wyniosło minus 4,2 tys. osób. Ujemne łączne saldo migracji w największym stopniu dotyczyło także przemieszczeń migracyjnych z województwem dolnośląskim (minus 2,3 tys. osób) oraz pomorskim (minus 1,1 tys. osób). Dodatnie łączne saldo migracji międzywojewódzkich dla województwa łódzkiego odnotowano z województwem świętokrzyskim, lubelskim, śląskim, kujawsko-pomorskim, podkarpackim, podlaskim i warmińsko-mazurskim.

Wykres 26. Skumulowane saldo migracji międzywojewódzkich w latach 2021–2024
Chart 26. Accumulated net intervoivodship migration in 2021–2024

Analiza wieku osób migrujących wskazuje, że najczęściej w ramach ruchu wewnętrznego przemieszczały się osoby w wieku 30–34 lata (w 2024 r. 14,6% wśród osób napływowych i 15,9% wśród ludności odpływowej), 25–29 lat (odpowiednio 12,3% i 13,2%) oraz 35–39 lat (11,5% i 12,1%). Miejsce zamieszkania zmieniają często całe rodziny stąd dosyć istotny był również udział najmłodszych osób w wieku 0–4 lata – w 2024 r. 8,6% wśród ludności napływowej i 8,2% wśród odpływowej. We wcześniejszych latach udział tej grupy był nieco wyższy i w 2021 r. wynosił odpowiednio 10,1% i 9,9%.

Tablica 17. Migracje wewnętrzne według grup wieku
Table 17. Internal migrations by age groups

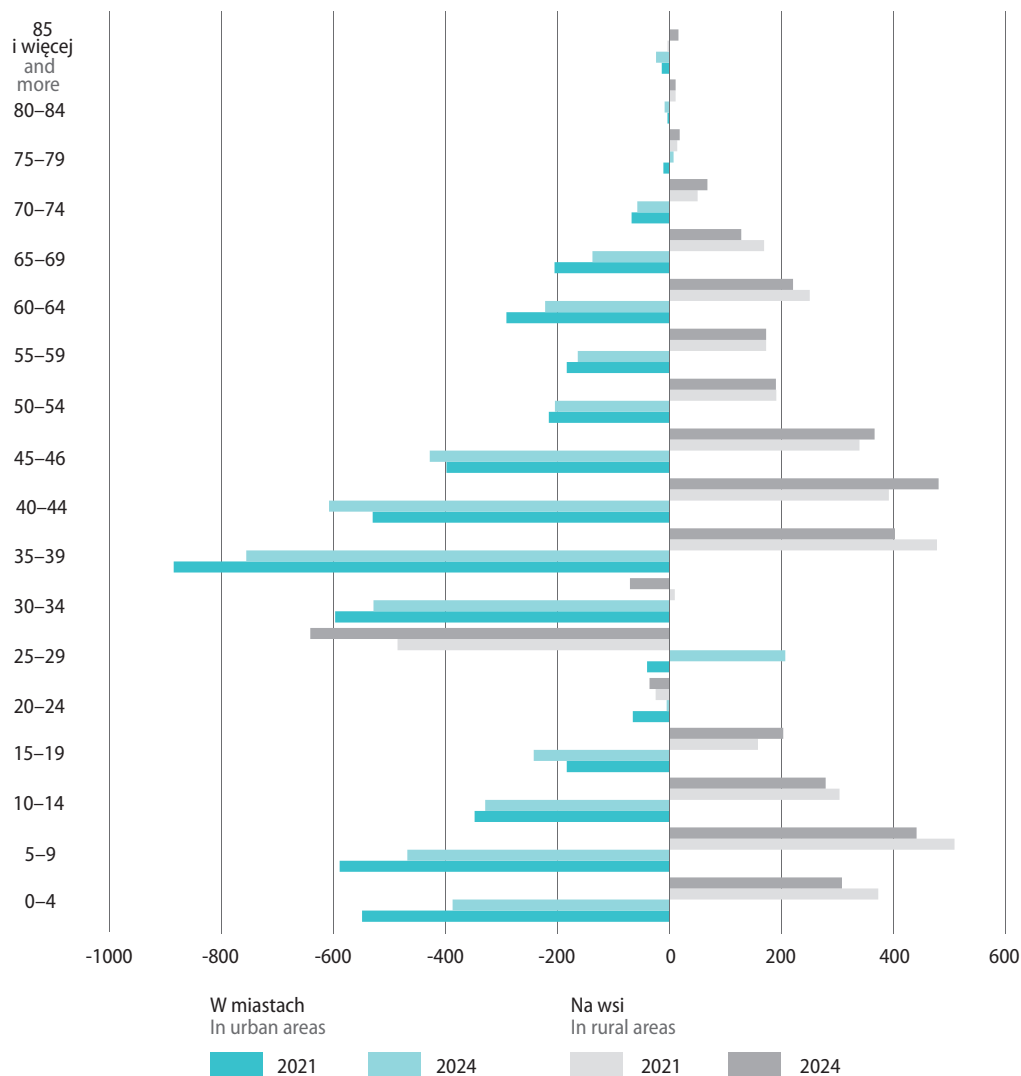
Wyszczególnienie Specification	Napływ Inflow				Odływ Outflow			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total	22057	21751	20556	22474	24339	23400	22655	24283
0–4 lata years	2229	2068	1845	1923	2406	2167	2000	2003
5–9	1697	1679	1608	1683	1777	1726	1663	1710
10–14	1024	1120	1048	1123	1069	1174	1056	1174
15–19	741	804	813	857	767	847	834	897
20–24	1139	1011	927	1036	1230	1053	979	1077
25–29	3076	2933	2502	2774	3603	3370	2973	3210
30–34	3216	3102	2872	3271	3805	3560	3522	3872
35–39	2600	2543	2435	2576	3009	2838	2750	2930
40–44	1594	1740	1826	1986	1733	1829	1971	2114
45–49	1125	1180	1216	1380	1184	1272	1322	1442
50–54	721	791	719	887	746	797	752	902
55–59	644	638	571	629	655	631	583	620
60–64	717	679	591	658	758	659	615	660
65–69	616	614	620	677	653	628	648	687
70–74	404	386	411	449	422	384	415	439
75–79	204	188	212	255	201	185	217	230
80–84	151	110	169	143	144	118	169	141
85 lat i więcej years and more	159	165	171	167	177	162	186	175

Saldo migracji w ruchu wewnętrznym było dodatnie jedynie w kilku grupach wieku i nie w każdym roku analizy. W 2024 r. dodatnie saldo dotyczyło grup wieku: 50–59 lat (jedynie 9 osób) oraz 70–74 (10 osób), 75–79 lat (25 osób) i 80–84 lata (2 osób). W 2023 r. we wszystkich grupach wieku odnotowano ubytek migracyjny.

Różnice w bilansie migracyjnym występują rozpatrując napływających i odpływających według ich wieku oraz kierunku przemieszczeń. Dodatnie saldo migracji występowało na terenach wiejskich w większości grup wieku. Wyjątkiem były grupy wieku 20–24 lata i 25–59 lat, a w latach 2023–2024 również 30–34 lata. Największy ubytek migracyjny notowano w całym analizowanym okresie dla grupy wieku 25–29 lat.

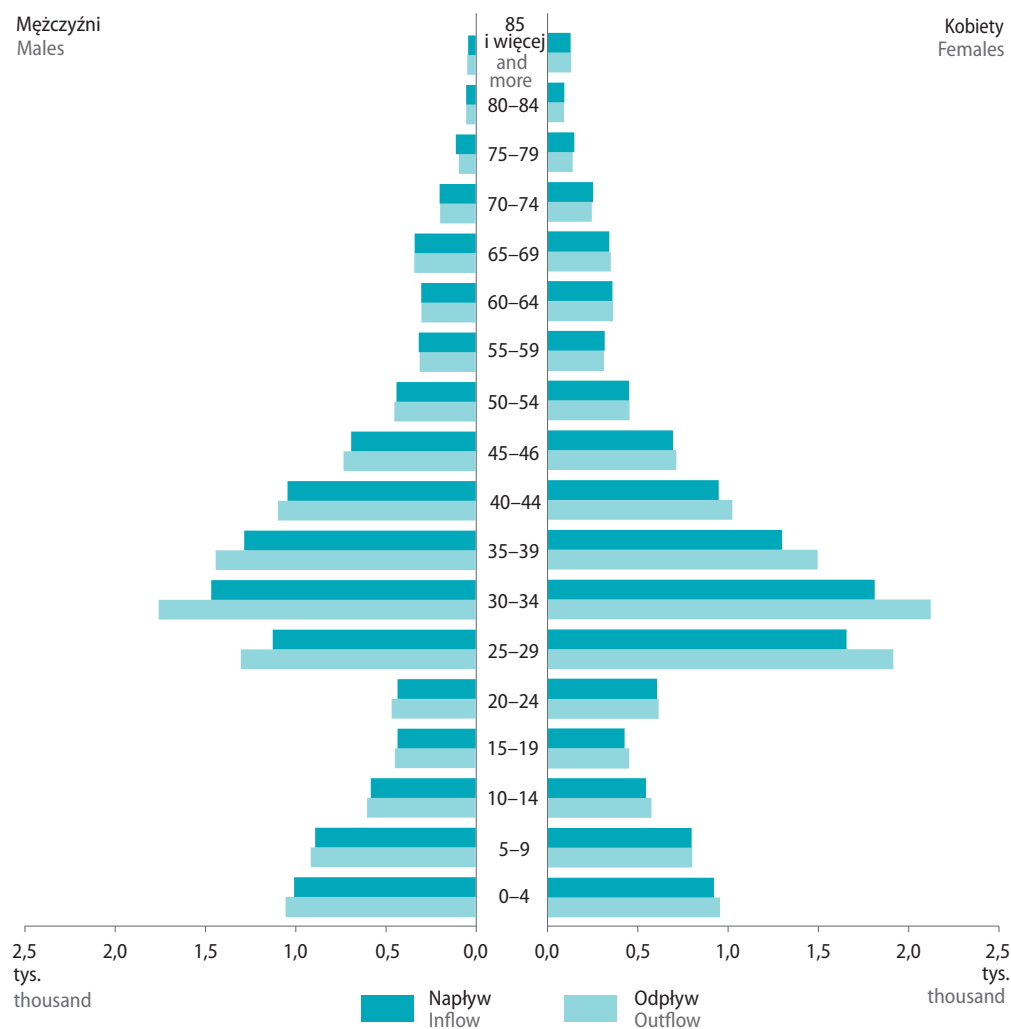
W miastach dodatnie saldo migracji w ostatnich dwóch latach odnotowano tylko w grupie wieku 25–29 lat (w 2024 r. 207 osób, w 2023 r. 46 osób). W 2024 r. dodatkowo taka sytuacja dotyczyła grupy wieku 75–79 lat (7 osób). W roku 2022 r. przyrost migracyjny dotyczył dwóch grup wieku: 20–24 lata oraz 75–79 lat, ale był on na poziomie odpowiednio 3 i 2 osób. W 2021 r. we wszystkich grupach było ujemne saldo migracji. Największy ubytek migracyjny w miastach dotyczył grup wieku 30–34 lata, 35–39 lat i 40–44 lata oraz dzieci w wieku do 4 lat oraz 5–9 lat.

Wykres 27. Saldo migracji wewnętrznych według grup wieku
 Chart 27. Internal net migration by age groups

W strukturze migrujących według płci, zarówno wśród napływających, jak i odpływających dominują kobiety, stanowiąc w 2024 r. odpowiednio 52,2% i 52,3%. Nie odbiega to jednak od ich udziału w populacji województwa ogółem (52,4%). Najliczniejsze wśród zmieniających miejsca zamieszkania kobiet były grupy wieku 25–29 lat oraz 30–34 lata, liczące łącznie w 2024 r. 3,5 tys. kobiet napływających i 4,0 tys. opuszczających województwo łódzkie. Obie te grupy wieku stanowiły odpowiednio 29,5% i 31,7% migrujących kobiet. W przypadku mężczyzn w 2024 r. najliczniejsze były grupy wieku 30–34 lata oraz 35–39 lat, liczące łącznie 2,7 tys. osób napływających i 3,2 tys. odpływających z pobytu stałego w województwie. Wśród mężczyzn te grupy wieku stanowiły odpowiednio 26,5% i 27,5%. Relacje te są zbliżone w całym okresie 2021–2024.

Wykres 28. Migracje wewnętrzne ludności według płci i wieku w 2024 r.
Chart 28. Internal migration of population by sex and age in 2024

4.2. Migracje zagraniczne ludności

4.2. International migration of population

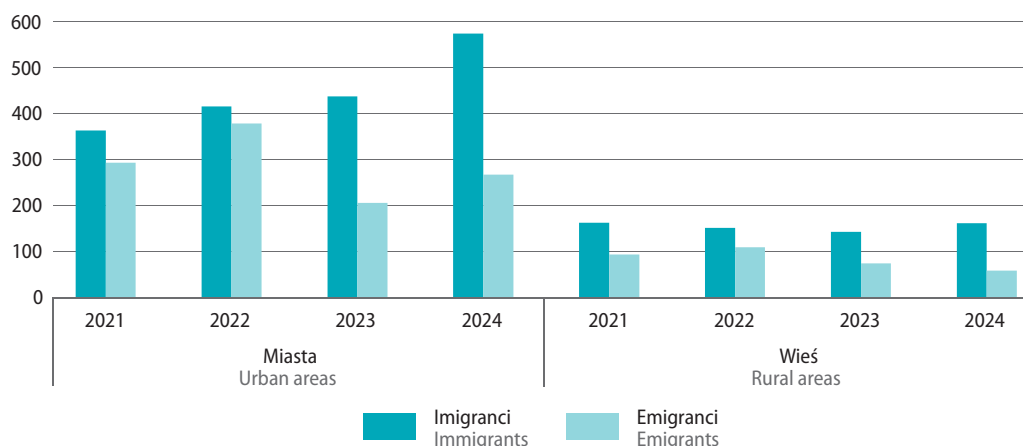
Dane dotyczące migracji zagranicznych, opracowane na podstawie bilansów stanu i struktury ludności, nie obejmują wszystkich emigrantów i imigrantów. Powodem jest niedokonywanie formalności związanych z zameldowaniem i wymeldowaniem przez osoby migrujące, przy znacznym, swobodnym przepływie ludności.

Migracje zagraniczne w województwie łódzkim są czynnikiem wpływającym na stan liczby ludności o niewielkim, ale rosnącym znaczeniu. Saldo migracji zagranicznych w ostatnich latach w województwie łódzkim było dodatnie co oznacza, że liczba osób zameldowanych na pobyt stały (imigrantów), przewyższała liczbę osób wymeldowanych z pobytu stałego (emigrantów). W 2024 r. wyniosło ono 409 osób (wobec 139 osób w 2021 r.). Najniższe saldo migracji w województwie łódzkim odnotowano w 2022 r. – 79 osób. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wskaźniki te kształtowały się na poziomie 0,17 w 2024 r., 0,23 w 2023 r., 0,03 w 2022 r. i 0,06 w 2021 r. W skali Polski saldo migracji zagranicznych wyniosło 9310 (0,25 na 1000 ludności) w 2024 r. wobec 3404 (0,09 na 1000 ludności) w 2021 r. Najniższe saldo migracji zagranicznych w Polsce także dotyczyło 2022 r. – 0,05.

W 2024 r. na stałe z województwa łódzkiego wyemigrowały 322 osoby, o 15,9% mniej niż w 2021 r. Największą liczbę osób opuszczających województwo na stałe za granicę odnotowano w 2022 r. – 484 osoby. Liczba przybywających do województwa łódzkiego na stałe zwiększała się systematycznie w analizowanym okresie z roku na rok. Liczba imigrantów, którzy przybyli do województwa w 2024 r. to 731 osób, o 40,0% więcej niż w 2021 r.

Większość emigrantów była dotychczas mieszkańcami miast. Stanowili oni około 80% ogółu opuszczających stałe miejsce zamieszkania za granicę (od najniższego udziału w 2023 r. – 73,6% do najwyższego w 2024 r. – 82,3%). Liczba emigrujących mieszkańców wsi malała w okresie 2022–2024 z roku na rok. Jednocześnie większość imigrantów kierowała się do miast – ponad 70% w całym okresie. Liczba imigrantów wybierających miasta na pobyt stały oraz ich udział w ogólnej liczbie imigrantów zwiększała się w kolejnych analizowanych latach i w 2024 r. wyniosła 571 osób (78,1%).

Wykres 29. Liczba imigrantów i emigrantów na pobyt stały według miejsca zamieszkania
Chart 29. Immigrants and emigrants for permanent residence by place of residence

Głównym kierunkiem emigracji zagranicznych na pobyt stały były kraje europejskie (93,5% w 2024 r. wobec 92,4% w 2021 r.). Najwięcej mieszkańców województwa, którzy opuścili kraj, osiedliło się w Wielkiej Brytanii (w 2024 r. 116 osób), Niemczech (72 osoby) oraz Holandii (27 osób). Większość imigrantów na pobyt stały także przybyła z krajów europejskich (w 2024 r. 87,4% ogółu, a w 2021 r. 89,3%), w tym najwięcej z Ukrainy (w 2024 r. 239 osób) oraz Wielkiej Brytanii (107 osób).

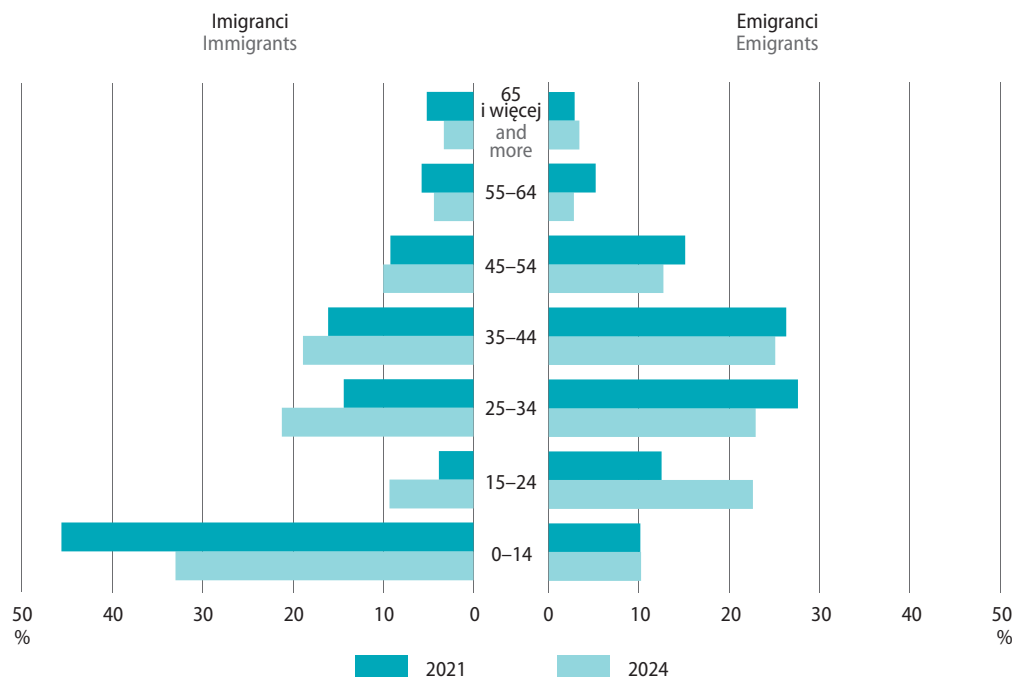
Tablica 18. Migracje zagraniczne na pobyt stały według kierunków
Table 18. Migration of population for permanent residence by directions

Kierunek Direction	Imigranci Immigrants				Emigranci Emigrants			
	2021	2022	2023	2024	2021	2022	2023	2024
Ogółem Total	522	563	576	731	383	484	277	322
Europa Europe	466	488	512	639	354	456	254	301
w tym of which								
Ukraina Ukraine	93	137	151	239	-	1	1	3
Wielka Brytania Great Britain	129	101	120	107	111	197	112	116
Niemcy Germany	70	78	42	64	80	87	42	72
Azja Asia	24	35	27	44	5	8	6	6
Afryka Africa	4	7	10	11	-	-	-	1
Ameryka Północna i Środkowa North and Central America	25	28	23	29	19	20	11	12
Ameryka Południowa South America	3	1	1	4	2	-	-	-
Oceania Oceania	-	3	3	4	3	-	6	2
Nieustalony Unknown	-	1	-	-	-	-	-	-

Wśród wyjeżdżających na stałe za granicę najliczniejsze grupy, łącznie prawie 50% emigrantów, stanowiły osoby w wieku 25–34 lata oraz 35–44 lata. W latach 2021–2022 najwyższy odsetek w strukturze wyjeżdżających odnotowano w grupie wieku 25–34 lata, odpowiednio 27,7% oraz 30,4%. W kolejnych latach najwięcej emigrujących na stałe było w grupie wieku 35–44 lata – 26,4% w 2023 r. i 25,2% w 2024 r. Dzieci do 14 roku życia stanowiły 10–11% w całym analizowanym okresie.

Imigranci to przede wszystkim rodzice z dziećmi. Dzieci w wieku 0–14 lat to 1/3 przyjeżdżających (a w 2021 r. nawet 45,6%), a osoby w wieku 25–44 lata to kolejne od 30 do 40% w poszczególnych latach. W 2023–2024 r. licznějšíą grupę stanowiły osoby wieku 25–34 lata (odpowiednio 19,6% oraz 21,2%), natomiast w okresie 2021–2022 większy udział odnotowano dla grupy wieku 35–44 lata (16,1% i 21,0%).

Wykres 30. Migracje zagraniczne na pobyt stały według grup wieku
Chart 30. International migration for permanent residence by age groups

4.3. Osoby zameldowane na pobyt czasowy oraz mieszkańcy czasowo nieobecni

4.3. Persons registered temporarily and residents temporarily absent

Do ruchu wędrownego ludności zalicza się nie tylko migracje na pobyt stały, ale także migracje na pobyt czasowy. Na koniec 2024 r. na terenie województwa łódzkiego na pobyt czasowy zameldowanych było 17,7 tys. osób. Skala migracji czasowych zmniejszała się w analizowanym okresie z roku na rok i w 2024 r. była niższa niż w 2021 r. o 15,4%. Liczba ludności czasowo nieobecnej w miejscu stałego zameldowania także ulegała zmniejszeniu i na koniec 2024 r. wyniosła 19,7 tys. osób, tj. o 14,5% mniej niż w pierwszym roku analizy.

Dane o migracjach na pobyt czasowy pochodzą z rejestru PESEL i dotyczą ludności zameldowanej na pobyt czasowy ponad 3 miesiące oraz ludności (stałych mieszkańców gminy) nieobecnej w związku z wyjazdem za granicę na pobyt czasowy ponad 6 miesięcy. Dane odzwierciedlają stan w dniu 31 grudnia każdego roku (opisują zasoby, a nie strumienie migracyjne).

Tablica 19. Migracje na pobyt czasowy
Stan w dniu 31 grudnia

Table 19. Migration for temporary stay
 As of 31 December

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024
Ludność zameldowana na pobyt czasowy Population registered for temporary stay	20963	20562	19386	17744
Miasta Urban areas	12397	11879	11167	10307
Wieś Rural areas	8566	8683	8219	7437
Ludność czasowo nieobecna w miejscu stałego zameldowania Population temporarily absent from the place of permanent residence	23019	22317	21328	19686
Miasta Urban areas	13197	12707	12062	11052
Wieś Rural areas	9822	9610	9266	8634
Saldo migracji na pobyt czasowy Net migration for temporary stay	-2056	-1755	-1942	-1942
Miasta Urban areas	-800	-828	-895	-745
Wieś Rural areas	-1256	-927	-1047	-1197

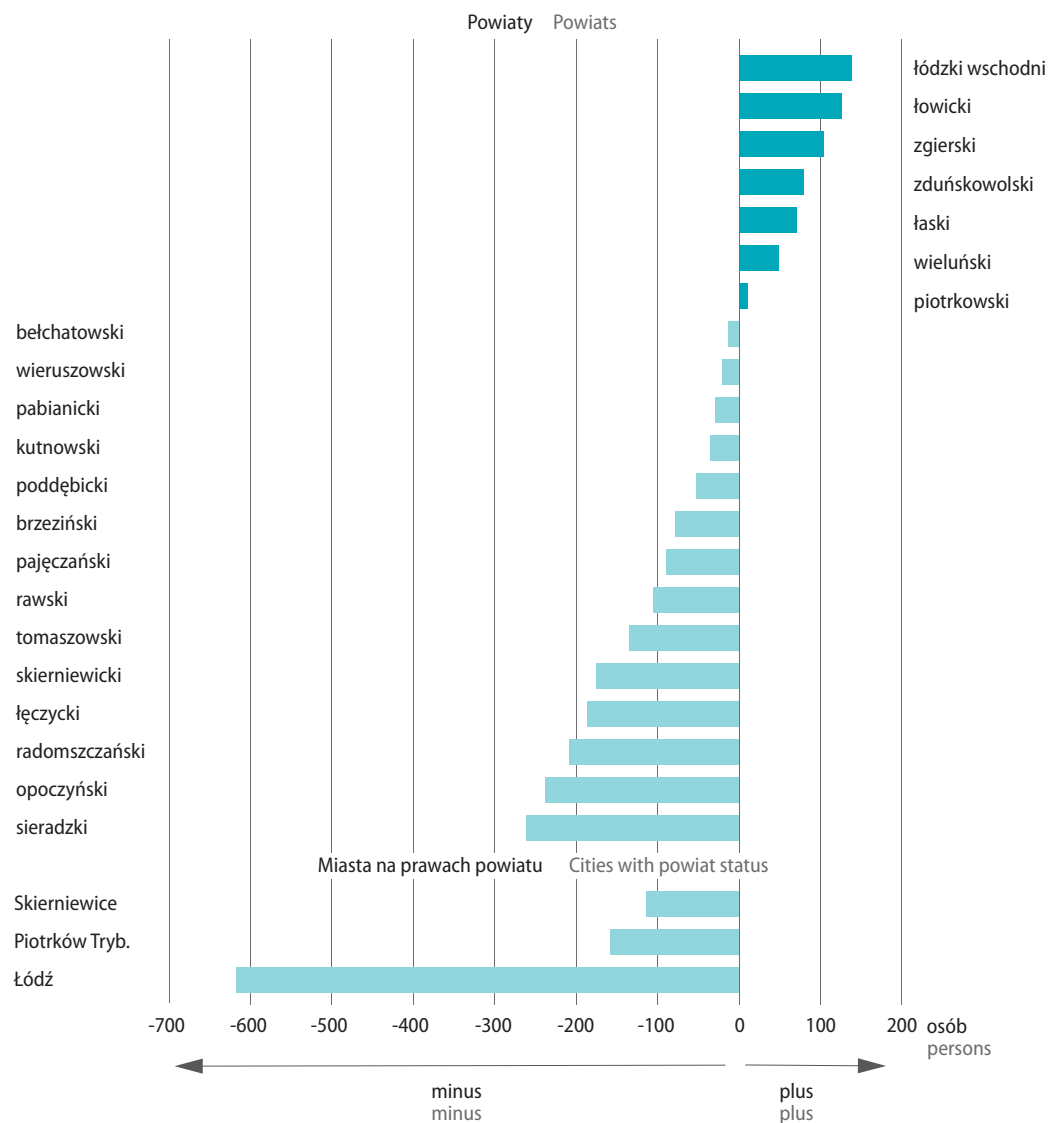
Saldo migracji ludności na pobyt czasowy w województwie łódzkim było ujemne w całym okresie 2021–2024. W 2024 r. wyniosło minus 1,9 tys. osób i było wyższe niż w 2021 r. o 114 osób. Tę niekorzystną relację odnotowywano zarówno w miastach, jak i na terenach wiejskich, jednak na wsi miała ona większą skalę.

W układzie regionalnym według powiatów ujemny bilans przemieszczeń ludności na pobyt czasowy na koniec 2024 r. dotyczył 17 (z 24) powiatów województwa łódzkiego. W Łodzi liczba czasowo nieobecnych przewyższała liczbę zameldowanych na pobyt czasowy o 618 osób i była to najniższa różnica wśród powiatów.

Dodatknie saldo migracji czasowych odnotowano tylko w siedmiu powiatach, w tym najwyższe w powiatach: łódzkim wschodnim (138 osób) i łowickim (126 osób).

Wykres 31. Saldo migracji czasowej według powiatów w 2024 r.
Stan w dniu 31 grudnia

Chart 31. Net temporary migration by powiats in 2024
 As of 31 December

Rozdział 5

Chapter 5

Aktywność demograficzna

Demographic activity

Typologia demograficzna według J.W. Webba jest sposobem uporządkowania jednostek przestrzennych przy uwzględnieniu dwóch czynników rozwoju, tj. przyrostu naturalnego (PN) i salda migracji (SM).

Metoda Webba polega na zakwalifikowaniu badanej jednostki do jednego z ośmiu typów rozwoju ludności w zależności od znaku i wartości bezwzględnej przyrostu naturalnego oraz salda migracji na pobyt stały w przeliczeniu na 1000 ludności. Klasyfikacja Webba wyróżnia:

I. Typy rozwojowe (przyrost liczby ludności):

- typ A: $+PN > |-SM|$ – dodatni przyrost naturalny przewyższa ujemne saldo migracji,
- typ B: $+PN > +SM$ – dodatni przyrost naturalny jest wyższy od dodatniego salda migracji,
- typ C: $+PN < +SM$ – dodatni przyrost naturalny jest niższy od dodatniego salda migracji,
- typ D: $|-PN| < +SM$ – dodatnie saldo migracji z nadwyżką rekompensuje ujemny przyrost naturalny;

II. Typy regresyjne (spadek liczby ludności):

- typ E: $|-PN| > +SM$ – ujemny przyrost naturalny nie jest rekompensowany przez dodatnie saldo migracji,
- typ F: $|-PN| > |-SM|$ – ubytek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji,
- typ G: $|-PN| < |-SM|$ – ubytek liczby ludności powodowany jest w większym stopniu ujemnym saldem migracji niż ujemnym przyrostem naturalnym,
- typ H: $+PN < |-SM|$ – ujemne saldo migracji nie jest rekompensowane przez dodatni przyrost naturalny.

W przypadku, gdy wartości bezwzględne współczynnika przyrostu naturalnego i współczynnika salda migracji stałe są równe lub gdy wartość jednego ze współczynników wynosi zero wprowadza się dodatkowe typy (przejściowe).

Typ badanej jednostki określa się odczytując relację obu zmiennych przy wykorzystaniu układu współrzędnych (oraz dodatkowo wprowadzonych przekątnych), w którym oś rzędnych odpowiada wartościom współczynnika przyrostu naturalnego, a oś odciętych wartościom współczynnika salda migracji stałej w badanym okresie.

Zestawienie wskaźników opisujących zjawiska demograficzne, takie jak: urodzenia i zgony oraz migracje wewnętrzne i zagraniczne, które decydują o stanie i zmianach liczby ludności, czyli o przyroście rzeczywistym, pozwala określić stopień aktywności demograficznej jednostek terytorialnych. Podstawę typologii demograficznej według J.W. Webba stanowią przyrost naturalny i saldo migracji stałej przeliczone na 1000 ludności. Obserwacja zależności między tymi dwoma czynnikami pozwoliła na określenie aktywnego bądź nieaktywnego typu demograficznego dla województwa, powiatu czy gminy.

Na zmiany w liczbie ludności wpływ miał, od wielu lat, ujemny przyrost naturalny, na który nakładało się ujemne saldo migracji na pobyt stały. W całym okresie 2021–2024 województwo łódzkie należało do grupy obszarów regresywnych demograficznie. Zarówno współczynnik przyrostu naturalnego, jak i saldo migracji stałej na 1000 ludności przyjmowały wartości ujemne, ponadto ubytek naturalny (ujemny przyrost naturalny) przewyższał znacząco ubytek migracyjny, co oznacza typ F według typologii Webba.

Znacznie bardziej złożony obraz aktywności demograficznej województwa ujawnia się w przekroju terytorialnym. W 2024 r. niemal we wszystkich powiatach (23) zmiany miały charakter regresywny, przy czym najmniej korzystna sytuacja wystąpiła w 15 z nich (typ F lub G), gdzie zarówno przyrost naturalny, jak i saldo migracji były ujemne. Takie parametry charakteryzowały także Łódź oraz pozostałe miasta na prawach powiatu, gdzie spadek liczby mieszkańców spowodowany był w większym stopniu ujemnym przyrostem naturalnym niż ujemnym saldem migracji. W 8 powiatach (brzezińskim, łaskim, pabianickim, piotrkowskim, poddębickim, skierniewickim, wieruszowskim i zgierskim) dodatnie saldo migracji nie rekompensowało ujemnego przyrostu naturalnego (typ E). Tylko powiat łódzki wschodni należał do typu D, wskazującego na obszary zaludniające się. W tym powiecie w 2024 r., ale i w całym czteroletnim analizowanym w opracowaniu okresie, ubytek naturalny rekompensowany był przez dodatnie saldo migracji na pobyt stały. W 2023 r. taką relację między wskaźnikami demograficznym odnotowano także w powiecie skierniewickim.

Tablica 20. Typologia demograficzna powiatów według metody Webba
Table 20. Demographic typology of powiats by Webb's method

Wyszczególnienie Specification	2021	2022	2023	2024	2021–2024 ^a		
	typ type					przyrost naturalny natural increase	saldo migracji net migration
Ogółem Total	F	F	F	F	F	-26,39	-2,90
Powiaty: Powiats:							
bełchatowski	F	F	F	F	F	-12,67	-6,87
brzeziński	E	E	E	E	E	-22,22	8,90
kutnowski	F	F	F	F	F	-36,43	-8,09
łaski	E	E	E	E	E	-23,24	5,19
łęczycki	F	F	F	F	F	-30,10	-10,20
łowicki	F	F	F	F	F	-24,88	-10,76
łódzki wschodni	D	D	D	D	D	-17,38	38,94
opoczyński	F	F	F	F	F	-19,31	-15,38
pabianicki	E	E	E	E	E	-28,69	17,55
pajęczański	F	F	F	F	F	-24,02	-12,28
piotrkowski	E	E	E	E	E	-21,99	6,21
poddębicki	F	E	E	E	E	-25,84	3,10
radomszczański	F	F	F	F	F	-29,50	-8,99
rawski	F	F	G	F	F	-18,32	-12,29
sieradzki	F	F	F	F	F	-19,97	-11,70
skierniewicki	F	E	D	E	E	-17,22	6,28
tomaszowski	F	F	F	F	F	-28,60	-5,88
wieluński	F	F	F	F	F	-22,43	-8,49
wieruszowski	F	E	F	E	E	-14,64	0,01
zduńskowolski	F	F	F	F	F	-23,78	-4,91
zgierski	E	E	E	E	E	-25,84	15,39
Miasta na prawach powiatu: Cities with powiat status:							
Łódź	F	F	F	F	F	-33,06	-7,82
Piotrków Trybunalski	F	G	F	F	F	-29,34	-20,20
Skierniewice	F	G	F	F	F	-16,46	-10,33

a Typy wyznaczone na podstawie skumulowanego przyrostu naturalnego na 1000 ludności i skumulowanego salda migracji na 1000 ludności z lat 2021–2024.

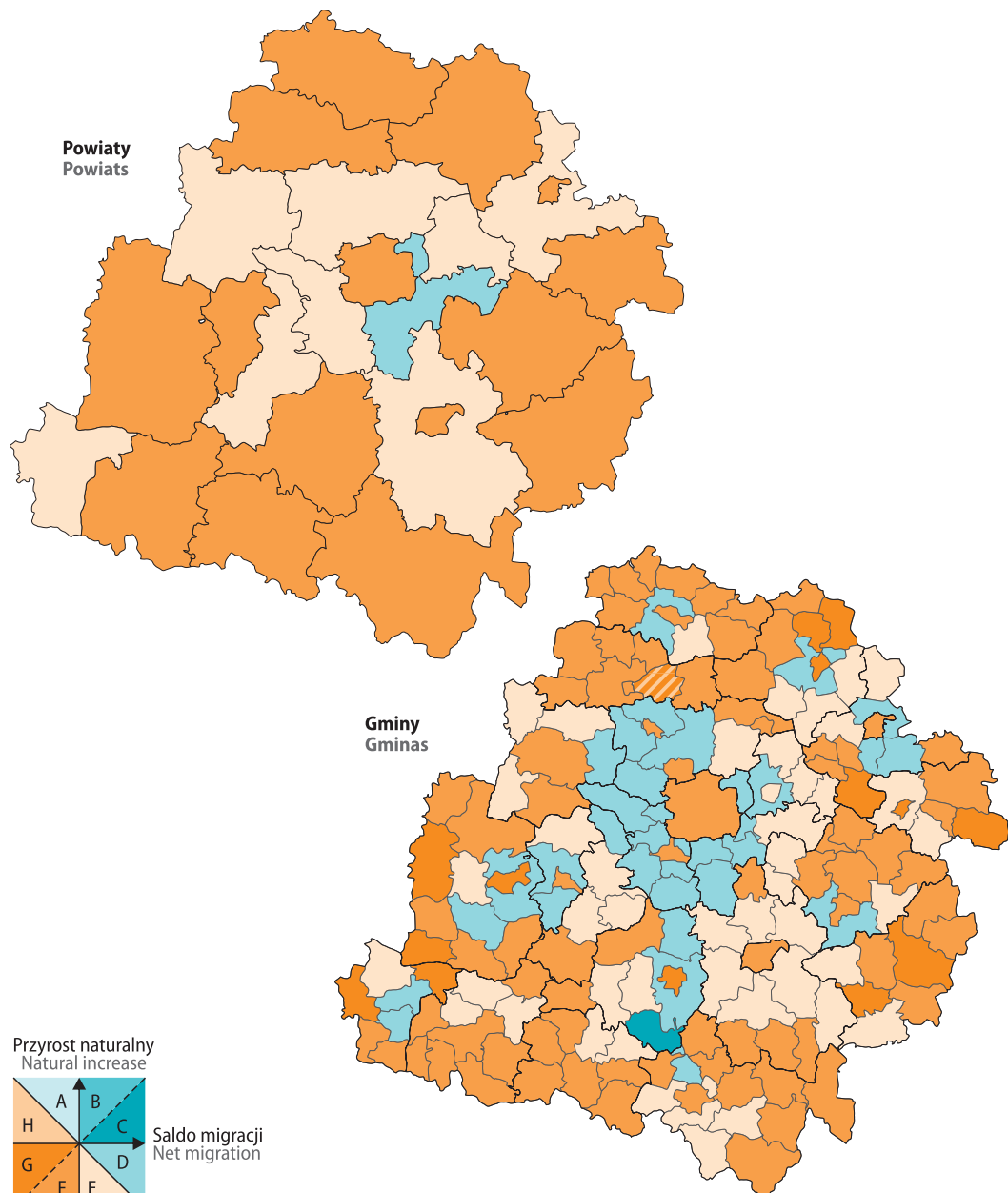
a Types were calculated on the basis of accumulated natural increase per 1000 population and accumulated net migration per 1000 population from 2021–2024.

Z analizy danych skumulowanych dla 2021–2024 na poziomie gmin wynika, że spośród 177 jednostek zdecydowana większość, stanowiąca 81,4% (144 gminy) była zakwalifikowana do obszarów regresywnych, czyli wyludniających się, przy czym w 97 gminach przyrost naturalny i saldo migracji były ujemne (typ F i G).

Najwięcej osób – 68 na 1000 ludności – ubyło w gminie wiejskiej Łanięta (40 z tytułu ubytku naturalnego i 28 z tytułu migracji). Natomiast do grupy jednostek progresywnych, zakwalifikowano 25 gmin (typ D), w tym tylko w 1 gminie (gminie wiejskiej Kleszczów) wartości obu omawianych miar były dodatnie (typ C). W grupie tej znalazły się głównie gminy koncentrujące się wokół Łodzi oraz innych miast, takich jak Skierniewice, Bełchatów, Sieradz i Zduńska Wola. Największy przyrost ludności wystąpił w gminach wiejskich: Pabianice – gdzie na 1000 ludności przybyło 95 osób (102 z tytułu migracji, przy czym 7 ubyło w ruchu naturalnym), Bełchatów – 72 osób (84 z tytułu migracji, przy czym 12 ubyło w ruchu naturalnym) oraz Nowosolna – 63 osób (76 z tytułu migracji, przy czym 14 ubyło w ruchu naturalnym). Tylko w gminie Kleszczów odnotowano dodatni przyrost naturalny i dodatni bilans migracyjny – 61 na 1000 ludności (1 z tytułu przyrostu naturalnego i 60 z tytułu migracji).

Zmianę typu gminy na przestrzeni czterech lat odnotowano w przypadku 45,2% gmin w województwie łódzkim (80 jednostek). W przypadku 10 gmin (gminy wiejskie: Drużbice, Kluki, Krzyżanów, Buczek, Kutno, Kobbie Wielkie, Lgota Wielka, Radomsko, Cielądz, Brzeźnio), zmiana miała charakter regresywny – z jednostek aktywnych demograficznie w 2021 r., w których saldo migracji rekompensowało ujemny przyrost naturalny (typ D) na obszary nieaktywne demograficznie w 2024 r. (typ E, F, G i G/H). W kolejnych 10 gminach (gminy wiejskie: Godzianów, Ksawerów, Skierniewice, Czastary, Ozorków, Domaniewice, Czarnocin, Grabica, Nowy Kawęczyn, gmina miejsko-wiejska Tuszyń) zmiana miała charakter odwrotny – z typu regresywnego w 2021 r. do aktywnych demograficznie (typ C lub D), w których mimo ujemnego przyrostu naturalnego odnotowano dodatnie saldo migracji. W jednej gminie (gminie wiejskiej Brzeziny) zmiana miała charakter w obrębie typów gmin aktywnych demograficznie, z typu D na C. Dla pozostałych 59 gmin nie zmienił się charakter gminy, pozostały gminami nieaktywnymi demograficznie, a zmiana dotyczyła jedynie relacji między wielkościami ujemnego przyrostu naturalnego a ujemnym saldem migracji.

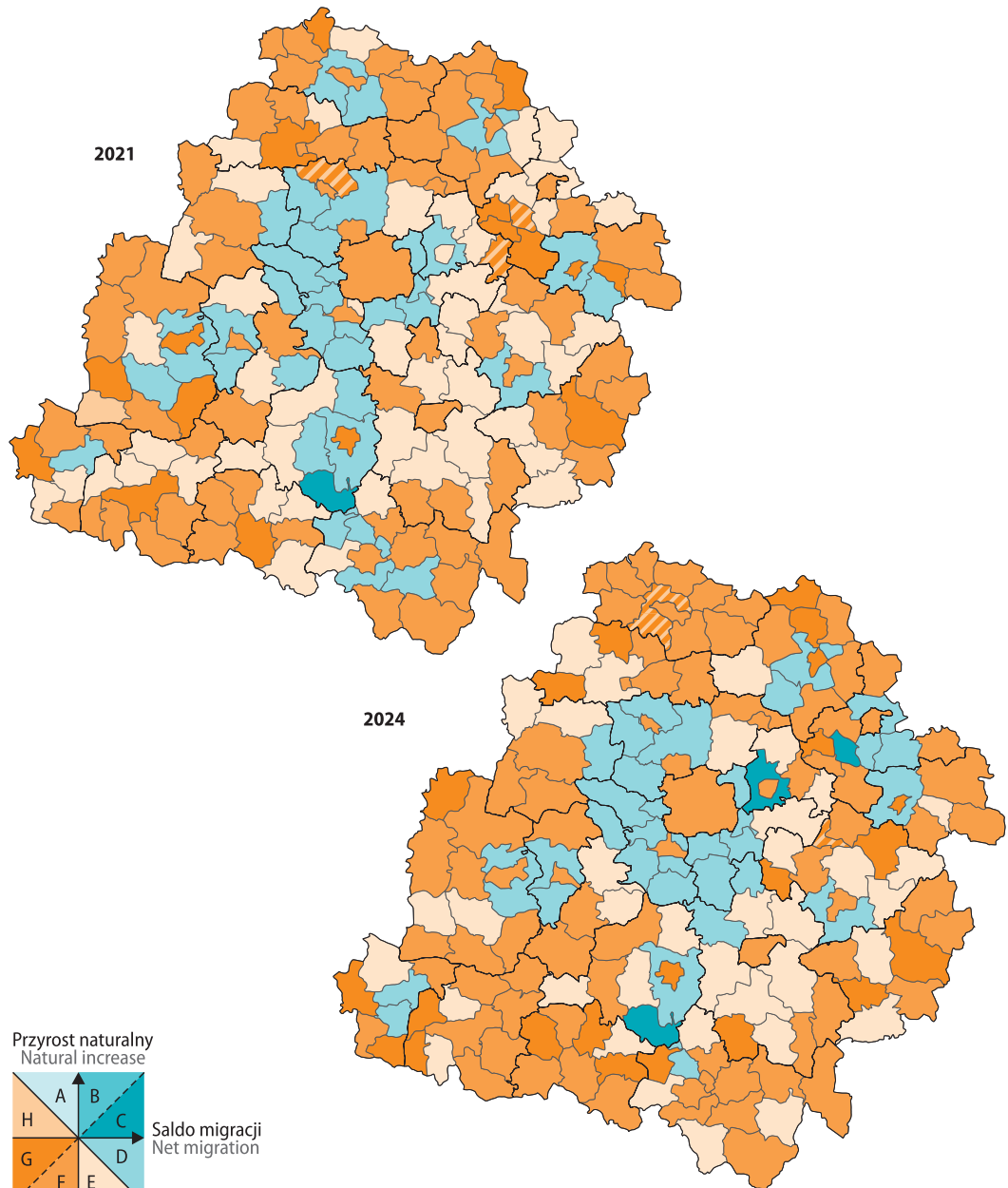
Mapa 34. Typologia demograficzna powiatów i gmin według metody Webba w latach 2021–2024
 Map 34. Demographic typology of powiats and gminas by Webb's method in 2021–2024

			Powiaty Powiats	Gminy Gminas
Jednostki zaludniające się Populating units	A	$+PN > -SM $	–	–
	B	$+PN > +SM$	–	–
	C	$+PN < +SM$	–	1
	D	$ -PN < +SM$	1	32
Jednostki wyludniające się Depopulating units	E	$ -PN > +SM$	8	46
	F	$ -PN > -SM $	15	83
	G	$ -PN < -SM $	–	14
	H	$+PN < -SM $	–	–

Jednostki przejściowe Transitional units	A/B
	G/H
	D/E

Mapa 35. Typologia demograficzna gmin według metody Webba w latach 2021 i 2024
Map 35. Demographic typology of gminas by Webb's method in 2021 and 2024

		2021 2024	
Jednostki zaludniające się Populating units	A	$+PN > -SM $	–
	B	$+PN > +SM$	–
	C	$+PN < +SM$	1
	D	$ -PN < +SM$	34
Jednostki wyludniające się Depopulating units	E	$ -PN > +SM$	50
	F	$ -PN > -SM $	72
	G	$ -PN < -SM $	16
	H	$+PN < -SM $	1

Jednostki przejściowe Transitional units	A/B
	G/H
	D/E